

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

7 400 40 Gaffa MADE IN SPAIN

M. del Valle de Caompe Díaz de Granado
R.4999

R.4999

BS

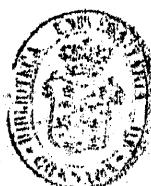
CHRONOLOGIA
IN TITI LIVII HISTO-
RIAM, ACCOMMODATA AD TABVLAS
CAPITOLINAS VERRII FLACCI, ANNOTATIONI-
BVS VTI LISSIMIS VARIETATEM SEV DISSENSIO-
nem authorum circa consulum Romanorum
nomina demonstrantibus
illustrata.

Por comision de
Los Amigos ingleses
conquistadores
en su gabinete del 640 -
Diego de Huberwaff

C V M G R A T I A E T P R I V I L E G I O
Casarea Maiestatis.

FRANCOFVRTI AD MOENVM,
M. D. LXXVIII.

Digitized by srujanika@gmail.com

卷之三

CLARISSIMO VIRO, GE- NERE, VIRTUTE AC ERVDITIONE PRÆ-

STANTI, DOMINO LEONMANNO SCHILLER AB HER-
DERN, IVRIS VTRIVSQUE DOCTORIB AC CAMERAL
Imperialis Spiræ Aſſessori, domino ac patrono ſuo colendo,
Ioachimus Grelius S. D. P.

VT medendſcientia, Architettonica, Agricultura, alieq artes ad vitam hominum regendam atq seruandam comparate, idonea, vera, certaq temporum obſeruatione indigent, adeo ut, quotidiana experientia aetefante, temporum ratione in ijs negligela, ſapientia plus detrimenti, quam commodi rebus humanis adferre conſpiciantur: Ita & hiftoria, qua vita memoria, lux veritatis, nuntia veritatis, & vita magifra prædicatur, temporum certa & apta diſtributio, ad rerum geſtarum integrum notitiam tantoper neceſſaria eſt habita, ut viri doctiſimi, eam vnicam hiftoria lucem, cynofuram in raflo cacoq hiftoria pelago nauigantibus, filumque Theſei certiſimum adeffugiendo implicitos Labyrinthi errores dicere non dubi- tarint. Eſt enim hiftoriarum cognitione nec in Eccleſia nec in Republica magis neceſſarum, nec ornamento vel decoro præſtantius, nec vbertate emolumentorum utilius, nec ad delectationem voluptatemque accommodatius quicquam reperiatur, tamen cum homines, eorumque actiones qua in hiftorijs deſcribuntur, non ſolum tanquam certa mensura conſineantur, ſed et eo, tanquam ſole quadam in orbe illuminantur, quiſ id, quod menſura dirigitur ab alijs que metiente recte definiſiri, vel luminis egens ab que eo probè inſpici atq diſcerni poſſe dixerit? Id itaq populi prudentia clari & viri ingenio doctrinaq præſtan- res perſipientes, nec ſumptibus, nec laboribus in compendio veraque temporum deſcriptione pepercero. Siquidem apud Hebreos, quorum Republica ab ipſo Deo inſtituta eſt, propheta verba diterum (ſic etenim Hebrei ea vo- cant) id eſt, annales & fastos conſcribere ſunt ſoliti, & inde cum ad alias gentes orientales, repte Chaldaeos, Agyptios, & Perſas, tum deniq ad Romanos hoc idem inſtitutum deſfluxit, ut libri faſtorum, in quos cuiuslibet anni res inſigniores, cum menſis atq diei notatione referrentur, à pontificibz vel ſacerdotibz conſicerentur. Poſtaea vero id ſapienſimorum populorum inſtitutum viri docti ſecuti, rem eō deduxero, ut nulla ferè ciuitas vel Republica exti- terit, cui ſui antiquorum temporum obſeruatoris, faſtorumq ſcriptores non ſucrunt. Sic Asia Charaxem Pergame- num, Epefiumq Cindronem, Perſia Mechaſthenem, Agyptus Appionem, Iuda Philonem, Aphrica Eruthoſthenem, Graecia Archileſchum, Peloponnesus Hippiam, Leſbus Theophratum, Athenæ Dexippum & Apollodorum habuiffe leguntur. Nec minus hac parte ſapienſia, quam alijs artibus quamplurimi apud Romanos claruere. Nam ut nominibus eorum abſtineam, qui hiftorijs ſcriptis earum occaſione tempora notarunt, faſtorumq magiſtratu digeffe- runt, quorum prolixiſ admodum eſt, numerus, Jane tot in hoc ſtudio verſatiuerunt, ut cum ceteris geniibz omni- bus bac in parte certare queant. Non eos à prima orbis origine repeteſe libet, at cum hac ad id/affigum perue- niſſet, ut & imperij magnitudo, & Imperatorum felicitas, populiq Romani virtus, ingenii preclaris ampliſſimam ſcribendi maſeriam ſuppedarent, reperiſt tamen fuere, qui ex temporum notacione non minus laudis quam hiftoria rum conſcriptione ſe adpeturos eſſe arbitrarentur. Siquidem iſi Cicer, tunc cum Republica Romana florentiſſima eſſet, ſe tres libros verſibz de ſuis temporibus ſcripſiſſe gloriatur. Et quantiſ idem laudibus Ceticum ſuum extollit, qui magna cura notatio obſeruatibz temporibus ſeptingentorum annorum curſum uno libro collegerit? Praeclarus quidem dignaque laude hac Attici opera, at non leui Verrij Flacci conſenda, qui ſub Auguſto, Faſtis praecipuorum magiſtratum qd ordinatio, marmoreoq parieti inciſis, ibidem loci inixa Verſe adēm ſtatuan meruit, aliosq poſt ſe adiuiſis argumenti inſtigationem inuitauit. Nam hunc cum alijs, tum M. Aurelius Crator, Antonini libertus, & Chryſorū ſimilitati nomina & tempora annuorum magiſtratum vſque ad ſuam etatam perpetuanere, ſicuti & hos ſubſecuti Aufonius, Aurelius Caſiodorus, alijs nonnulli, itidem non ſine laude fecerunt, id praecipue pfectantes, ut hiftoria Romana certa veraque temporum ratione conſtaret, nec horum in certitudine perturbata, caca mutilaue ef- ficeretur.

Verū enim uero eſt tanta populorum, ut certam temporum deſcriptionem haberent, cura fuerit, doctiſ in ea eruenda & adornanda omni ſtudio laborarent, tamen vel quid pleriq res circa publicam & probatam fidem, ut Metaphyſicas exiſtimat, vel per opinionem atq auditum conceptas memoria prodiſerint, ſacrum eſt, ut nulla proprieſcien- tia maiori temporum obſeruitate, ambiguitate, ac incertitudine inuoluta ob die ſtaque ſit, quam illa ipsa antiquitatis temporumque notatrix hiftoria. Quamplurimi id, tam ſacris quam prophaniſ exemplis probari poſſet, verū cum id ab alijs luculentter ſit ſacrum, nec mei propositi ſit, integrum de temporum variatore, conuifione ac diſcrepancia diſputationem inſtitueret, id unius Linij vel authoritate vel ex ample ſtendiffe ſufficiet. An non iſi, ſubinde magiſtratum conſiliumq confeſſionem reprobendit, & temporum ignorantiam, authorumq varietatem deplorat? Libro ſe- cundo ab yrbe condita, pugna ad Regillum lacum commemorata, Tanti (inquit) errores implicant temporum, ali- ter apud alios ordinatis magiſtratibus, ut nec qui conſules ſecundum quoſdam, nec quid quoque anno aetum ſit, in tan- ta veritate non rerum modò, ſed etiam authorum digerere poſſit. Et rurſus de variis authorum opinione lib. 22. con- querens, Mirari (inquit) magis adeo diſcrepare inter ſe authores, quam quid veri ſit diſcernere queas. Talos loci quamplurimi apud Linium inueniuntur. Verū ut iuſtiſimas eius querelas ac reprehenſiones eſſe ſatcendum eſt, ſic ſunt, qui quid ipſo in alijs reprehenderit in eo ipſummet arguendū iudicent, cum præter quam quid interdum dubia, incerta manca, atque acciſa tradiderit, etiam tempora ea, qua pars uifit diligenter, minime digefferit. Quorum re-

prebenfio quām iusta sit, non huius loci est disquirere. Ceterā si quid horum ab eo timo Romanā historiā & antho-
re admissum sit, & quis sum arbitror, ut is, qui horum quid in ipso desiderat, perpendat, cum hominem, & nos su-
mus, fuisse, nec omnibus qua in literis mandarit interfuisse, vel intercessē potuisse; verū ex prīcīs historiis & an-
naliis, ipsū, ut in Praesatione facetur, historias suas traduxisse & veluti mutuasse, quemadmodum nobis iam ab
ipsis veluti per manus tradicta, ea sumere necesse est. Si quid itaq; discrepans, ambiguū, vel incertum nonnunquā
eius scriptis irrepserit, quis id potius benignē excusare, quām superciliosē exagitare non vellit? Quoties ipse testa-
tur se non posse multa pro certo affirmare, ut libro tertio, ubi sic inquit: Difficile ad fidem est in tā antiquare, quo
pugnauerint, ceciderint ut exacte affirmare. Et quinto sic ait: In rebus tam antiquis, si qua similia veris sint, pro ve-
ris accipiuntur. Septimo vero ita scribit: Cum non deesset, si qua ad verum via inquirentem ferret, nunc fame re-
rum standū est, ubi certam deroget vetustas fidem: Quid hisce Luij locis clarissimis, ipsum caro investigande anti-
quitatis laborantem ad eius notitiam peruenire non potuisse? Ad hoc historiam sc̄nēx idq; prīvatus scriptis dicitur,
non igitur mirum, si in summa historiorum annalium, ac commentariorum penuria, que tunc nō sine magno sum-
ptu atq; labore describantur, nonnulla interdum omiserit, vel memoria lapsus, diuersa ac prop̄ contraria scriptis
erit. Nullus author adeò magnus est, qui alicubi non labatur. Errare humanum est, & nemo adeò prouidus ac cir-
cumspexit, qui alicubi non impingat, idq; cū in alijs, tum maximē historiis videre est. Complures ante Ti-
maum Tauronitem celebres historici vixere, sed omnes qui ante ipsum res gestas literis tradidissent, acerbissime,
ut Suidas inquit, reprehendit. Sic Atheneus ipsum Platonem atq; Xenophontem accusat, quod quorundam tempora
falsō & imperite notauerint, ut & Thucydides Hellanicum alioqui laudatum historicum, Halycarnassus Fabiē
Pistorē. Licet in reliquo eius etatis authores, & alij alios. In eundem quoque modum Aristoteles in Politicis,
eos qui Lycurgum Thetetas auditorem fuisse astruerent, grauitate obiurgat, & Ciceros scriptores quodam, qui Nu-
manum Pythagorae discipulum fuisse dicereunt, cum Pythagoras aliquot posse Numam secundum natum sit. Quin
imo tam sedē tantiq; errorē historiorum contaminariunt, ut Castor Rhodius Chronica, & ipso quāta compositissime legatur,
quibus ignorantiam superiorum scularorum refellit & emendauit. in tanta itaq; errandi proclivitate, moleq; laboris
maxima, si prestantissimus author, deq; Romana historia optime meritus, humani quid passus sit, ac velut longo iti-
nere defessus, pede aleero impegerit, venia id ac benigna interpretatione quām insectatione dignius erit, nam ut est
in veteri versiculo: Οὐδὲς ἀρδετὸς ἡταῖρος τοῦδε. Cūm vero historia, ex Annis sententia, tunc demum integrata
quæ certa conseruat, si narratione, Topographia, & Chronographia, id est, certa temporum & locorum descriptione
conset. Ideo doctri quamplurimi magistratum Romanorum descriptionem aliquibus in partibus apud Luium im-
perfectam, & suppurationem annorum, quibus quisque ab urbe condita Reipublice praefuisse, interdum claudican-
tem, interdum ab alijs dissentientem animaduertentes, ne quid authori Latine historiae principi deesset, hunc utilissi-
mum laboremsuferunt, ut temporum atq; annorum seriem, annotatis consulum nominibus, ex his, que relicte
sunt, antiquitatum monumentis accuratè colligerent atque discernerent. Inter quos, ut quatuor Itali Bartholome-
us Marlianus Mediolanensis, Onuphrinus Paninius Veronensis, Carolus Sigonius Nutinensis, & Franciscus Ro-
borcellus Vtinensis, meritis laudandi sunt, qui magistratum Romanorum descriptionem ad lapides marmoreos
Verrij Flacci (ut existimat) Rome inter forum & sacrum viam sub pontificatu Pauli XII anno quadragesimo
seculo effosso, atque in Capitolio expositos, tanquam ad Luidum lapidem accommodantes, non solum magistris
Romanis pro annorum mitione descriptis, sed & toti historiae Romane incredibilem lucem artulerunt. Sic & vir
doctissimus Henricus Glareanus, sua laude minime fraudandus est, qui ardenti antiquitatis studio antequam Ca-
pitoline tabula erat sufficere, anno 40. fastos consulares, librorum tantum subsidio adiutor, ad sexum usq; Tyberi
annum deduxit, quorum veluti duolu alijs postea via ad meliora querende, & Romane vetustatis decus recupe-
randum monstratus est, ita ut qui eius laborem & insignem voluntatem in antiquis historiis restituendis & vindi-
candis non agnoscas, vel liquidi, vel ingrati animi morbum minimē obscurè prodas.

Tot itaq; doctorum virorum openi Luij historiam multis partibus illustrata, cū viri optimi ac rei literariae
iuuādā cupidi simi, Sigismundus Feimbenus & Georgius Coruinus Typographi Francofurtensis, de ea suis pre-
cis exprimenda cogitarent, multorum consilij disquisitis, eam rationem sibi sequendam putarunt, qua Luiane hi-
storia editionem omnibus probare, gratiamq; reddere possent. Cum ergo nihil eorum quod reliqua editiones habent,
sibi omnitudine esse ducent, sed suam omnium eliarum dote condecorat, in euperent, ac prius Lugdunensi ac Ba-
silicensi editioni Henrici Glareani, Veneti & Caroli Sigonij Chronologia adiuncta fuerit, ipsi, quibus doctis utramq;
probatarat esse conflare, sed simul huic operi adiucere incommode esset, ne quid hic disidenaretur, curarunt, ut am-
bare quasi in unam confluerent, & anni nominā consulum, ad Panini & Sigonij imitationem, tabulis Capitali-
nis, quo ad id fieri posset, accommodarentur, et qua Glareanus interdum de consulum nominibus variis obiter
annos efficit, calculentius suscipiat, ex certis historiarum monumentis explicarentur. Quæres, quantum utilitatis
secum latuit sit, quām plurimis exponi posse, verū mīcū reverne si id faciam, non tam instituti huius fructus le-
ctori ostendere, quām meam operam offere videar, ab eo libens abstineo, optans, ut lector utilitates re ipsa potius
experiatur, quām ex mea commemoratione intelligat,

Cum vero pro veteri more, de patrone huic opella deligendo dispercerem, atq; de eo auunculi mei, collegæ tui, con-
siliū exquirerem, eo iubente, ut nulli alijs quam tua Excellentia eius patrocinium deferrem, id minimē vel recu-
fare, vel detrectare volui. Nam et si me tua Excellentia ignoratum effuse ater, ac que vel importunitatis vel impuden-
tiae argui posse videam, qui cum publicè compellare non dubitem, sicuten cū id auunculi mei de tua excellenti virtu
te iudicium sit, ut plauat te benignè humaniterq; huius opelle patrocinium suscepiturum esse, in spem optimā venio,
meid, si non merito meo, saltem sua intercessione circa repulsa periculum, à tua excellenti virtute impetraturū esse,
idq; vel ob id, quid boc opella talium rerum trattationem prosequatur, quas prestantissimi veteres iureconsulei à
sua proficione minimē alienas arbitratis sunt. Siquidem P. Mucium Scœvolam, Rutilium Ruffum, Calum Anzi-
patrum, Fuspidium, Tuberonem, aliosque complures Iurisprudences, non solum iuris scientia, sed & historiarum
descriptione

P R A E F A T I O.

§

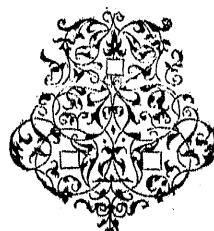
descriptione claruisse constat. Nec recentior Iureconsultorum etas, eius generis exemplis claret. Celebris autorum memoria Iureconsultus Claudius Seijellus natione Gallus fuit, cuius in Ius civile commentaria in quanto precio sunt, excellentiam tuam minimè fugit. At hic studio iuridico historie cognitione adiuncta, non minorem ex hac quā illo laudem rerulit: nam & Thucydidem, & Diodorum Siculum, & quedam Xenophontis, aliaque multa Gallicè verrit, & quidem adeò feliciter, ut eriam ijs, qui Græca lingua magnum ysum habent, plurimum ei tribuant. Quid dicam de Aelio, qui ut veteribus Iureconsultis Iuris cognitione haud dubie esse comparandus, sic suum in historijs cognoscendis studium declarare non erubuit, eruditissimis annotationibus in Cornelij Taciti Augus tam Historiam conscriptis, quod ea clarior intellectuque facilior per docta hominum ora politaret. Sed quid externa exempla commemorare necesse est, cum nostrata superspetant? Ante aliquot annos vir doctissimus Wolfgangus Hungerus Spir ad tribunal iuri dicundo totius terrarum orbis amplissimum sedidit. Is, ut docti attestantur, quo rite per negotia licuit, non solum sibi vacationem ad historiorum lectionem desumpfit, sed & cum Cyprianiani Cesares multis in locis aliena culpa depravatos cerneret, eorum restituendorum labore, magno cum studio sorum fructu suscepit, crebro affirmare solitus. Iuris civilis prudentiam historiarumque cognitionem, habita præsentim iusta ac diligenti temporum inter se, ac studij virtutique collatione, ad efficiendum hominem politicum, & iisque publicæ maximè idoneum gubernatorem pariter currere debere. Ut itaque Excellentia tua ad horum imitationem se compones, tantam sibi iuris scientiam comparaveris, ut in amplissimo Camerae Imperialis iudicio iuri dicundo præficetur, sic minimè ambiго eam eorundem exemplo cognitione historiarum delectari, ac superioribus iuris studijs defatigatam ad amanu historiarum vireta diuerti, ac inde animi recreationem petere. Et si ergo in spem optimam inducor, Excellentiam tuam huius opella defensionem minime gravatim suscepturnam, tamen officiosè eam oro, ut audaciam banc in ea compellanda tenuique opella ei offerenda, probare, meam de eius virtute & humanitate opinionem benignè admittere, meoque numero eorum aggregare velit, qui eam omni studio obseruantiaque colere ac venerari ex animo cupiunt. Ad extremum, ut me tua excellentia, sic eius valetudinem ac prosperitatem Optimo Maximo D E O commendo.

Data Kalend. Nouemb. Anno

M. D. L X V I I I .

A 3

CHRONO:

6
CHRONOLOGIA IN TITI
LIVII HISTORIAM, ACCOMMODA
TA AD TABVLAS CAPITOLINAS, VERRII FLACCI,
ANNOTATIONIBVS VTISSIMIS, VARIETATEM SEV DISSENSIO
nem autorum circa consulū Romanorum nomina demon
strantibus illustrata.

DE CAVSIS DISSENSIONIS SEV
pugnantia historicorum in numerandis ac dige
rendis annis ab yrbe condita.

X P O S I T V R I fastos
consulares historiæ Li
tianæ, incertitudine,
obscuritate, ac discre
paciā temporum ita in
uolutos atq; obiectos,
vt non solum huius se
culi in Historijs exerci
tatisimi viri, sed & pre
stansimini historiæ Ro
manæ scriptores vetu
stiores, de ea subinde

conquerantur, rem ab instituto nostro minime alienam
facturos nos arbitra mur, si breuiter causas huius dissensio
nionis inquiramus, quod ijs cognitis, eam temporum sup
putationem sequamur, quæ historicæ veritati maximè
congruere, & probatissimorum scriptorum autoritate
ac testimonio niti putatur. Nam cum historia testis sit
porum, vt Cicero verissimè dixit, quid magis ab ealie
num est, quā in siid, quid præcipuum in ea est, desider
tur, ac quid prius, quid posterius gestum sit, nulla adhibi
ta diligenti ratione, necire? Diversitas itaque in suppu
tandis ac digerendis consulū Romanorum annis tres
præcipuae cause esse videntur.

Prior quo annis quo primi consules magistratum
inierunt ab historicis Romanis non eodem modo, sed
variè numeretur. Dionysius enim rerum Romanarum
diligentissimus scriptor, lib. i. in fine quarti, & initio quin
ti, reges annos CCXLIII, regnasse scribit. Quod etiam ex
Varriis annorum summa elicitor, & aliorum authori
tate comprobatur. Messala enim anno ab yrbe condita
CCXLII, pulsis regibus, sub consulibus anno imperio
Iura Romana fuisse tradit. Cui sententia & Liuius in fi
ne libri primi accedit: Regnatum (inquiens) Roma ab
condita yrbe ad liberatam annos ducentos quadraginta
quatuor. At Eutropius lib. i. Roma per septem reges
annis ducentis XI. regnatum scribit, toridemque an
nos numerat Sextus Rutilus in sua Epitoma. In qua
varietate id animaduertendum est, hoſc ex singulorum re
gum quos enumerant, annorum summa, annis regum,
interregni annum eximere, quem Dionysius, Liuius,
Messala & alij interponunt. Idque recte. Vno enim an
no sicut interregnum post mortem Romulū. Re itaque di
ligenter inspecta, in enumerandis singulorum regum
annis, tot eis Eutropius & Sextius Rutilus annos regni
tribuunt, quot Dionysius, Liuius & ceteri, nec hæc dis
senſio magna est: Alij verò vt est apud Euθēbū in Chro
nicis CCXLII, annos tantum cum interregno reges re
gnasse scribunt, quorum sententiam sequi videntur O
rosius, Iornandes, & Beda. Orosius enim libro secundo
capite quinto anno ipso CCXLIII. Brutum consulem de
filii supplicium simpliciter scribit. Idem Beda capite 66.
& Iornandes confirmant. Huius autem varietatis causa
est, quod cum reges non ita certos ac prefinitos annos re
gnarint, sed aliqui (vt Romulus) aliquot mensis & dies
excesserint, Dionysius & Liuius eos pro integro anno
computantes Tarquinio Prisco attribuerunt. Hi, quos

diximus, cum Eusebīo, quia integrum annum non effa
ciebant, eos omiserunt, solum XXXVII. annis Prisco regi
assignatis.

Huic alia eiusdem ferè forma succedit, quod ut annū
& mensem, sic & diem quo primi consules inierint, di
uersi authores incertum faciant. Plutarchus siquidem in
problematis primos consules Kal. Ianuarij in ille scribit,
Macrobius verò lib. i. Satur. cap. 7. Kalend. Junij eos iniſ
se innuere videunt, ex aliorum opinione tradet, Junium
à Junio Bruto dictum, quod hoc menſe, id est, Kalend.
Junij, pulso Tarquinio sacrum Carnæ dea in Cœlio
monte voti reus fecerit. Alij autem 6. Kalend. Martij id
factum fuisse scribunt, freti antiquis lapideis Fastis, &
authoritate Ouidij lib. 2. Fastorum scribentis:

*Tarquinius cum prole fugit, capie annua consul
Iura, dies regnis illa super omnia fuit.*

Sunt etiam qui Kalend. Quintil. id est, Iulij eos iniſſe
putent, quorum sententia videtur accedere loachimus
Perionitus lib. 3. de magistratibus Graecorum. In hac ita
que opinionum diversitate quæ sequenda sit summope
re ambiguit. Plutarchi quidem à viris doctissimis Onu
phrio Panuino, & Signorio iam pridem luculententer &
eruditè est refutata, quod anno tantum sexcentesimo ab
yrbe condita consules Kalen. Ianuarij primū inire co
pisse constet. At in diei certi constitutione nec inter ipsos
conuenit, Signorio post Marlianum eō inclinante, vt die
primum initi consularū 7. Kalend. Junij statuat. Panu
nio verò primos consules 6. Kalend. Martij creatos esse
existimante. Nec solum in diei initi primi consularū hęc
varietas deprehenditur, sed & quo subseqentे tempore
cuiusque mensis die consules magistratum inire sint so
liti, vtque annum sexcentesimum vix quidquam certi re
perire licebit. Anno quidem quarto & quadraginta
postquam exacti reges fuisse, Kalen. Sextiles solennes
magistratibus ineundis fuisse docet Liuius, quorū autem
annos ille mos dein ceps fernatus, vel quo tempore im
mutatus fuerit, non tradit, vtque ad annum CCCII. quo
ait, Idus Maias solennes fuisse ineundis magistratibus,
lib. 3. his verbis: *Idus tum Maias solennes ineundis magistratibus erant.* Hoc certè intelligi potest, cūm hoc tempus di
cat fuisse solenne, non duobus aut tribus annis id obser
uatum esse, sed pluribus. Solenne enim dicitur id, quod
legitimum est, & fieri solet. Rursus mutatum tempus ini
tio ferè quinti legitur. Nam cum solennes dies ineundis
magistratibus essent Nonæ Decembres, cum mutatum
esse dicit his verbis: *Primores patrum, siue culpa, siue in
felicitate imperatorū tam ignominiosā clades accepta
esset, censuere non expectandum iustum tempus comi
torum, sed exempli nouos tribunos militum créados
esse, qui Kalend. Octobribus magistratum acciperent.* In
quam sententiam cum pedibus irent, ceteri tribuni mi
litum nihil contradicere. At enim uero Sergius Virgi
niusque propter quos penitente magistratum eius anni
Senatum apparabat: primò deprecari ignominiam,
deinde intercedere Senatus consulto, negare se ante Idus
Decembres solennem ineundis magistratibus diem ho
nore abiuros esse. Paulò infra eadem pagina, ex Idibus
Decembribus in Kalend. Octobres mutatum esse diem
solennem ineundis magistratibus docet. Cum omnium
consensu approbata esset oratio, gaudenterque patres si
ne Tribunitia potestatis terriculis inuentam esse aliam

vim maiorem ad cohercendos magistratus, vieti consen-
su omnium, comitia Tribunorum militum habuere, qui
Kalend. Octobribus magistratum occiperent, sequere ante eam diem magistratu abdicauere. Paucis annis hic dies seruatus fuit. Nam sexto ferè anno post, quod consules morbo impliciti essent, placuisse Kal. Quintiles solennes esse, dicit: Consulibusque morbo implicitis placuit per interregnum renouari auspicia. Hunc etiam diem in alium et si in certum, mutat inueni, neque etenim dies nominatur. Hoc autem anno CCCCXII, post urbem conditam accidisse reperio. Quod Liuius initio ferè lib. 8. docebat his verbis: iussisque ante tempus consulibus abdicare se magistrati, quo maturius noui consules aduersus tantam molem belli crearentur, religio incisit, ab eis quorum culpa imminutur esset comitia haberi. His enim verbis, quòd maturius, &c. mutatum fuisse solennem tuum diem in eiusdem magistratibus indicat. Ut autē hic incertus est dies, sic certus est, qui paulo post, id est, octauo inde anno statutus est Kal. Quintilius. Exemplò igitur, inquit, noui costitiles L. Emilius Mamercus, & Cn. Plautius eo die Kal. Quintilius quo magistratus inierunt comparare inter se provincias iussi. Menem autem quo diutissimè comitia sunt habita, Februarium fuisse legimus, & Idus Martias diem solennem in eundem magistratibus. Semper enim tenuit bello Punico secundo, & bello Macedonico atque etiam eo diutius. Id quod Liuius docet multis locis quos ascribere superuacaneum esset, ut ipsi lib. 6. de bello Punico secundo: initio lib. 1. de bello Macedonico. Ex quibus quis non perspicit magnā mensis atque diei quo magistratus inire sunt soliti, varietatem esse? Cum verò omnis suppeditandi temporis certitudo ab exacta, firma, stataque annorum mēsiūm atque diierum ratione pendeat, nec quo anno, mense vel die magistratus inire sint soliti, certè in Historia Liuiiana reperiatur, vel quando ea ratio mutata sit exprimatur, immo nihil labantius inconstatius que usque ad annum DXXX. fuerit, quām solennis in eundo magistratui dies, quis iniretur dissensionem inter autores in temporū suppeditatione esse: hoc anni initium ab hoc mēsiū illo ab altero inchoante, & vno magistratus creatos huic anno ascridente, altero eos ad aliū annū referente?

Tertiū cū inter Dionysium & Liuium tam temporum atque annorū, quām rerum gestarū ratione, magna sit dissensio, hęc inde uata videtur, quod minime Liuij propositum fuerit, verutissima queque populi Romani gesta accurata explicatione prosequi; quæ à multis diligenterissimè descripta & edita iam ante erant, sed ea potissimum literarum monumentis nūdare, quæ paulo ante bellum Punicum secundum ad suam vique etatē à populo Romano gesta fuissent. Quia verò ut grauisimè Polybius scribit, per particularē historiam viuērā neu-
tiquam intelligi possunt, & historici studium potius in viuērālī quā particulari historia occupari debet; ideo nerantum opus principio catēs manūcum multilimique esset, breuitei & exiliter XX. libris prioribus ab urbe condita usque ad initium secundi belli Punici populi Romani gesta perduxit. At Dionysius ex professo descriptione antiquissimā rerum Romanarum suscepit, nihil memoratu dignum prætermittendum duxit, sed quæ cū ad rerum gestarū tum temporum expositionem pertinuerent diligentissimè est consecutatis, ita ut quæ Liuiis vix tribus libris comprehendit, ipse vndeциū enarrat. Hinc si quis veterē Romanī imperij originem apud Dionysium legat temporumque rationem apud ipsum examinet, accum Liuij breuitate comparet, haud dubie illius diligentia huius festinationi præponet. At utriusque instituto cōsiderato, utrique siam laudem aequus lector deferet, ac si Liuius tanquam ad alia festinans, nonnulla vel omiserit, vel negligenter tractaret, id excusatione potius, quām insectatione dignum iudicabit.

Hisce tribus & alia adiungi poscent, ut constitutio annorum Romuli, & varietas de anno urbē conditā, sed

hacce attigisse, quasique dīgito monstraſe satis est. Hoꝝ verò obiter lectorē admōnēre volūmus, nos licet tabulas lapides Verrij Flacci in digerendis consulibus nobis sequendas proposuimus, & ad eas suppeditationē annorum accommodauerimus: tamen ijs annum quem Verrius ante annū ūrbis CCL cum altero refecit, apposuisse, vt Varrois annorum summā conueniret. Id quod & ante vir doctissimus Onuphius Pantinius in suis Faſtis fecit, existimans, alterum quem Verrius eumque fecuti ex punxerunt, fuisse c. DXXI, quem ob id sine consulibus ex Faſtis Capitoliniis apposuit.

DE RATIONE NUMERANDI tempora apud Romanos obseruari solitas, & de anno urbis condita.

A Lie atque alia apud antiquos annorum suppeditatio-nes fuerunt: Achaei ab astrorū revolutione eas accēpisse leguntur. Argui à sacerdotibus feminis, vt si facis hoc anno p̄fēcta fuisse Chrysīs, à Chryside annorum numerum accipiebant. Multi verò rerum gestarū seriē ab annis ante Troiam conditam, vel post captā deduxere. Alio verò ab eius capiūtate CCCCVIN. Olympico certamine, quod Hercules in honorem atatū materni instituisset per filium oitis Iphiclium, vel ut alij volunt, Iphi- tuim restaurato, ex eo tempore per Olympiades anni numerari cepti sunt, maximē apud Cracos, quorum historiam ab Olympiadis primā tempore tantum creditam affirmat Eusebius. Hebrei vt alij orientales populi, anni nomenclaturam à regibus suis sumpserunt. Atheniensē ab Eponymis (vrvocarunt) nisi quod in ἡπτακοσιων, id est; magistratum electione sub anni principio fieri ad aliquot dies solita ita suppeditabant, οὐ πάτης αρχηνετο τῷ διετονίῳ τετράτῃ, prima p̄tytanice decima aut vndecima. Ac inde ὑπὸ τῶν ἀπόδημών, nomen sumptū esse videtur, quasi unde res geste rationē temporis, nomenque acciperent: ad Atheniensium exemplum, vt & aliorum Faſtorum seriem, rerumq̄ gestarū memoriam Romanī à consulibus notarū, annum urbis conditā interdum adjicentes. De eo verò multo maior quām quo primi consules inierint apud autores dissensio est. Cū verò eius rei expositio ab hoc loco minimē sit aliena, breuiter, quæ aucto-ru de urbis cōdīte tempore opinio fuerit, enumerabimus.

Timeus itaque Siculus, vt ab ijs, qui coiuncti aliorū sententia remotius eam conditam fuisse scripserūt, incipiam, nescio qua ductus ratione, urbem ipsam à Romulo aedificatam retulit, eodem ferè tempore, quo à Tyriis Carthago in Africa, octauo & trigesimo ante primā Olympiadē anno:

L. Cincius vir senatoriis anno quarto duodecimā Olympiadē.

Q. Fabius Pictor rerum Romanarum grauisimè & antiquissim⁹ scriptor, anno primo octaua Olympiadē.

Polybius Megalopolitanus & Diodorus Siculus Olympiadē septima anno secundo.

Apollodorus, Q. Lutatius Catulus, C. Cornelius Nepos, Eratosthenes, M. Porcius Cato, Dionysius Halicarnassus, & Theophilus Antiochenus Olympiadē septima anno primo.

M. Verrius Flaccus author tabularum Capitolinarū, T. Liuius, C. Julius Solinus, Clemens Alexandrinus, & alij Olympiadē sexta anno quarto.

L. Taruntius Firmanus, M. Terentius Varro, T. Pomponius Atricus, M. Tullius Cicero, Augustus Caesar, C. Velleius Paterculus, Tiberius Claudius, Caesar Augustus, C. Plinius II. Plutarchus Chaeronæus, Domitianus Caesar Augustus, P. Cornelius Tacitus, Caius Dio, A. Gellius, L. Septimius Seferus Augustus, Censorinus, M. Iulius Philippus Augustus, Eutropius Pamphili Caesaris, Eutropius, Paulus Orosius, Paulus Diaconus Longobardus, & post C. Caesaris Diætatoris tempora cōmuniis populi Romani sententia, quam nos quoque sequimur, Olympiadē sexta anno tertio urbi conditā esse volūt.

Quibus verò rationibus persuasi singuli harum de yrbe condita opinonum authores sententias suas confirmauerint, minimè necessarium est hoc loco demonstrare: tum quòd hoc alterius negotij sit speculari, tum etiā, quod post Plutarchum in Romulo, Solinum cap. i. in Polyhistore, atque ibidem Cameretum in annotationibus ab Onuphrio Panuino libr. i. Fastorum id ita sit perterritum, ut nulla amplius examinatione egeat.

Dies autem, quo virbis fundamenta iacta à Romulo fuerunt, fuit ii. Kalen. Maij, qui Parilia vel Palilia appellabantur. Hac autem erat Pales pastorum dies festa, quæ à pastoribus ii. Kal. Maij agris celebrantur, ad lupos arcedos, morbosque à pecore pellendos, seu pro partu pecorum, unde & Parilia dicta. De hac re Propertius lib. 4.

*Virbi festus erat, dixere Palilia parres,
Hic primus capit manibus esse dies.*

Ouidius quoque 4. Fastorum ait:

Cpt adies legitur qua mænia signet aratro,

Sacra Pales adoratur, inde mouetur opus.

Idem confirmat M. Tullius, Plutarchus, Solinus & alij. Palilia autem celebrari solita fuisse ii. Kalend. Maij, haberetur ex antiquis marmoreis, Romanis Kalendarijs, ijsdemque qui citati sunt, authoribus.

DE PRIMIS VRBIS ROMÆ MAGISTRIBUS, MINIRUM REGIBUS, QUORUM SEPTEN Fuerunt.

QVæ Republicæ administranda genera à veteribus commemorantur, ea vrbs Roma sive fatali necessitate, sive perturbatione quadam singula pertulit, ita vt nulla ferè Republica inteniatur, in qua ea sibi ita succefserint, atque in ipsa vrbe Roma. Initio namque eam gubernarunt reges, ijs verò propter immoderatam quandam in cives libidinem atque audaciam exactis, confules & inde tribuni militum consulari potestate imperium tenue, postea optimo Republicæ statu duoru Gracchorum, Saturiūni ac Drusi, amentia perturbato, trib. pleb. donec quod eorum potestate à Sy' convulsa, ac plebe agris pullâ ac trucidata, optimatibus Republicæ gubernatio est restituta: tandem verò ea rursus per ciuite Pompeij ac Cæsaris bellum oppressa, Republica ad vnitatem Cæsaris dominatum recedit, in quo etiam paucis annis triū virorum nefaria libidine exagitata, eo vsque quo penitus collaboreret, permanit. Nos itaque ea, quæ sibi hæc genera teneat, breviter persequemur, à regibus initium facientes.

37 R O M V L V S.

VRbis conditor imperium tenuit annos triginta septem. Totenim ei tribuit Liuius. Itidem Dionysius in primo, id quod & libro secundo repetit, à quibus Plutarchus in Numa non discrepat, licet in Romulo triginta uno octauo etatis annis oे vita migrasse scribat. Solinus itidem res eius gestas commemorans, ei triginta septem annos tribuit. Solus Eutropius lib. i. cap. 4. annos ei triginta nouem assignat, sed corruptum esse exemplar Cuiusdam nō male existimat. Hic vero cum ex communiori authorum sententia, annos triginta septem regnasset, atque imperium Romanum multis praedatis legibus ac institutis fundasset, domesticamque disciplinam ac militare stabilitatem. Nonis Quinilibus mortuus est, qui dies Nonæ Caprotina, quod is ad Capre paludem exercitum recensens non comparuerit, ac populi fuga ob consternatum repentina regis morte populum, Plutarcho & Dionysio testibus, postea appellatus est. Idem post consecrationem Quirinus dielus, cuius cognominis has causas reddit in Fastis Ouidius:

Sive quodd haec Quiris præfis est illa Latini;

Bellicus a telo venit in arma Deus.

Sicut suo reginomen posuere Quirites,

Sen quia Romanus vicerat ille Cures.

Hūc verò incerto patre natum, & spuriū fuisse cum alijs placet authoribus, tum maximè Plutarcho in Theſeo, vetus tamen opinio fuit eum ex Marte, & illa siue Rheia, siue Silvia (hæc enim omnia eius nomina traduntur) Vestali virginē, furtiuo fuisse concubitu genitum, eundemque à rum, id est, vberē, Romum primum, dein de blandiendi causa Romulum, appellatum.

I N T E R R E G E S.

ANnum, post Romuli mortem, patrum anointos certa men regni ac cupido versare coepérunt, dum autem ad singulos, quia nemo magnopere eminebat in nouo populo, peruererat factiones, inter ordines certabatur. Oriundi à Sabinis, quia post Tatij mortem ab sua parte non erat regnatum in aqua societate, ne possessionem imperij amitterent, sibi corporis creari regem volebant. Romani veteres peregrinum regem aspernabantur. In varijs tamen voluntatibus regem omnes volebant, liber tatis dulcedine nondum experta. Timor deinde patres incœsit, ne ciuitatem sine imperio, exercitum sine duce, militariū circā ciuitati irritatis animis, vis aliqua externa adoriret, ita rem inter se duceti patres decē decurij factis, singulisque in singulas decurias creatis, qui summa rerū præfessent, consociarunt. Eos autem tunc centū Senatores, Liuius, Plutarchus centum & quinquaginta, Dionysius verò cc, fuisse scribunt, centum videlicet ex Sabinis, & totidem ex Romanis, postea autem forte misa, eorum decuria cui primò sors obtigisset, virbi impetrabat, non autem simul omnes decem, sed unus tantum, cum insignibus imperij & lictoribus erat: quinque diecum spatio finiebatur imperium, ita vt viuisciusque decuria patres quinquaginta dies virbi præfessent. Quinque enim diebus exactis, is cui primum in ea decuria imperij sors obtigerat, secundo tradebat cum imperij insignibus potestarem, atque ille tercio alijs quinque diebus finitis: atque ita usque ad decimum, elaplo primis decem in terregibus quinquaginta dierum spatio, alia sena torum decuria eadem ratione alias l. dies virbi præferat, ac per omnes in orbem ibat, donec annuum inter uallum regni exactum fuit. Id ab re, quod postea quoque tenuit nomen interregnum appellatum est, hominesque ipsi interreges. Hoc itaque anno primo apud Romanos in terregis magistratus inuentus est. Non autem solū mortuo Romulo ad interregnum ventum est, sed etiam post Numam, Tullij, & Anci regum excellum. Itemque Republicæ tempore post annorum magistratum tempus exactum, ante uorum creationem quām sapientiæ. Quibus comitia habentibus, noui magistratus à populo creabatur. Interregis autem minus erat per omnes dies interregni sui, qui ex more veteri quinque dierum non excedeant ea omnia obire, que vel regum vel cōsulū in vrbe fuissent. Perinde ac ius dicere, Rem publicam administrare, sénatum habere, ad eumque de rebus referre, subrogandisque magistratus comitia habere. Plura de interregum origine Dionysius lib. 2. Liuius lib. i. Plutarchus in Numa. Eutropius, Sextus Russus, Eusebius, & alij veteres scriptores, multa prodidere.

N V M A P O M P I L I U S R E X S E-
cundus, regnauit annos

43

ANno interregni finito, cum grauis populo Romano videretur ea regnandi ratio, plebs enim fremere multiplicatam seruitatem, ducentos prouno dominos factos: patres id sentientes, in hoc tandem conuenere, vt veteres senatorē regem crearent, quem vellent, preterquam sui corporis. Quare Numa Pompilius, quod æquitate & prudentia omnes excelleret, Curibus vrbe Sabiorum in regnum vocatus est. Eum autem regnasse annos XLIII. omnes conueniunt præter Eutropium, Eusebium & Cassiodorum, recentiores scriptores, qui XL. produnt, vt Onuphrius & Siganus annotarunt. Deo Dionysius libri 2. Liuius libri 1. Solinus cap. 2. Plutarchus, Plinius

Plinius, & Eutropius, in eius vita, itemque Valerius Maximus pleraque prodidere. Obijta tamen non longe octo genario maior, vt inquit Plutarchus, natus enim erat, eo dñi teste, eo die quo Romulus urbem condiderat. Vide- licet xi. Kalend. Maij. Ad nomen vero Numam quod attinet, sunt qui volunt esse Pomphilij praenomen. Sed ex verbis Sexti Pompeij appareat Tullium & Numam non esse praenomina, idque etiam inde coniugere licet, quod filii Numae alii varijsque, quam familia nominibus a Dionysio appellantur. Erant itaque qui exsimitum Numam, ut Ancum, Aruntem, Volusum, Drusum, Faustum, Iulium, Mamurium, & alia quædam cognomina, praenomina esse, prout Marrianus in suis annalibus recte annotauit.

T U L L V S H O S T I L I V S III. R O-

32

manorum rex, regnauit annos

POst mortem Numæ cum ad interregnum ventum esset, factum est Senatus consultum, in quo approbante plebe, auctoribus patribus rex Romanorum tertius creatus est Tullius Hostilius, anno virbis conditæ 28. qui, Alba euersa, Albanos Romam transire iussit, plebi ciuitate data, ac primoribus in patres lectis. Hunc post Numam annos 32. regnasse, omnes scriptores constansimè tradunt. Extinctus autem est, Dionysio teste, incensu domo cum vxore & filiis, atque alia familiari turbâ omni igne comprehensa. Succensam eius domum alij dicunt per fulmen ira Dei, ob quorundam facrorum intermissionem, alij insidijs Anci Martij, qui post eum regnauit. De quo Dionysius in tertio. Hosti praenomen eum tulisse inde appetet, quod pater & unus idem tulerint. Rex vero fuit non solum Numæ dissimilis, sed etiam Romulo ferocior.

A N C V S M A R T I V S I I I I . R O-

24

manorum rex, regno prefuit annos

POst Tulli regis obitum Interrex a patribus proditus est, quo comitia habente anno virbis codicæ cxiij. Ancum Martium quartum Romanorum regem populi. Ius creavit, patres auctores fuere. Hic Hollium sexdecimo millari ab urbe condidit, & septem bella gesit. Annos xxiiiij. Liuius, Dionysius, atque Solinus, ei tribunt. Eusebius vero, Eutropius, & Calcidorus xxvij. Quia morte perierit nec Liuius in primo, nec Dionysius in tertio explicant, ybi tamen copiosissime res eius gesta enumerantur. Ancus vero, vt Sextus Pompeius tradidit, appellatur, qui ad unum brachium haberet, vt exporrigit non posset.

L V C I V S T A R Q V I N I V S P R I S C V S V.

38

Romanorum rex, regno prefuit annos

HIc Anco moriente, cum tutor liberis suis relictus esset, regnum ambitiosè primus, & ad conciliandos animos oratione habita intercepit, pteris Anci filiis interregni tempore tanquam venatum ablegatis: rex autem ab interrege iussi populi, patribus auctoribus proditus est. Anno virbis conditæ 228. Olympiade 41. Postremò vero bellica virtute & pacis artibus clarus Octogenario maior, insidijs duorum Anci Martij regis filiorum extit. Etus est, Anno regni duodequadragesimo, vt Liuius & Dionysius, quorum sententiam secuti sumus, tradunt, vel triginta septem, vt Solinus, Mellala, Rufus, Eutropius, Calcidorus, Eusebius, & Bedas, prout & ante expostimus. Priscus ita dictus, quia prius fuit quam superbus, inquit Sextus Pompeius, cui assentitur Dionysius & Laurentius Valla, scribens nomen Prisci, non a sui temporis hominibus, sed a posteriori seculo inditum fuisse. Liuius autem cognomen Prisci ei fuisse inditum iam tum, cum primum venit in urbem, aperte ostendit, & sic prius, quam Superbus nasceretur. Hic antea Lucum vocalatur Damarathi Corinthij filius ex Brachiadum familia oriundus,

Cæso Prisco Tarquinio, statim iniussu populi, patrū tamen consensu primus regnum Romanum suscepit Seruius Tullius, anno virbis cœtesimo septuagesimo sexto. De cuius conceptione non prætereundū est, quod tradit Plinius lib. 36. Tarquinio Prisco regnante, repente in foco comparuisse genitale masculini sexus, eamque qua ibi federat Tanaquilis regina ancillam Ocristiam captiuam cōsurrexisse grauidam, ita Seruum Tullium natum, qui regno successit. Inde & in regia cubanti puero caput arfisles visum, creditumque Laris familiaris filium, ob id compitalia & ludos Laribus primum instiuit. Plura de eius genere Plutarchus in libro de fortuna Romanorum. Tanaquillidis vero astu socrus suæ regnum adeptus est, quarto Olympiadis quinquagesimo anno, quadraginta vero quatuor annos gubernans, insidijs Tarquinij generi & Tulliae filiæ impie occisus est, in vicu à re ipsa scelerato dicto: De annis huius regis non nihil controversie inter scriptores est. Liuius enim, Dionysius, & Solinus, quos hic secuti sumus, eum annos xxxxxiiij. regnasse scribunt. Messala vero Corvinus, Sextus Rufus, Eutropius, Eusebius, Calcidorus, & Bedas, tantum triginta quatuor, vero eum decem, postea Tarquinio regno adiungentes nihil annorum hinc summa officiunt. Nam quos Liuius, Dionysius, & Solinus viginti quinque faciunt, eos xxxv. scribunt. Seruius hinc à fortuna propria, quod eum seruius peperisset Ocristia captiuus, pulcherrima prudentissimaque Corniculana mulier. Tullius vero à cognitione nomine patris dictus est, vt Dionysius in quarto, res eius gestas plures enumerans, scribit.

L. T A R Q V I N I V S S V P E R B V S V I I I .

Romanorum rex, regnauit annos

25

Anno virbis cōditeccxxx. occiso Serui Tullio rege, non per interregem, legumque iure, sed armorum vi regnum Romanum L. Tarquinius junior inv. sit. Superbus dictus à morum acerbitate, quia socii à li. occisi corpus sepultura mandari vellueret, Romulum quoque infélpulum perijisse dicunt. Eum L. Tarquinij Prisci regis filium fuisse prodiderunt Q. Piétor, Cn. Cellius, L. Cinius Macer, Verrius Flaccus, & Liuius, Dionysius ramen ex I. Pisone Censorio in annalibus firmissimis, certissimisque rationibus errorem illorum coarguit, idque haud fieri potuisse ex certa anorum ratione offendit. Nepotem autem Prisci fuisse ex filio, qui Prisco vivente obijt regnauit autem annos viginti quinque, vt Liuius lib. 1. Dionysius in quarto, & Solino in Polyhistore suo placet: Calcidorus autem, Eusebius, Eutropius, & Bedas ei triginta quinque ascribunt, decem annos, quos Serui Tullio abstulerunt, huc addentes, & per hoc iunioribus errandi occasionem prebentes. De eo plura scripserunt Dionysius, Liuius, utique Plinius, Valerius Maximus, Cellius, Macrobius, & Eutropius. His ergo regum annis in ynum collectis, & ex ijs numeris annorum ccxliii. resultabit.

D E C O N S V L I B V S P R I-

mùm creati.

Hec est secunda mutatio Reipub. qua Superbo regne cum propter reguandi impotentiam, tum propter stuprum I. Cicerie à regis filio Sexto illatum, exacto, & libertate recuperata, imperium duobus viris annuū mādatū est, qui in inicio prætores quod populo præsident, dein dē iudices, quod controverbias ciuium dijudicarent: postremò vero consules, quod Reipublicæ consulerent, nominati sunt, vt Cicero lib. 3. de legibus docet his verbis: Regio imperio duo sunt, iisque præseundo, iudicando, & cōculendo prætores, iudices, consules appellati, militia summū ius habento. Creati autem sunt primi contule, suptatores

prætores à Sp. Lucretio Lucretiæ patre inter rege, comitijs centuriatis ex commentarijs Seruij Tullij regis. Omnia iura, omnia insignia regum primi consules habuere, id modo cautum est, ne si ambo fasces haberent, duplicitus terror videretur: patritij autem ambo creati sunt, quod idcirco admoneo, ut progrellis Reipub. cognoscatur, cum post etiam ex plebe sint creari cepti. Porò vero de anno, mense, & die, quo primi consules inierint, nonnulla hic dicenda esent, quia autem supra de varietate & diffensione, que de hoc inter authores est, diximus: ideo his prætermis sibi ad ipsos consules accedamus, qui primi sunt omnino testimonio perhibentur.

245 *L.Iunius Brutus. L.Tarquinius Collatinus.*

Nemo non prodit L.Iunium Brutum & L.Tarquinium Collatinum primos consules seu prætores populi fuisse, qui in fine anni virbis CCXLIII. Kalen. Martij regib. Tarquinij patre scilicet & filiis virbe exactis, centuriatis comitijs renunciati sunt. At cū Brutus Tarquinium collegam suum consulatu se abdicare coegisset, vel quod propter affinitatem & nomē Tarquiniorum suspectus esset, vt L.Piso, apud Gellium lib.15. cap.29. Liuinus, Plutarchus, ac Cicero lib.3. Officiorum scribunt, vel ob ortam inter Brutum & Collatinum diffensionem, de sororis Collatini filiis puniendis, vt Dionysius tradidit, in eius locum P.Valerium Volusii F. Volusii, cuius præcipue opera in expellendis regibus viis fuerat, subrogauit. Cuius consulatus meminere Polybius lib.3. Dionysius, Liuinus, Valerius Maximus libro 4. cap.4. Plutarchus in Poplico Ia, Plinius lib.36. cap.15. Valerius vero Bruto in magistratu ab Arunte Superbi regis filio (mouerat enim rex Romanis bellum) interfecto: comitijs centuriatis habitis Spurium Lucretium Tricipitimum patrem Lucretiæ sibi cooperanteque vt natu grandiori fasces dedit, mox cum iam auctate confectus esset, eo intra paucos dies mortuo, M.Horatius Puluum collegam sibi in consulatu assumpsit. Hic Valerius Poplicola vocatus est, quod in magistratu leges tulit validè populares, vt de prouocatione à consulis ad populum, & de imperio à populo accipiendo, vt Liuinus & Dionysius authores sunt. In vulgaribus tum in antiquis manuscriptis codicibus (errore ne an studio incertum est) Publicola semper legitur, eadem certè significatione, verum ijs Iteris aliquantulum variatis, qua nihilominus maximam inter se affinitatem habent, vt scribit Quintilianus, vt O cum V, & P cum B: legitur enim in antiquis inscriptionibus, sive Poplicus pro Publico. Primo itaque anno post exactos reges, Romæ consules hi fuere: L.Iunius Brutus, L.Tarquinius Collatinus, P.Valerius Poplicola, S.Lucretius Tricipitinus, M.Horatius Puluum.

246 *P.Valerius II. P.Lucretius.*

Authores de horum consulatu sunt Dionysius, Liuinus, & Cassiodorus, Onuphrius. Panuinus Lucretio nomen Tricipitini adjungit, cum quod familia proprium fuerit, tum quod ab antiquo Fastorum scriptore, qui est in Cufpiniani commentario Tricipitinus appellatur. Publij vero, authore Sexto, Etymologia duplex est. Nā alij qui publicè educatus sit, alij vero qui prius fuit pupillus, quam prænomen haberet, Publum vocant.

247 *P.Lucretius. P.Valerius Poplicola III.*

LIuinus hunc Lucretium, P.alij vero codices T.Lucretium nominant, Dionysius P.Valerium Poplicolam III. & M.Horatium iterum, consules fuisse scribit. Plutarchus de tertio tantum P.Valerij consulatu mentione facit. Onuphrius & Siganus Dionysium sequuntur. In Cassiodoro desunt hi consules.

248 *Sp.Lartius. T.Herminius.*

POst Poplicolam III. & Puluum II. consules Dionysius posuit Sp.Lartium, & T.Herminium, idem facit Cassiodorus, & liber incerti authoris qui à Cufpiniani-

no citatur, in quo ita est Poplicola III. & Puluillo.

Rufo & Aquilino.

Valerio & Tuberio.

Liuinus hos omiteat, atque M.Valerium & P.Posthumum subiicit, sed vt Siganus existimat vitio librariorū.

Huius quoque anno interpositionem necessariā esse ex M.Ciceronis Bruto existimat Onuphrius: nec hos consules à Verrio Flacco respiciunt in tabulis Capitoliniis satis constat. Lartius autem nomen à Larte deriuatum est, atque ita scribi debet, non Largius, vt depravat in non nullis Liuini & Dionysij libris extat. Herminij autem cognomen esse Esquilinū existimat Onuphrius, tum quod eius cognominis mentio extet in fragmento tabularū Capitolinarum, tum quod cuius familiæ fuerit, à nullo unquam sit proditum. Sp. autem Lartius frater fuit T.Lartij primi dictatoris, vt scribit Dionysius.

M.Valerius. P.Posthumius.

249

PLutarchus M.Valerium Poplicolæ fratrem tradit, vt & Dionysius & Liuinus, ergo rectè Volusi filius. Posthumus cognomine vius est Tuberto Zonaras: Plutarchus in Poplicola, Dionysius lib.5. & 6. Hunc Quinti filium vocat Dionysius, vbi de legatis consularibus agit ad plebem missis anno CCLX. Postumium autem, vt tradidit Onuphrius, sine aspiratione, ideo à veterib. scripsum est, vel quod à postea postumus, postumius, deinde Postumius deriuetur, vel quod antiqui Vmus sine aspiratione scriberent. Dicitur autem Postumius, qui postremo loco natus est, auctore Celsilio in Commentarijs letationum antiquarum. Iureconsulti tamen vocabulū aspirantes eum solum, qui post mortem patris natus est. Postumium vocant, quorum opinioni assentitur Varro, & Plutarchus in vita Sylla.

P.Valerius III. T.Lucretius.

250

Dionysius, Liuinus, Plutarchus, & Cassiodorus, hos consules in hunc annum produnt. Fasti Cufpiniani Poplicolam III. & Tricipitimum edunt. Valerius Maximus lib.4. cap.4. cum M.Menenium Agrippam virtutē nominat. Agrippa autem nominantur, qui cum labore matris eduntur, hoc est, per pedes contra naturā, non per capit, ergo partu.

Opiter Virginius. Sp.Cassius.

251

LIuinus, Zonaras, & Cassiodorus, hos ita simpliciter nominant: Dionysius yberior est, habens Sp.Cassius Viscellinus, & Opiter Virginius Tricoflus. Quem autem Dionysius νοστήσαν, Cicero in Lælio Cæsiūm Bæciliū, Fasti Cufpiniani Viscellinum vocant, vt à Visko Viscellitus, deinde Viscellinus deriuent. Opiter vero, vt & id obiter annotemus, inquit Sexto Pompeius, est, cuius pater auro viuo mortuus est, ducto vocabulo, aut quod post obitum patris genitus sit, aut quod aium ob patrem id est, pro patre habeat.

Postumius Cominius. T.Lartius.

252

Sic Liuinus, Dionysius, Zonaras, Cassiodorus, simpliciter hos nominant, Fasti Cufpiniani, Postumio Aurum ci, Lartio Ruffi cognomen tribuunt. Quos autem liber Cufpiniani Ruffos dicit, eos Fasti Græci diuersa voce, sed eodem significatu, Flauos appellant.

Ser.Sulpicius. M.Tullius.

253

NVlla his Liuinus & Cassiodorus cognomina tribunt, Siculi Fasti Sulpitium Camerinum, vt & Fasti Cufpiniani, Tullium vero Longum, vt & Dionysius, cognominant, qui Manium Tullium in Magistratu mor-

tuum

254

etium esse scribit, neque in eius locum quenquam, quia propè in fine annus erat, subrogatum. M²Tullij consilis meminit Cicero in Bruto, cùm ait: Ut si me à M²Tullio dicerem, qui patricius anno x. post reges exactos cù Ser. Sulpitio consul fuit. Manius verò, ut inquit Sext. Pompeius, prénomē dictum est ab eo, quod manē quis initio natus sit, ut Lucius qui huc, & alibi Manius agrū Nemorensem consecravit, à quo inulti & clari viri orti sunt, & per multos annos fuerunt. Vnde propterib: Multi Manii Aricæ. Seruitus autem is dicebatur, cuius parentes vel alter ipsorum in seruitute eum gentiasset, vel qui in vetero matris ea mortua, seruatus esset.

255 C. Vetusius. T. Aebutius.

V Eturij prénomē in quibusdam Litij codicib: vt Marlianus in annalibus consulum admonet, est Caius, in alijs Cneus, in Celsiodoro Lucius, in Dionysio Publius, Dionysius Veturius Geminum, T. Aebutius Heliam, alibi quoque Λαβιθος, sed mendosè cognominat. Nam Helia ei cognomē esse Latini quoque scriptrores afferunt. Faſti quoque Græci Heliam & Geminū habent. Porrò qui Vetusum sribunt antiquam consuetudinem imitantur, qua S pro R ponebatur, ut cum Fufios, Valefios, Papelios, dicebant, qui Veturiū recētem vsum. Hac de re Liuī in anno CCXCII.

256 Q. Cladius. T. Larrius.

I Ta Liuī & Celsiodorus: Dionysius T. Larrium Flatum, Q. Clœlium Siculum, cui respondent Faſti Cuspiniani & Siculi. T. Larrius est idem, qui ante consuluit ex Dionysio, idē recte nomen Flavi additum Clœliorum familiā, vt Iuliorum, Seruiliorum, Geganiorum, Curatoriū, & Quintiliorum, ab Albanis originem duxisse sribit Dionysius.

257 A. Sempronius. M. Minutius.

H Os consules ita edunt. Liuī & Celsiodorus. Faſti Cuspiniani cum Siculis Atratinum & Augurinū. At Dionysius A. Sempronius Atratinum, & M. Minutius Augurinum, quanquā Augurini cognominis non meminit, nisi in secundo Minutii consulatu. Aulus verò is erat, qui dij. salentibus natus esset.

A. Postumius. T. Virginius.

258 S Ichis consules referuntur à Dionysio, Liuio, & Celsiodoro. Ihs cognomina addunt Faſti quidem Græci, Albus & Cœlīmontanus. Liber verò Cuspiniani Regillensis & Tricostus, ita vt sint A. Postumius Albus Regillensis, & T. Virginius Tricostus Cœlīmontanus.

A. Claudius. P. Seruilius.

259 L iuius & Celsiodorus hos consules in hunc annum prodūt, Faſti Cuspiniani & Siculi Sabinum & Priscum. At Dionysius Ap. Claudium Sabinum, P. Seruilius Priscum. Hic verò Ap. Claudius princeps est gentis Claudiæ, Actius Clausus primū, post Ap. Clatidius appellatus, qui ex Sabinorum vrbe Regillo (vnde Sabinus Regillensis dicitus) Romam comi grāuit anno ab vrbe cōdita CCL. atque in patricios ascriptus est, Liuīus, Dionysius, Seruonius in Tiberio authores. Hic aūus decemviri App. Claudij fuit, de prénomine eius dissensio est, de qua viderelicet Onuphrium & Marlianum in Faſtis.

A. Virginius. T. Vetusius.

260 H iyt nominati sunt à Liuio & Celsiodoro, commorantur. Dionysius A. Virginium Montanum, T. Veturium Geminum, Faſti Cuspiniani Montanū & Geminū. Siculi Cœlīmontanum & Geminum: qui autē Montanus, idem etiam Cœlīmontanus fuit. Pradianus in Corneliam A. Virginium Tricostum, L. Veturium Cicurinum appellat, ex quo intelligi potest vtrumque horum duo prénomina tulisse Tricostum, Cœlīmontanum, & Geminum Cicurinum. Sic enim alio loco alijs Cuspinianus annotat Cicurinū alias Coturnium quoque dici.

Sp. Cæsius. Postumus Cominius.

261

S ic Liuīus & Dionysius, eorundem meminit Cicero pro Cornelio, Cuspiniani Faſti Vitellinum edunt & Auritum. Siculi Aruncum & Vitellinum. Eodem vñā etiam consules fuisse, hoc verò anno Kalend. Septemb. citius quān̄ consuetudo erat, in ijsse author est Dionysius.

T. Geganius. P. Minutius.

262

D ionysius initio libri septimi in hunc annum consules edit T. Geganius Macerinus, & P. Minutius. Idem Liuīus lib. 2. Celsiodorus, Eutropius & Orosius lib. 2. cap. 5. referunt preter alterius cognomen. Vtrique verò cognomina Faſti Graci & liber Cuspiniani tribuunt, alteri Macerini alteri Augurini. Sunt autem hæc cognomina hoc Minutiorum illud Geganiorum.

M. Minutius. A. Sempronius.

263

S ic Liuīus & Celsiodorus cognomina omittebentes, & notam II. Dionysius A. Sempronius Atratinum. M. Minutius Augurinum II. Faſti Siculi cum Cuspinia in libro Atratinum & Augurinum. Hunc anum xix. nuncupat Dionysius, ex quo Poplicola consul legem de prouocatione tulit.

Sp. Nautius. Sext. Furius.

264

A. Sempronio, M. Minutio consilibus, consules fugerit Dionysius, Q. Sulpitium Camerini, Sp. Larrium Flatum iterum: Faſti Cuspiniani Cornutū & Flatum, Siculi Camerini & Flatum. Est atitem & Cornutus Sulpitiorum cognomen, vt ex tabulis Capitoliniis intelligi potest. Non esse autem hos consules omitto tendos, ad Capitolinam rationem seu Varronis annorum summarum digerendam docet triumphus Pub. Valerij, qui in annum ducentesimum septuagesimum nonū non caderet, si hos consules subtraheremus.

T. Sicinius. C. Aquilius.

265

P Ost superiores consules Dioſylius C. Iulium Iulum, P. Plinianus Rufum consules suggesterit, Faſti Cuspiniani Iulum & Mamercinum, Græci Iulum & Rufum. Elle autem Mamercum Pinariorum cognomen alio loco appetat. Hos quoque consules vt prioris omittit Liuīus: apud quem, qui tabulas Capitolinias explicandas suscepunt, duorum annorum consules desiderari annotarunt, ita vt de ipso idem dici posse videatur, quod ipse libro nono de Pisone sribit. Hos consules Piso Q. Fabio & P. Decio suggesterit, biennio exempto quo Claudiū Volumnium que & Cornelium cum Martio consules factos tradidimus, memoriane fugebat in annalibus dirigidis, an consulē binos consules factos ratus transcriberit incertum est. Porrò cognomen C. Iulij in Tullum, & Tullium paſsim se transformarat, sed Iulum legendū esse Marlianus, & post eū Panuinius, ostendit. Hoc enim Iuli cognomen ab Ascanio Aeneæ filio derivatum est, & ab eodem cognomine familiae nomen, propterā Virgilius inquit:

Iulus à magno demissum nomen Iulo. Et Liuīus de eodem: Quem Iulum cundem Iulia gens authore in nomine nuncupat.

Sp. Cæsius. Proculus Virginius.

266

H icce omisiss, Sp. Nautius, & Sex. Furius hoc anno dī gerutur à Dionysio, Liuio & Celsiodoro. In Faſtis Cuspiniani est Rutilus, quod est Nautij cognomen; & Vitellinus. In Siculis Nautius & Fufius.

Seruilius Cornelius. Q. Fabius.

267

A vto Liuio hoc anno consules fuerunt T. Sicinius, & C. Aquilius. Quos Dionysius & Celsiodorus vocant T. Siccium, & C. Aquilium. Horum cognomina ex Faſtis Græci & Cuspiniani, fuerunt Tuscius & Sabinus. Aquilius verò, vt Marlianus admonet, is dicebatur, qui erat aquilo, hoc est, nigro colore.

L. temi-

268

L. Aemilius. K. Furius.

Luius in hunc annum coss. edit Sp. Cassium, & Proculum Virginum. Dionysius Sp. Cassium tertium, Proculum Virginum. Diodorus lib. ii. Virginio Tricostī nomen adiungit. Fasti Græci & liber Cuspiniani Rutilum & Viscellinum. Ad Proculi nomē autem quod attinet, sunt qui credūt Proculos dictos, quod parentibus iam senibus, quasi procul progressis extate, natī sunt.

269

M. Fabius. L. Valerius.

Diodorus lib. ii. Q. Fabium Vibulanum, & Seruium Cornelium Collum, consules in hunc annum prodidit, eosdem Dionysius, Liuius, & Cassiodorus edunt, sed cognomina omittunt. Porro vero, ut de Seruī Cornelij cognomine constet, à veteribus Cossi homines rugosi corporis dicebātur, à similitudine collorum, qui vermes sunt è ligno editi. Plinius lib. 17. cap. 24. Luxuria Cossos roborum delicatores adhiberē cepit cibo. Hinc Hieronymus contra Iouinianum, In Ponto inquit, & Phrygia, luxuria est comedisse Xylophagion. Sic enim appellat Cossos, vermes obesos, ex lignorum carie enasctes, qui apud illos à patrefamilias in magnis rebus compatabant. Hinc fuerunt Roma Cossi, Cossiti, Cossunii, & Cossutiani appellati.

270

Q. Fabius. C. Iulius.

LÆmilius Mamerici filius, & Cæso Fabius Cæsonis filius hoc anno consules referuntur à Dionysio. Liuius, Cassiodorus, itemque Diodorus, qui L. Æmilio Mameri nomen adiungit, eosdem produnt, patrum tamē pronomina omittunt. Fasti Græci habent Mamericum & Fabium, quod cognomen etiam Dionysius ipſi Æmilio in eius tertio consulatu addidit. Porro Sex. Pomp. tradit Æmiliam gentem appellatam à Mamerco Pythagoræ Philosophi filio, cui propter unicam humanitatem cognomen fuerit Æmilius. Sed Æmilius est nomen, non cognomen, ut ipse ait. Fuit autem Æmilius Mam. F. ut testatur Dionysius.

271

K. Fabius. Sp. Furius.

Diodorus hoc anno habet M. Fabium Vibulanum, & L. Valerium Potitum. Dionysius, Liuius & Cassiodorus M. Fabium, & L. Valerium, Fasti Græci, Fabium & Volusium. Liber Cuspiniani Fabium & Potitum.

272

M. Iulius. Cn. Manlius.

Dionysius in hunc annum consules comparat C. Iulium, & Q. Fabium. Liuius cum Cassiodoro Q. Fabium, C. Iulium, Fasti Siculi & Cuspiniani Iulum, & Fabium.

273

K. Fabius. T. Virginius.

Dionysius Cæsonem Fabium iij. & Sp. Furiū Medullinum hoc anno consules scribit. Q. Fabium, C. Iulium cum Liuto subiicit Cassiodorus. Iulum & Fabium Fasti Siculi & Cuspinianj.

274

L. Aemilius. C. Servilius.

Dionysio teste consules subsequuti sunt M. Fabius ii. & C. Manlius. Diodorus vero, Liuius, & Cassiodorus M. Fabium & Cn. Manlium consules produnt. Fabium ii. & Cincinnatum, Fasti Græci & liber Cuspiniani Vibulanum ii. Lapis Capitolinus Cn. Manlium P. F.

275

C. Horatius. T. Menenius.

Cæsonem Fabium memorant in hunc annum cum T. Virginio consulem Liuius, Cassiodorus, Diodorus, & Dionysius. Fabium cum Rutilo Fasti Siculi. Cæsonem fratrem consulis abdicantis tertium hoc anno consulem factum notat Dionysius. T. Virginium Rutilum anno CCXC. in pestilentia mortuum Liuius.

268

A. Virginius. Sp. Seruilius.

276

Luius, Dionysius, & Cassiodoro consules huius anni sunt L. Æmilius & C. Seruilius. Diodorus L. Æmilius Mamericum cum C. Cornelio Lentulo edidit, Fasti Siculi Æmilius cum Esquilino. Fragmentum Capitolum alterum tantum Structum Ahalam cum suffecto ei Esquilino. Porro Mamerius ut scribit Sextus Pompeius, prænomen Oscum est, qui tradit Æmiliam gentem appellatam à Mamerco Pythagore Philolophi filio, cui proptervnicā humanitatem cognomen fuerit Æmilius.

C. Nautius. P. Valerius.

277

TMenenium, C. Horatium coss. suggesterit Liuius, Cassiodorus, Dionysius, Diodorus. Hic Puluillum cognomen addit Horatio, Menenio Lanatum lapis Capitolinus. Itaque in Fastis Cuspiniani & Siculis est etiā Lanatus & Puluillus. Horum consilium meminit Gellius lib. 17. cap. 21. sed non sine menda.

L. Furius. A. Manlius.

278

A Virginium, Sp. Seruilium subdit Coss. Liuius, Cassiodorus, & Dionysius. A. Virginium Tricostum, C. Seruilium Structum, Diodorus. In Fastis Cuspiniani est cognomen Rutilus, quod est Virginij, in Capitolinis Structus, quod est Seruiliij, in Siculis vtrumque.

L. Aemilius. Opiter Virginius, vel Vopiscus Julius.

279

P Valerium, C. Nautium consules in hunc annum nuncupant Liuius, & Cassiodorus. P. Valerium Poplicolam & C. Nautium Dionysius. P. Valerium Poplicolam & C. Nautium Rufum Diodorus. Nautium & Poplicolam Fasti Siculi, Poplicolam & Rufum Cuspiniani, pro Rufo Rutilum habent Capitolini, ut Dionysius ante in Lartio pro Rufo Flavum.

L. Pinarius. P. Furius.

280

Diodorus hoc anno Coss. prodit L. Furium Medullinum, & M. Manlium Volsōnem: Liuius & Cassiodorus L. Furium & C. Manlium, Dionysius A. Manlium, L. Furium: Marlianus vero admonet Volsōnem nō Volsōnem legendum esse.

Appius Claudius App. F. T. Quintius.

281

Dionysius in hunc annum consules predit L. Æmylium Mamericum, iij. cum Vepisco Iuliu, Liuius L. Æmylium & Opitrem Virginii, sed in quibusdam annualibus ait se intenisse pro Virginio Vopiscum nullum, quos secuti sunt Diodorus, Fasti Græci, & authores consularium tabularum, que in Capitolio sunt, in quarum fragmentis huius anni est Iulus, quod cognomen est Iuliorum. Itaque in Fastis Siculis est Æmylius & Julius, in Cuspiniani Mamerius & Vopiscus, Cassiodorus Liuium fecutus est. Porro Appius peculiare Claudiorum fuit nomen, quod illius ciuius Romanus usurpauit, quia peregrinum erat.

Lucius Valerius. T. Aemilius.

282

Luius, Dionysius, & Cassiodorus, consules hoc anno nominant L. Pinarium, L. Furium, Diodorus L. Penarium Mamericum, P. Furium *otopara mendose*, ut Siganus & Onuphrius putant. Horū consilii apud Macrobium primo Saturnialium meminit M. Varro.

T. Numitius Priscus. A. Virginius.

283

Dionysius consules in hunc annum prodit Ap. Claudium App. F. Sabinum, & T. Quintium Capitolinum, Liuius cognomina omittit, Diodorus & Cassiodorus App. Claudium, T. Quintium Capitolinū, T. Quintio præter Capitolini Barbati quoque cognomen apponendum esse docet Zonaras.

T. Quintius. P. Seruilius.

284

Consules in hunc annum suggesterunt Liuius & Cassiodorus, T. Æmilius, L. Valerius, Diodorus L. Valerius

Ierum Publicolam, T. Aemilium Mamercum. Dionysius L. Valerium II, T. Aemilium. Fasti Siculi nihil nisi nomina suggurunt. Aemilium & Valerium, Cuspiniani Potitum, & Mamercum.

285 *T. Aemilius. Q. Fabius.*

Aud Dionysium consules hoc anno sunt A. Virginius Montanus, quae Fasti Graeci vocant Cœlimonianum, & T. Numicius Priscus. Diodorus, Liuius & Cassiodorus cognomina silent, quem Siculi Fasti Cœlomonianum, Cuspiniani Nomentanum.

286 *Q. Seruilius. Sp. Posthumius.*

Aud Dionysium consules hoc anno sunt T. Quintius Capitolinus, Q. Seruilius Priscus, Liuius & Cassiodorus cognomina tacent, Diodorus T. Quintius, Q. Seruilius Structum. Fasti Cuspiniani Capitolinum & Priscum, Siculi Cœlimonianum & Priscum.

287 *Q. Fabius. T. Quintius.*

Luius & Cassiodorus in hunc annum consules com parant: T. Aemilium II, Q. Fabium Dionysius T. Aemilium, II, Q. Fabium: Fasti Siculi Aemilium: & Vibulanum: Cuspiniani Mamercum & Vibulanum. Diodorus Aemilium Mamercum, Q. Fabium Vibulanum. Is autem Fabius est, qui postea quater consul fuit, Fabius ad Cremeram interfecit superstes, non puber ut Liuius, sed ad res gerendas idoneus, & manu promptus, ut Dionysius prodit, Marciviri consularis filius.

288 *A. Posthumius Albus. Sp. Furius Fusus.*

Hic annus consules habuit Q. Seruilius, Sp. Posthumius, ut Liuius & Cassiodorus tradunt. Priscum & Albinum, ut Fasti Cuspiniani: ac ut Dionysius Sp. Posthumium Albinum & Q. Seruilius Priscum, II, ut Diodorus Q. Seruilius, Sp. Posthumium Albinum. In fragmanto tamen Capitolino Sp. Posthumius Albus Regilensis vocatur, non Albinus, atque ita legendum esse censet Marthianus.

289 *L. Aebutius. P. Seruilius.*

T. Quintium, Q. Fabium, Liuius: Cassiodorus T. Quintium II, Q. Fabii II. Diodorus T. Quintium Capitolinum, Q. Fabium. Dionysius T. Quintium Capitolinum III. Q. Fabium Vibulanum II.

290 *L. Lucretius Tricipitinus. T. Veturius Geminus.*

A Posthumius extabula Capitolina, & P. Furius Fusus ex Dionysio, Liuius & Cassiodoro sunt notari. Diodorus Furio alterum gentile cognomen Medullinum addit pro Fuso. Hic vero A. Posthumius A. Posthumij dictatoris filius fuit.

291 *P. Voluminus. Ser. Sulpitius.*

P Seruilius Coss. in hunc annum subsecutus scribit Liuius & Cassiodorus. Dionysius L. Aebutium, P. Seruilius Priscum: Diodorus L. Aebutium Eluam, P. Seruilius Structum. Fasti Siculi Priscum & Eluam, Cuspiniani Eluam & Priscum. Lapis Capitolinus P. Seruilius, Sp. F. P. N. Priscum.

292 *C. Claudius, Ap. F. P. Valerius Poplicola.*

Lucretium Tricipitimum, T. Veturius situs Veturius Geminus, edit consules in hunc annum Liuius, Cassiodorus & Dionysius. Ac Diodorus L. Lucretium, T. Veturius Cicurinum: Fasti Cuspiniani Geminum & Tricipitum: Siculi Tricipitimum & Veturius: Capitolini L. Lucretium Tricipitimum.

293 *Q. Fabius Vibulanus III. L. Cor. Maluginensis.*

P Voluminium, Ser. Sulpitium Coss. in hunc annum profitetur Liuius & Cassiodorus: P. Voluminium,

Ser. Sulpitium Camerinum Dionysius: P. Voluminium, Amintinum Gallum Capitolini. Eorundem consulum meminit Valerius lib. i. cap. 6.

L. Minutius. C. Nautius.

294

P Valerium Publicolam, C. Claudium Sabinum coſſ. nominant in hunc annum Liuius & Dionysius: P. Valerium Publicolam, C. Claudium Regillanum Diodorus: Publicolam & Sabinum Fasti Siculi & Cuspiniani. P. Valerium P. F. Volusi N. Publicolam Lapis Capitolinus: Ceterum P. Valerium Coſſ. in pugna contra feruos qui hoc anno Ap. Herdonio Sabino Capitolium occuparunt, cecidisse, inque eius locum L. Quintum Cinnatum sufficitum. Liuius, Dionysius, Orosius, & ij qui consules Capitolinos digesserunt prodiderunt.

Q. Minutius. C. Horatius Pulvillus.

295

Q Fabium III. L. Cornelium Maluginensem Coſſ. Liuius hoc anno suggredit, & Cassiodorus. Dionysius Q. Fabium Vibulanum III. L. Cornelium, Diodorus Q. Fabium Vibulanum, L. Cornelium ~~coſſ. vivorum~~. Vibulanum & Maluginensem Fasti Siculi & Cuspiniani, Q. Fabium Vibulanum III. Lapis Capitolinus.

M. Valerius. Sp. Virginius.

296

L Minutium, C. Nautium coſſ. suggredit Liuius & Cassiodorus. L. Minutium C. Nautium iterum Dionysius. L. Minutium ~~coſſ. vivorum~~, C. Nautium Rutilem, Diodorus, C. Nauticum Rutilem, II. Lapis Capitolinus. Quid cognominis sit ~~coſſ. vivorum~~ Signius & Onuphius ſe non intelligere fatentur: & pro eo ~~coſſ. vivorum~~ legendum eſſe existimant. Valerius Max. libr. 5. cap. 2. de gratis depravatae hos consules Q. pro Nautio & Minutio scribit.

T. Romilius. Sp. Veturius.

297

Consules in hunc annum nominant Liuius & Cassiodorus Q. Minutium, M. Horatium Pulvillum, sed mendosē, ut Sig. & Onuphius arbitrantur. Nam anno CCCII. C. Horatius Pulvillum augurem mortuum idem scribit. Diodorus L. Posthumium, M. Horatium, Dionysius C. Horatium, Q. Minutium. Fasti Capitolini C. Horatius Pulvillum. Fasti Siculi Pulvillum & Augurinum.

Sp. Tarpeius. C. Atterius.

298

In hunc annum apud Liuium, Cassiodorum, & Dionysium, coſſ. inueniuntur M. Valerius cum Sp. Virginio. At apud Diodorum libro 12. M. Valerius Lactuca, Sp. Virginius Tricostus. In Fastis Cuspiniani Maximus & Cœlimonianus. In Siculis Maximus & Virginius. Capitolinis M. Valerius Maximus. Lactucinum cognomen eſſe Valeriorum docet Plinius. Horum etiam consulū meminit Censorinus de Iudis secularibus.

P. Curatius. Sext. Quintilius.

299

C Vetrius, T. Romilius apud Liuium, Cassiodorus, & Dionysium, consultatum hoc anno ineunt. C. Veturius Cicunum, T. Romilius Vaticanum edit Diodorus. Geminum & Vaticanum Fasti Cuspiniani. Rocum & Veturius Siculi. T. Romilius T. F. T. N. Rocum, Vaticanum Capitolini. Eiusdem Romulij meminit etiam Plinius libro 7. cap. 28.

T. Menenius. P. Seffius Capitolinus.

300

S P. Tarpeium M. F. M. Montanum Capitolinum edit: Fasti Verrij Flacci, cuius Diodorus, Dionysius, Liuius, Pedianus in Cornelianam, & Cassiodorus exceptis cognominibus, meminunt. Liber Cuspiniani & Fasti Graeci Capitolinum habent. De collegae in ter se variant. Diodorus enim eum A. Asterium, Fontinalē, Dionysius vero A. Terminus. Liuius & Plinius libr. 7. cap. 27. A. Aeternium. Solinus cap. 4. Gellius libr. 11.

B cap. 11.

cap. II. A. Theritum Cassiodorus postremo A. Aterium: quem Siganus & Onuphrius sequuntur.

301 Ap. Claudius. T. Genutius.

Luius, itemque Cassiodorus coll. memorant in hunc annum Sext. Quintilium, & P. Curiatum: Dionysius Sext. Quintilium & P. Horatium. Diodorus Sext. Quintilium Tergeminum. Sext. Quintilium Sext. F. P. N. Lapis Capitolinus. Est autem Tergeminus tam Horatiorum quam Curiatorum cognomen. Horatium tam magis probant Siganus & Onuphrius.

302 Sext. Quintilium. Sex. F. P. N.

CVi ex Fastis Græcis Vari cognomen attribuitur, refertur à tabulis Capitolini. Eundem Diodorus, Dionysius, Liuius, & Cassiodorus præter cognomen produnt. Collega eius in ambiguo est. Nam à Dionysio P. Horatius, à Liui & Cassiodoro P. Curiatus, à Dido ro Tergeminus, quod tam Curiatorum quam Horatiorum cognomen esse proditur. Onuphrius Curiatum probat magis.

303 Decemviri consulares.

COnsules in hunc annum designatos fuissent Ap. Claudius & T. Genutius, verum decemviri cum cœrandorum causa abdicasse Liuius cum Dionysio & Capitolini scriptores, quantum ex tabularum fragmento intellegi potest, prodiderunt. Decemviri autem in rem publ. intulit lex Terentia, quam C. Terentius Arsa tribunus plebis de quinqueviris creandis, qui leges consulari imperio scriberent, promulgavit, plebs enim nimium esse & intolerabile consulare imperium querebatur, idque immuni, & moderatus fieri postulabat. Quæ lex cum sex annos à tribunis frustra iactata, atque pro concessa sibi duplicandorum tribunorum potestate, tandem refixissa, postea Romilio Venturio quoque Coll. in plebem militiam detrectantem impotentiis se gerentibus, acris etiam quam anterelata est. Igitur incertis quid agerent patribus, placuisse sententia, cuius princeps T. Romilius fuisset dictator, ut legumlatores crearentur, qui iura patribus plebique scriberent, quæque ab ijs essent decreta, ea plebem & patres tenerent. Plebe autem assentiente, nuntiabantur legati tres in Graciam, qui Atheniensium & aliarum Græcia civitatum instituta, mores & iura noscerent, eaque Romanam deferent. Sp. Posthumius Albus, A. Manlius Vulso, Ser. Sulpicius Camerinus. Missi autem Tarpeio, Aterio que Coll. tertio anno post, cum legibus reuertuntur Seftio & Mencenio confulibus. Cum autem instaurarent tribunis, vt tandem legum scribendarum initium fieret, iamque in hunc annum designati Coll. essent Ap. Claudius & T. Genutius, tum in Ap. Claudij sententiam lenatus consulem factum est, ut reliquis abrogatis magistratibus decemviri crearentur cum imperio consulari, ac regio sine prouocatione, qui ex patrijs moribus, & peregrinis legibus optimas feligentes, & reipub. maximè viles iura P. R. constituerent, quæque ijs prescriptissimè, si Senatus Populusque Romanus probasset, ea in perpetuum populum ipsum Romanum tenerent. Quatenus consulito a plebe comprobato Coll. abdicarunt. In eorum locum decemviri consulares facti sunt, quorum nomina haec sunt: App. Claudius, T. Genutius, qui consulatu abierant, Sp. Posthumius, Ser. Sulpicius, A. Manlius, qui consulares legati Athenas iuerant, T. Romilius, C. Liuius, P. Settius, P. Horatius omnes consulares. Præterea Sp. Veturius, Liuius, Dionysius & Diodorus authoribus, quanquam Dionysius Posthumium Publum non Spurium, vt Liuius & Diodorus vocat & Veturius, Liuius Lucius, Dionysius Titus, Diodorus & Capitolini lapides Spurium nominant. Hos decemviro anno ab urbe condita trecentesimo altero inijsse Liuius scribit, &

eum secutus Cassiodorus Capitolini authores anno CCCII, & cum ijs etiam Solinus Varro, quem sequitur Onuphrius anno CCCIII. Hi decimo die ius populo singuli reddebat. Eo die penes praefectum iuris XII. fasces erant, collegis nouem singuli accensi apparebant, & vni ca concordia inter ipsos, qui cœfensu priuatiss interdum utilis esset, summa aduersus alios aquitas erat.

IAm plebs præterquam quod coll. nomen haud secus 304 quām regum perosā erat: ne tribunitium quidem auxilium, cedentibus intuitem appellatione decemviris quarebat. Magno itaque patrum plebisque studio in hunc annum cons. potestate sine prouocatione creati sunt Ap. Claudius II. Q. Fabius, qui quater coll. & M. Cor. Maluginensis frater L. Cornelij, qui coll. anno CCXCV. fuerat, M. Sergius, L. Minutius, T. Antonius Merenda, M. Rabuleius. Itemque tres ex plebe Q. Petelius, K. Duiilius, Sp. Oppius, Cornicen, vt authores sunt Diodorus, Dionysius & Liuius, quamvis horum pleraque nomina apud Diodorum desiderentur.

CVM maior pars anni superioris processisset, & dua- 305 bus tabulis ad decim adiecit nihil supereret, si ha quoque tabula centuriatis comitijs perlate essent, cur decemviri reipub. opus esset, expectaretque populus quām mox coll. creandis comitia indicerentur, tum decemviri nulla comitiorum mentione facta, iuuenum patriciorum cateruis sibi pati, superbis atque impotentiis se in unumquemque gerebant. Ceterum nondum finito anno, ob Appij Claudij libidinem Virginiam plebem virginem in seruitutem asserere conantis, vt latius tradit Liuius, & lectionem plebis in Auentinum, decemviri se magistratu abdicarunt, & Q. Furio pontifice maximo comitia habente x. tribuni plebis iterum creati sunt, & comitijs consularibus per interregem habitis consules creati.

L. Valerius Potitus. M. Horatius Barbatus.

HOs in tertium decemvirorum annum coniicit Onuphrius, quanquam Liuius dissentire videatur, vt Capitolina summa quam Varronis quoque esse existimat, conteniat. Nam horum coll. triumphi in tabulis Capitolini hoc ipso anno, id est, CCCIII. ex corundem calculis exarati sunt, ita vt manifestum sit huius anni partem à decemviro, partem à consulibus expletas fuisse. Tacitus & Rufus biennio tantum Decemviro suisse scribunt.

Consules suggesti Liuius Sp. Herminium, T. Virgi- 306 nium Cælinontianum. L. Herminium, T. Virginiū Cassiodorus, Λάριον ἐπιλεγόντες, οὐ τον Λαρίον, Diodorus, fasti Græci Herminium, Tricofatum. Vide Onuphrius veteretur, ne apud Diodorum mendose pro Tricofto sit Structus. Nam Structus Scrutiorum cognomen fuit, non Virginiorum. Porro cius collegam Laritem Herminium esse dicendum præter Diodorum & Dionysium docet Valerius libro io. ubi ita scribit: Laris prænomen esse humptum à Laribus.

M. Geganus, Macerinus. C. Julius.

307

Hoc anno consules referuntur à Liui. Macerinus cognomen filer Cassiodorus & Diodorus, qui etiam L. Liuius scribit, Dionysij sic aliquot paginae desiderantur. Fasti Cuipiniani pro Macerino Macrinum legunt.

T. Quintius Capitolinus IIII. Agrippa Furius.

308

Dionysius & Liuius T. Quintium Capitolinum IIII. & Agrippam Furium consules edunt, vt & Fasti Cuipiniani. Diodorus & Cassiodorus cognomen & non tam IIII. silent. Fasti Græci habent Furium & Capitolinum. Onuphrius Furio auita cognomina adiunxit, Medullinus fuisse.

M. Ge.

309

*M. Genutius.**C. Curtius.*

Liuius M. Genutium & P. Curiatum hoc anno consules editi, Cassiodorus M. Genutium & P. Curiatum. Dionysius M. Genutium & C. Quintium, M. Cenutium, Agrippam Curtium Chilonem edit Diodorus. Sed vt Signorius & post eum Onuphrius annotauit, medos apud Litium Curiatus pro Curtio legitur, idque autoritate Varronis de lingua Latina, itaque etiam in Fastis Siculis est Genutius & Curtius.

310

C. Sempronius Atratinus. } Tribuni militum consulari potestate, quibus se abdicatis in eorum locis facti sunt consules.
T. Clælius. }
L. Atilius. }

L. Papirius Mugillanus. L. Sempronius Atratinus.

CVM C. Canuleius tribunus plebis priore anno legem alteram promulgasset, vt consul alter ex plebe crearetur, in quo patriciorum dignitas minueretur, patres veriti ne inuitis lex perferretur, in eam sententiam ierunt, cuius author C. Claudius fuisse dicitur, vt pro consulibus crearentur tres tribuni militum ex patriciis totidemque ex plebe, iisque consulari potestate ornati rempub. regerent. Eorum autem anno imperio finito, rursus Senatus & plebs consuleretur, coll. ne an tribunos mallent. Qui verò placuerint, fierent. His rebus decretis tres tantum ex patriciis creati sunt, plebe contenta quod sui ratio in comitiis habita fuisset. Verum non pro firmato eorum ius sterit, quia tertio mense quā inierunt augurum decreto perinde ac vivio creati honore abierit, ac interrex T. Quintius Barbatus dictus Cons. creat L. Papirium Mugillanum, L. Sempronium Atratinum. Hi consules in Fastis Siculis præteriti sunt. Itaque recte addit Liuius hos consules neque in annalibus priscis neque in libris magistratum inueniri. Horum consulum meminit Cicero in Epistola ad Papirium Patrum.

311 *M. Geganius Macerinus II. T. Quintius Capitolinus V.*

Hos consules in hunc annum profitetur Dionysius & Cassiodorus, quorum ille eos mense Decembri iniisse tradit. Cassiodorus vtraque cognomina, Diodorus Capitolinum silent. Fafti Græci Macrinum II. & Capitolinum v. Zonaras Macrinum edit & Barbatum.

312 *M. Fabius Vibulanus. Postumus Aebutius Cornicen.*

Liuius in hunc annum edit nominatos cons. Diodorus & Cassiodorus cognomina silent. Fafti Græci habent Vibulanum & Heluam. Diodorus Æbutium Æbusor cognominat, quod quale sit cognome Signorius incertum habet, ac legendum esse arbitratur *ð' ñ' c' c'.*

313 *C. Furius Pacilus. M. Papirius Crassus.*

Hic à Liui & Cassiodoro ita eduntur consules. A Diodoro verò Q. Furius Fufus, Manius Papirius Crassus. A Faftis autem Græci Pacilus & Crassus.

314 *Proculus Geganius Macerinus. L. Menenius Lanatus.*

Liuius & Cassiodorus cons. memorant Proculum Geganium Macerinum, L. Menenium Lanatum. Diodorus T. Menenium & Proculum Geganium Macrinum, Macerinum & Lanatum Fafti Siculi.

315 *T. Quintius Capitolinus VI. Agrippa Menenius Lanatus.*

Hic annus consules hos habuit Liui & Cassiodoro authoribus. Diodoro autem T. Quintium, T. Menenium, Fafti Siculis Menenium & Capitolinum.

*Mam. Aemylius.**L. Quintius Cincinnati F.*} Trib. mil. cons. potestate. 316
L. Julius.

Tribuni plebis periclitunt, vt tribunorum militum potius quam Consulū comitia haberentur, non dubi, quin sex lectis (tot enim iam creari licet) ex plebeis aliqui profitingendo fore Melianæ cædis viatores, crearentur, plebs tamen nec plures quam tres tribunos consulari potestate creavit, &c in ijs L. Quintium Cincinnati filium, prelatus suffragijs Quintio Mamercus Aemylius vir summa dignitatis, Lucium Iulium tertium creant. Idem Diodorus tres tribunos militares in hunc annum edit Manium Aemylium Mamercū, C. Iulium, L. Quintium.

M. Geganius Macerinus III. L. Sergius Fidenas. 317

ADCuram summæ rerum quieta plebe, tribunis que eius nihil controversia fuit, quin consules crearentur, M. Geganius Macerinus tertium & L. Sergius. Hac Liuius: Cassiodorus etiam, qui nisi nomina consulū apponit, M. Ceganius III. & L. Sergius consules edit. Diodorus item M. Geganius, L. Sergius, Fafti Cuspiniani & Siculi, Macerinus, & Fidenatem. Hunc enim Sergius Fidenatem à bello Fidenati gesto vocatum tradit Liuius.

M. Cornelius Maluginensis. L. Papirius Crassus. 318

Liuius & Cassiodorus consules in hunc annum memorant prescriptos. Diodorus L. Papirium, A. Cornelium Macerinum viciōne sine dubio vt existimat Signorius. Siquidem est etiam in Fastis Cuspiniani & Siculus Maluginensis & Crassus.

C. Julius II. L. Virginius.

Hiconsules in hunc annum apud Litium & Cassiodorum inueniuntur, apud Diodorum verò est C. Julius, Proculus Virginius Tricoltus. In Fastis Cuspiniani & Siculus Julius & Virginius.

C. Julius III. vel M. Manlius. L. Virginius II. vel Q. Sulpitius. 319

EOsdem consules in sequenti anno resectos Iuliū nr. Virginium II. apud Licinium Macrum inuenio. Valerius Antias, & Q. Tubero M. Manlius, & Q. Sulpitium consules in hunc annum edunt. Ceterum in tam discrepantie editione & Tubero & Macer libros lintheos authores profitentur, neuter tribunos militum eo anno fuisse traditum à scriptoribus antiquis disimilitat, Liciniū libros haud dubie sequi lintheos placet, & Tubero in certis veri est. Sed iterum cetera vetustate incomperta, hoe quoque in incerto possum, ita Liuius. Diodorus verò pro consulibus tres tribunos militum edit M. Manlius, Q. Sulpitium Prætextatum, Seruium Cornelium Coſsum. Fafti Græci Autiatem & Tuberonem secuti Capitolinum & Camerinum attulere.

*M. Fabius Vibulanus.**L. Sergius Fidenas.*} Trib. mil. cons. potestate. 320
M. Foslius.

Tribuni plebis assiduis cōcionibus perhibendo consularia comitia cum res propè ad interregnum perducta esset, euicere tandem, vt tribuni militares consulari potestate crearentur. Victoria præmium, quod perebatur, vt plebeius crearetur, nullum fuit, omnes patricij creati sunt, M. Fabius Vibulanus, M. Foslius, L. Sergius Fidenas. Sic Liuius. Diodorus item edit M. Fabium, M. Æbalivio, L. Seruilius, sed mendosè. Foslius Flaccinator alibi in lapidibus Capitolinis scribitur, non Folius, vt in vulgatis libris Liuiianis quem mendosè Æbalivio vocat Diodorus.

322 L. Pinarius Mamerinus. }
 L. Furius Medullinus. }
 S. Posthumius Albus. } Trib. mil. cons. potestate.

Conularium comitorum nulla mentio habita est, tribuni militares consulari potestate omnes creati sunt L. Pinarius Mamerinus, L. Furius Medullinus, Sp. Posthumius Albus, ita Liuius. Diodorus nominat L. Furius Sp.... Pinarium Mamerum.

323 T. Quintius. L. F. Cincinnatus Pennus.
 C. Julius Mento.

Senatus consultum factum est, ut comitia consularia haberentur T. Quintius L. filius Cincinnatus, eidem & Penno cognomen additur, & C. Julius Mento cons. facili, ita Liuius. Eosdem consules edit & Cassiodorus, Faſti Greci Pennum & Mentonem habent. Diodorus vero T. Quintium, C. Iulium.

324 L. Papirius Crassus. L. Julius.

Agitatum in urbe a tribunis plebis, ut tribuni militum consulari potestate crearentur, nec obtineri potuit, consules sunt L. Papirius Crassus & L. Julius. Sic Liuius & Cassiodorus. At Diodorus mendosè habet C. Papirius, L. Junius, Faſti Greci Cratium & Iulium.

325 L. Sergius Fidenas II. Hostius Lucretius
 Tricipitinus.

Consules hoc anno apud Cassiodorum L. Sergius, Hostius Lucretius, apud Diodorum Opiter Lucretius, L. Sergius Fidenas apud Liuium. L. Sergius Fidenas II. Hostius Lucretius Tricipitinus. In Faſtis Siculis Tricipitinus & Fidenas. Horum meminit Valerius in Epitoma.

326 A. Cornelius Cossus. T. Q. Pennus II.

Hic consules hoc anno memorantur à Liui & Cassiodoro. At Diodorus L. Quintius, A. Sempronius, idque mendosè vt Sognius & Onuphrius arbitrantur. Etenim in Faſtis Siculis Cossus, & Pennus Cornelij & Quintii cognomina. Horum consulū etiam meminit Liuius supra anno CCCXVI.

327 C. Seruilius Alala. L. Papirius Mugillanus.

Liuius & Cassiodorus consules hoc anno scribunt C. Seruilius Alala, L. Papirius Mugillanus. Diodorus, pro Alala Struetum edit, sieri enim potest, ut Struetus Alala, sit dictus.

328 T. Quintius Pennus. C. Furius.
 M. Posthumius. A. Cornelius Cossus.

Plebs tenuit, ne consules in huc annum crearentur, tribuni militum consulari potestate quatuor creati sunt, T. Quintius Pennus ex consilatu, C. Furius, M. Posthumius, A. Cornelius Cossus, haec Liuius. Eosdem nominat Diodorus.

329 A. Sempronius Atratinus. L. Furius Medullinus.
 L. Quintius Cincinnatus. L. Horatius Barbatus.

Hic annus tribunos militum consulari potestate habuit predictos, vt refert Liuius. Diodorus omnium cognomina & L. Horatium omittit.

Ap. Claud. Crass. decemviri F. L. Sergius Fidenas.
 Ap. Nautius Rutilus. S. Julius Iulus.

330 **H**os tribunos militum consulari potestate in huc annum edit Liuius. Eosdem prodit & Diodorus præter cognomina & App. Claudiu quem T. vocat. Ditos autem Sp. Nautius Rutilus tribunos per hac tempora prodidit Liuius, haud dubie vt Onuphrius putat, errore codi-

cum, vnum qui nunc est primū, iterum vero anno 338. alterum qui primū est anno 325. Iterum vero 350. Eosdem etiam tabulae Capitolinae habent, verū vnum semel, alterum ter tribunum fuisse tradunt.

C. Sempronius Atratinus. Q. Fabius
 Vibulanus.

Consules hoc anno creati sunt atthoribus Liui & Cassiodoro, C. Sempronius Atratinus & Q. Fabius Vibulanus. Diodorus eos præterit, quos Idibus Decembris iniijſe tradit Liuius. De C. Sempronio Atratino col mentionem facit Valerius lib. 6. cap. 5. quem vocat L. libro vero 3. cap. 2. vtriusque consulis meminit, sed mendosè Q. Fabium vocat Q. Catilum.

L. Manlius Capitolinus. L. Papirius Mugillanus
 Q. Antonius Merenda. L. Seruilius Struetus.

Senatus, cùm odio Sempronij consularē nomen offendere, tribunos militares consulari potestate creari iufit. Creati L. Manlius Capitolinus, Q. Antonius Merenda, L. Papirius Mugillanus. Hec Liuius, apud quem desideratur nomen quarti tribuni, L. Seruilius Struetus, qui anno 337. iterum tribunus militum in tabulis Capitolini incisus est. De his Diodorus nihil, in fragmento Capitolino extat cognomen Mugillani, quod est L. Papirius.

T. Quintius Capitolinus. N. Fabius Vibulanus.

Hic annus consules habuit, N. Fabium Vibulanum, & T. Quintium Capitolinum, vt Liuius & Cassiodorus scribunt. Diodorus hos omittit. Faſti autem Siculi non item. In fragmento autem Capitolino est T. Quintius Capitolinus Barbatus, N. Fabius. Hic Fabius filius fuit Q. Fabij decemviri, qui ccc. ad Cremeram Fabij interfectis superfuit, primusque in gente Fabia Numerij prænomine vsus est, vt Valerius libr. 10 & Sext. Pompeius referunt. T. Quintium eius Capitolini qui sexties consul fuit, filium fuisse Liuius scribit.

Interregnum. 334

Quum major pars anni per nouos tribunos plebis, & aliquot interreges certaminibus extracta esset, pro libentibus tribunis patricios coire ad prodendum interregem, modo interregem interpellantibus, ne S. C. de comitij consularib[us] faceret. Postremo L. Papirius Mugillanus interrex castigando nunc patres, nunc tribunos plebis obtinuit, ut tribunitia comitia haberetur. Creati tribuni consulari potestate omnes patritij T. Quintius Cincinnatus III. L. Furius Medullinus, M. Manlius, L. Sempronius Atratinus, Liuius hec.

Agrippa Menenius Lanatus. P. Lucretius Tri-
 cipitinus. Sp. Nautius. C. Seruilius.

Tribuni militum consulari potestate à Liui hoc anno digeruntur Agrippa Menenius Lanatus, P. Lucretius Tricipitinus, Sp. Nautius. Desideratur autem non men quarti tribuni. Is fuit C. Seruilius, Q. F. C. N. Axilla qui anno sequenti in tabulis Capitolini tribunus militum numeratur cū nota it, ita ut hoc anno primū fuerit necesse est, cū nullus præterea aptus locus relietus sit. Diodorus Sp. Veturium nominat.

L. Sergius Fidenas.
 M. Papirius Mugillanus. C. Seruilius Prisci F.

Hostribunos militari potestate hoc anno Liuius non minat, C. Seruilius, Axilla nuncupatur à Verrio Flacco. Diodorus hos L. Sergium, M. Seruilium, & M. Papirium vocat. M. Papirius autem filius fuit L. Papirius Mugillani primi censoris.

Agrippa

*Agrippa Menenius Lanatus. L. Seruilius Structus.
P. Laetretius Tricipitinus. Sp. Veturius Crassus.*

337

Hos omnes tribunos militum hoc anno memorat Lituus. Ex his L. Seruilius Structus primū fuit anno 332. librariorum culpa in Lituio præteritus. Diodorus eodem tribunos habet præter cognomina & L. Seruilius quem Caium appellat. In tabula Capitolina P. Lucretius Hosti F. & Agrippa Menenius T. F. Agrippæ N. exarati sunt.

C. Sempronius Gracchus III. Sp. Nautius Rutulus II. M. Papirius Mugillanus II.

Hi referuntur à Lituio, præteritus esse à librarijs Q. Fabium, Q. F. M. N. Vibulatum quartum huius anni tribunum lapis Capitolinus, Diodorus & ipse met Lituus ostendit, qui Q. Fabium tribunum militum II. esse scribit anno CCCXL. neque quo anno primū fuerit apud eum liquet. Ceterum A. Sempronius L.F.A.N. dicitur à Verrio Flacco, Diodorus omnes quatuor enumerat, verum cognomina taceat.

*P. Cornelius Cossus. Quintius Cincinnatus.
C. Valerius Potitus. N. Fabius Vibulanus.*

Hos Tribunos militum consulari potestate edit Lituus: Diodorus P. Cornelium, C. Fabium. Tabula Capitolina P. Cornelium... F. P. N. C. Valerium L. F. Volusi. N. Quintij prænomen incognitum.

*Cn. Cornelius Cossus. L. Valerius Potitus.
Q. Fabius Vibulanus II. L. Posthumius Regilleris.*

Hos in hunc annum profitetur Lituus. At Diodorus Tit. Posthumium, C. Cornelium, C. Valerium. Cæsonem Fabium: P. Posthumius A.F.A.N. dicitur à Verrio Flacco, Quem propter crudelitatem ab exercitu suo lapidibus obrutum scribit Lituus.

Cn. Cornelius Cossus. L. Furius Medullinus.

Deinde patres vicere ut consules crearentur, Q. Fabio Vibulano comitia habente. Consules creati sunt M. Cornelius Cossus. L. Furius Medullinus, eodem consules præter cognomina scribunt Diodorus & Cassiodorus, Fasti Craci habent Cossus & Medullinus.

Q. Fabius Ambustus. C. Furius Pacilus.

Lituus & Cassiodorus hos consules edunt. Diodorus cognomina filerit.

M. Papirius. C. Nautius Rutulus.

Lituus & Cassiodorus consules hoc anno referuntur M. Papirium & C. Nautium Rutulum. Diodorus cognomen taceat. Liber Cuspiniani Mugillanum & Rutulum.

M. Aemilius. C. Valerius.

M. Aemilius & C. Valerius consules appellantur à Lituio & Cassiodoro. Diodorus Manium habet pro M. Hic Aemilius in tabula Capitolina in primo & tertio tribunatu dicitur M. Aemilius Mani. F. M. N. Mamerinus.

Cn. Cornelius Cossus. L. Furius Medullinus. II.

Lituus hoc anno consules hos prodit, Cassiodorus cognomina & notam II. præterit. Diodorus L. Furius, Cn. Pompeium. Cn. autem Cornelius descriptus est ex extremitate fragmèti Capitolini L. Furius ex eius tribunatibus Capitolinis.

C. Julius Iulus.

P. Cornelius Cossus. } *C. Seruilius Ahala.* } Trib. mil. cons. potestate. 346

Hi Tribuni militum hoc anno suggestur à Lituio, Diodorus cognomina filerit, que tabulae Capitolinae subiiciunt. C. Seruilius P. F. Q. N. Ahala in secundo tribu natu Capitolino scribuntur.

*L. Furius Medullinus II. C. Valerius Potitus II.
N. Fabius Vibulanus II. C. Seruilius Ahala II.* 347

Lituus quatuor tribunos omnes patricios; atque eos honore functos refert hoc anno factos fuisse L. Furius Medullinus, C. Valerium Potitum, N. Fabium Vibulanum, & C. Seruilium Ahalam: hucque refectioni continuato honore, tum ob alias virtutes, tum ob recerem fauorem vnicar moderatione partum. Diodorus C. Furius, C. Seruilius, C. Valerium: N. Fabitum habet. In tabulis Capitolini Potitus Volusius II. & Medullinus, reliqui duo integrè descripti. Ex his apparet Lituus, ut Onuphrius annotat, lapsum. Nam Medullinus non ita sed primū hoc anno Tribunus militum est, hoc anno est, qui ante bis consul fuit, & postea septies Tribunus militum erit.

*P. Cornelius Cossus. N. Fabius Ambustus.
Cn. Cornelius Cossus. L. Valerius Potitus.* 348

Ex quatuor Tribunis militum L. Valerius & N. Fabius notati sunt in tabulis Capitolini, reliqui duo, ut ex eorundem fragmèto Lituio & Cassiodoro constat, fuerunt P. Cornelius A.F. M. N. Rutulus Costus descriptus ex eius diætatura; Diodorus quartum Tribunum enumerat Terentium Maxinum.

*T. Quintius Capitolinus. C. Manlius.
Q. Quintius Cincinnatus. L. Furius Medullinus III. 349
Caius Iulus II. M. Aemilius Mamercinus.*

Tribunos militum sex hoc anno creatos ait Diodorus, verum non nisi T. Quintium, C. Iulium, & A. Manlium nominat. Lituus omnes enumerat propterea positi sunt. Lapis Capitolinus habet Iulium II. Capitolium Barbatum, Cincinnatum, & reliquos tres. Et hic annus primus sex tribunos militum habuit, quod lege cautum fuerat, ut fieret iam tum cum primū de tribunis creandis lacum fuerat, quo anno Veii primū obfessi sunt.

*C. Valerius Potitus III. Cn. Cornelius Cossus.
M. Sergius Fidenas. K. Fabius Ambustus.
P. Cornelius Maluginensis. Sp. Nautius Rutulus II.* 350

Hos eodem quos Lituus, Diodorus, præter cognomina & Cn. Cornelium quem mendosè vocat Lituum Lucullum, edit. In tabulis Capitolini est Maluginensis. Costus II. Ambustus & reliqui tres integri Nautium Rutulum II. Lituus, Verrius Flaccus III. nominat.

*M. Aemilius Mamercinus II. M. Quintius Varus.
L. Valerius Potitus III. L. Iulus Iulus.
Ap. Claudius Crassus. M. Posthumius.
M. Furius Camillus. M. Posthumius Albinus.* 351

Lituus tribunorum militum numerum à Romanis auctu, atque octo, quod nunquam antea creatos scribit nominibus que appossumus, apud Diodorū autem hæc nomina sunt Manius Claudius, M. Quintilius, L. Iulius, M. Furius, I. Valerius, quamquam autem desint apud eum aliqui Tribuni, ipsum tamē eos non cœto sed sex edidisse existimet Onuphrius, & cum eo Sigonius. Quod etiam Verrius Flaccus in tabulis Capitolini obseruauit.

C. Servilius Ahala III. *Q. Sulpicius.*
Q. Servilius. *A. Manlius II.*
L. Virginius. *M. Sergius II.*

Aproposito Litium tribuni militum consulari potestate sunt C. Servilius Ahala IIII, Q. Servilius, & L. Virginius, reliqui ut in tabulis Capitoliniis prater prenomina: Q. Servilius Litius Fidenatem vocat, in alijs sequentibus eius tribunatibus quos sex geret, L. Virginio Onuphrius Tricofatum gentilium cognomen adiungit. Ab horum serie non discedit Diodorus, sed mendosè apud eum ut Siganus annotat καὶ διπλοῦ μέτρου οὐδὲ τρίπλου. In fragm. Capitolino nominantur Q. Sulpicius Ser. F. Ser. N. Camerinus Cornutus A. Manlius. A. F. C. N. Vulso Capitolinus II. M. Serg. L. F. L. N. Fidenas II.

L. Valerius Potitus III. *Cn. Cornelius Cossus.*
M. Furius Camillus. *K. Fabius Ambustus.*
M. Aemilius Mamerinus III. *L. Iulus Iulus.*

Hos omnes tribunos Litium hoc anno enumerat, Diodorus L. Iulus, M. Furium, Aemilius Mamerinus, C. Cornelius, Caesonem Fabium, παῦλον οἰκεῖνον viatio. In Capitolino fragmento est L. Iulus, L. F. Vopisci. N. Iulus. M. Aemilius Man. F. M. N. Mamerinus, K. Fabius, M. F. Q. N. Ambustus II. Hi Kal. Octobribus inire iussi, cum Idus Decembris ante solemnes essent, ob clamorem à M. Sergio priore anno ad Veios acceptam: Camillus in Faliscos, Cornelius in Capenates, Valerius in Volscos ad Anxurrecipiendum, Aemilius & Fabius ad Veios obсидendos profecti.

P. Licinius Calvus. *P. Manius.*
T. Titinius. *P. Melius.*
L. Furius Metellinus. *L. Publius Vulscus.*

Hic à Litio Tribuni militum hoc anno produntur, Diodorus vero tres tantum numerat: Tribunos militum, P. Melium, Sp. Manium, L. Furium. Ceterum Onuphrius non L. Furium sed Sp. Furium legendum arbitratur. Idem P. Licinio Caltum nomen adiunxit, quem primum è plebe tribunis militum tradit Litius usurpauit di iuris causa creatum.

M. Veturius. *M. Pomponius.*
C. Duilius. *Velerius Publius.*
Cn. Genucius. *L. Atilius.*

Hos tribunos edit Diodorus. Litius autem M. Veturium unum patricium, reliquos plebeios, M. Pomponium, C. Duilium, Velerum Publum, Cn. Genucium, L. Atilium. Liber Cipiniani, qui nisi duo Tribunorum nomina quotannis prodit, Augurium habet & Longum hoc Atrili, illud Genutij cognomina.

L. Valerius Potitus V. *L. Furius Medullinus.*
M. Valerius Maximus. *Q. Servilius Fidenas II.*
M. Furius Camillus II. *Q. Sulpicius Camerinus.*

Hic patricij omnes in hunc annum Tribuni militum creati sunt ut Litius scribit, nec dissentit Diodorus, quamvis duo nomina depravara referat καὶ παῖς οὐδὲ τρίπλου, Camilli II. Tribuni militum meminit etiam Plutarchus in eius vita. Medullini III. lapis Capitalinus.

L. Iulus Iulus. *C. Posthumius Regillensis.*
L. Furius Medullinus III. *P. Cornelius Maluginensis.*
L. Sergius Fidenas. *C. Manlius.*

Iahos Litius enumerat: At Diodorus L. Sergium, A. Posthumium, P. Cornelium, παῦλον καὶ τρίπλου, Q. Melium, οὐδὲ τρίπλου. Est autem annotationibus Siganio & Onuphrio in duabus menda grauitissima,

P. Licinius P. F. Calvus. *L. Titinius II.*
P. Merius II. *P. Melius II.*
Cn. Genutius II. *L. Atilius II.*

358

Eratione à Litio hi tribuni militum eduntur. Diodorus autem prodit L. Titinius, P. Licinium, P. Melium, Q. Manium, Cn. Genutium, L. Atilium. Hi omnes, ut ait Litius, præter L. Licinium P. F. paulò ante tribunatum gesserunt, qui Genutium etiam in prælio occidisse aduersus Faliscos scribit.

P. Cornelius Cossus. *P. Cornelius Scipio.*
K. Fabius Ambustus III. *L. Furius Medullinus V.*
M. Valerius Maximus II. *Q. Servilius III.*

359

Post captos Veios hic annus præcedentes tribunos militum consulari potestate habuit. Diodorus P. & Ser. Cornelios Cossos vocat, in reliquis exceptis cognominibus (quæ filii) conuenit.

L. Furius Medullinus VI. *Sp. Posthumius.*
C. Aemilius. *P. Cornelius II.*
L. Valerius Publicola. *M. Furius Camillus.*

360

Lius hos hoc anno memorat. Diodorus M. Furiū, C. Aemiliū, Κάπηλον βήσον mendosē, Camillus nīc est III. P. Cornelius Scipionem, non Cossū, intelligēdūm putant Siganus & Onuphrius. Hoc anno Camillus tribunos militum Faliscos iustitia in editionem populi Romani rededit, remisso ad Faliscos puerorum magistro proditor, Litius & Plutarchus. Valerius non sine suspicione erroris hāc rem à Camillo confuse aetam tradidit libr. 6. Cum Plutarchus eum nunquam consulē fuisse tradat.

L. Lucretius Flavus. *Seruius Sulpicius Camerinus.* 361

Lius post xv. annum (inquit) creati consules sunt L. Lucretius Flavus, Seruius Sulpicius Camerinus, Diodorus & Cassiodorus cognomina prætereunt. Fasti Siculo Flauum & Camerinum profitentur.

L. Valerius Potitus. *M. Manlius Capitolinus.* 362

L Valerius Potitus, M. Manlius, cui postea Capitolino cognomen fuit, consules hoc anno referuntur à Litio. Dionysius libro primo horum consulū meminit, & L. Valerium Potitum, T. Manlium Capitolinum nominat. Cassiodorus L. Valerium, M. Manlium. Diodorus L. Valerium, A. Manlium. Fasti Siculo Potitum, & Capitolinum.

L. Lucretius. *L. Furius Medullinus VII.*
Ser. Sulpicius. *Agrippa Furius.*
M. Aemilius. *C. Aemilius II.*

363

Consulibus morbo implicatis, placuit per interregnum renouari auspicia, itaque cum ex S. C. consules abdicasset, ab interrege hi sex tribuni militum consulari potestate creati sunt, qui Cal. Quintilibus magistratum occēperē, ut ait Litius. Diodorus quatuor tantum edit L. Lucretium, Ser. Sulpicium, C. Aemiliū, L. Furium: Sulpiciū Zonaras Rufum appellat, quod ei etiam cognomen addidit Onuphrius.

Q. Fabius Ambustus. *Q. Sulpicius Longus.*
Duo fratres Q. Fabij Amb. *Q. Servilius III.*
Servil. Corn. Maluginensis. 364

Hic à Litio Tribuni militum potestate consulari referuntur. At Diodorus Q. K. & C. Fabios & reliquos tres enumerat. Q. Sulpicius Tribuni militum Plutarchus in Camillo, Gellius ex Verio Flacco libro quinto capite decimo septimo, & Macrob. libro primo Saturium meminerunt.

I. Vd.

*L. Valerius Poplicola II. A. Manlius.
L. Virginius. L. Aemilius.
P. Cornelius. L. Postumius.*

Hipostvrbem captam apud Liuium Tribuni militū creati sunt. Apud Diodom P. Cornelius, L. Virginius, Valerius, A. Manlius, L. Postumius. Horum Tribunorum meminit Macrobius lib. i. Saturn.

*T. Quintius Cincinnatus. L. Aquilius Corvus.
Q. Seruilius Fidenas V. L. Lucretius Tricipitinus.
L. Iulius Iulus. Ser. Sulpitius Rufus.*

Hos ita prodit Liuius hoc anno Tribunos militum consulari potestate, Diodoro autem Tribuni sunt T. Quintius, L. Seruilius, L. Iulius Aquilius, L. Lucretius & L. Sulpitius.

*L. Papirius. C. Sergius.
L. Aemilius II. C. Cornelius.
L. Menenius. L. Valerius Poplicola III.*

Hos Liuius hoc anno Tribunos militum consulari potestate prodit. At Diadorus L. Papirium, C. Cornelium, L. Menenium, C. Seruilium, A. Valerium, & Q. Fabium edit. Deest autem apud Liuium Sexti tribuni nomine, quem ex Diadoro Siganus & Onuphrius apposuerunt. Cornelium, Diadorus etiam pro Sergio Seruilium habet, & Aemilium pro Fabio.

*M. Furius Camillus. L. Horatius Pulvillus.
Sex. Cornelius Maluginensis. L. Quintius Cincinnatus.
Q. Seruilius Fidenas VI. P. Valerius.*

Res ad Camillum Tribunum militum consulari potestate redit, collegi additi quinque hic memorati. Diadorus verò quatuor creatos scribit M. Cornelium, Q. Seruilium, M. Furius, L. Quintius. Hoc anno M. Camillus oblatā dictatura non esse opus dixit, & vñā cum collegi tribunis Volscos, Antiates atque Etruscos rebellantes vicit.

*A. Manlius. L. Quintius Capitolinus.
P. Cornelius. L. Papirius Cursor II.
T. Quintius Capitolinus. C. Sergius II.*

Ita Liuius habet, Diadorus autem creatos quatuor tantum prodit, L. Papirium, Q. T. & L. Quintios. Ex quibus A. Manlius cum Tribunis fuerit anno CCCLXV. Anno verò CCCLXXI. III. nunc profecto est iterum.

*Ser. Cornelius Maluginensis III. P. Valerius Portius II.
M. Furius Camillus V. Ser. Sulpitius Rufus II.
C. Papirius Crassus. T. Quintius Cincinnatus II.*

Sic hì à Liui Tribuni militum potestate consulari referuntur, Diadorus tantum (vt eius consuero est) quatuor edit, Seruilium Sulpitium, L. Papirium, M. Cornelium, T. Quintius. Hoc anno M. Manlius criminis affectati regni damnatus è saxo deiectus est. Liuius, Plutarhus, & Valerius.

*L. Valerius IIII. L. Lucretius.
A. Manlius III. L. Aemilius.
Ser. Sulpitius III. M. Trebonius.*

Hos in hunc annum digerit Liuius, Diadorus quatuor edit L. Valerium Crispum (quod Trebonii non men est) A. Manlius, Ser. Sulpitium, Crispum alij Flavianum vocant.

*Sp. Papirius. Q. Seruilius.
L. Papirius. C. Sulpitius.
Ser. Cornelius IIII. L. Aemilius IIII.*

Hi authore Liui Tribuni militum potestate consulari hoc anno creati sunt, Cornelio vt ante vidimus

cognomen fuit Maluginensi. Diadorus quatuor scribit Q. Seruilium, Sp. Papiriu, Cornelium, φέβιον Ἀλέας mendose.

*M. Furius Camillus VI. L. Furius.
A. Postumius Regillensis. L. Lucretius.
L. Postumius Regillensis. M. Fabius Ambustus.*

Itavt hosce collocauimus, Liuius, Diadorus M. & L. Furius, A. Postumium, L. Lucretium, M. Fabium & L. Postumium nominat. Plutarchus quoque hoc anno Tribunum militum Camillum ut vocat, quo anno vicit Praenestinos & Volscos, & Tuscanos, quibus bellum indicum erat, quod in bello Praenestinorum affuisse.

*L. Valerius V. L. Menenius II.
L. Valerius III. P. Papirius.
C. Sergius III. S. Cornelius Maluginensis.*

His ex à Liui descripti sunt, à Diadoro verò octo membrantur, L. & P. Valerij, C. Terentius, L. Menenius, C. Sulpitius, T. Papirius, L. Aimilius, M. Fabius.

*P. Manlius. C. Sextilius.
C. Manlius. M. Albinus.
L. Iulius. L. Antistius.*

Comitia inde habita tribunorum militum consulari potestate, quibus equatus patritiorum plebeiorumque numerus. Ex patribus creati P. & C. Manlii cum L. Iulio, plebs C. Sextilius, M. Albinus, L. Antistius dedit, ita Liuius. At Diadorus octo prodit, ac enumeratis addit, C. Herenicius, & P. Trebonius. Sextilius quoque Sextium nominat.

*Sp. Furius. P. Cladius.
Q. Seruilius II. M. Horatius.
C. Licinius. L. Geganius.*

His consulari potestate Tribuni militum à Liui hoc anno referuntur. Est autem apud Liuium pro L. Menenio III. C. Licinius legendus, vt in Scholijs Liuiianis demonstrauit Siganus, & in Fastis approbat Onuphrius. A Diadoro verò quatuor tatum, Q. Seruilius, L. Furius, C. Licinius, P. Cladius.

*L. Aemilius. Ser. Sulpitius.
P. Valerius IIII. L. Quintius Cincinnatus.
C. Veturius. C. Quintius Cincinnatus.*

Hos Tribunos militares patritios omnes plebs coacta principum opib. fecit, Liuius authore. Quos etiam excepto C. Quintio edit Diadorus, qui eum C. Cornelium vocat. Serlio Sulpitio praetextato nomen fuit. Zonaras eum Rufum vocavit.

*C. Licinius Stolo. Tribuni plebis per annos V.
L. Sextius.*

Hoc anno quartū mutata est respub. Romana, à tri-

plebis administratio reipu. recidit. Huius mutationis au-

tores à Liui traditi sunt C. Licinius Stolo, & L. Sextius trib. ple. qui cù anno priore leges tres aduersus patriciorum opes pro cōmodis plebis promulgasset. Vnā de q̄e

alieno, alteram de modo agrorum, tertiam ne tribunum militum comitia fierent, & consulūm v̄tique alter ex plebe crearetur, neque eas ferre per collegarum intercessiones, quos de industria patres comparauerant, pos-

tuissent, tum irati, comitia prater Adilium tribunorumq̄ue plebis, nullos curules magistratus creari paſſi sunt. Eaque magistratum solitudo, plebe reficie duos tribunos, & his perpetua & innīcta intercessione tribunorum militum comitia tollentibus, per quinquennium v̄bem tenuit, ita Liuius. Hac autem magistratum solitudinē Diadorus appellat Αὐρχία, atque in priorem annum rejicit. Sextus autem Rufus, Eutropius, Cassiodorus, & Zonaras, non quinquennio sed quadriennio

B 4 Reimpub.

Remipibus obtintis scribunt. Sogonius & Onuphrius in Fastis suis Litium sequuntur, cuius annales sequuti Capitolini scriptores videntur. Litus etiam lib. 16. cap. 44. meminuit anni CCCLXXIX. ab urbe condita, qui fuit sine magistratibus, quo anno Romæ Loto fuisse ait in Luci na area ade condita.

*L. Furius. Ser. Cornelius.
A. Manlius. P. Valerius.
Ser. Sulpicius. C. Valerius.*

383

IN hunc animum Tribunis plebis C. Licinio, & L. Sextio intercessionem remittentibus comitijsque ab interrege habitis, Tribuni militum auctore Liuius, predicti, creati fuerunt. Hos Diodorus ita vocat L. Papirium, L. Menenium, Ser. Cornelium, Seruium Sulpitium, & post hos iterum magistratum solitudinem fuisse scribit, qua sublata deinceps creatos A. Manliu, L. Furiu, Ser. Sulpitium, Ser. Cornelium. Est enim in eo tum eius via, tum librariorum negligentia annuorum magistratum perturbatio.

*Q. Seruilius. M. Cornelius.
C. Veturius II. Q. Quintius.
A. Cornelius. M. Fabius.*

384

ET hic annus auctore Liuius hos Tribunos militum consulari potestare habuit. Diodorus vero Q. Ser. C. Veturium, A. Cornelium, M. Cornelium, & M. Fabium edit, & Q. Cincinnatum potius, quam Capitolinum Sogonius vocat. Reliqua ex fragmentis Capitolinis fidem habent, in quibus est Coslius.... Maluginensis.... Cincinnatus.... M. Fabius Ambustus. Est autem M. Fabius Ambustus is, qui filias duas collocauerat, unam C. Licinio Stolonii, alteram Seruio Sulpitio praetextato, ut scribit Liuius.

*L. Quintius. Ser. Cornelius.
Ser. Sulpicius. Sp. Seruilius.
L. Papirius. L. Veturius.*

385

HOS sex hoc anino Tribunos militum Liuius prodidit. Tres tamen referunt Diodorus I. Quintium, Seruium Cornelium, Seruium Sulpitium. Hi vero omnes quibus cognominibus, ac qua numerorum in multiplicatis honoribus nota signandi sunt, Capitolina fragmenta docent in quibus est Capitolinus.... Maluginensis i. prætextatus iiii. Sp. Seruilius Struetus, L. Papirius Crassus, L. Veturius, Crassus Citurinus.

386

Duo dictatores sine curulis magistratibus.

Principio statim annis ad ultimam dimicacionem de legibus a Licinio & Sextio promulgatis ventum est, & cum tribus vocarentur, nec intercessio collegarum latroribus obstat, trepidi patres ad duo ultima auxilia sumnum imperium sumnumque ciuem ducunt. Dictatorem dici placet, dicitur M. Furius Camillus, qui magistrum equitum L. Aemilium cooptat. Ceterum cum plebis duces acris us contra Camillum agerent, ut Liuius scribit, is se dictatura abdicauit, ut etiam Plutarchus testatur causam abdicationis, quam Liuius rofutare conatur affirmans. In locum Camilli abdicantis dictatorem alterum suffecitum fuisse, Liuius & Plutarchus scribunt. Liuius P. Manlium vocat, Plutarchus nomen tacet. Magistrum vero equitum C. Licinum fuisse uterque scribit. Verum non eundem uterque intelligit. Liuius enim eum esse dicit qui tribunus militum consulari potestate fuerat, & recte Plutarchus seditionis notarumque legum auctorem, & malum. Nam seditionis dux hoc anno non unum tribunus plebis, & magister equitum esse non poterat. Quare Onuphrius eum filium esse exultinat P. Licinij Calvi tribunum militum. Nepotem vero eius P. Licinij, qui primus e plebe tribunus militaris fuerit, de quo plura apud ipsum in Fastis suis.

*A. Cornelius II. M. Cornelius II.
L. Veturius. M. Geganius.
Iulus P. Manlius. P. Valerius VI.*

387

Liuius hoc anno tribunos militares iam nominatos prodit, quos praterit Diodorus. Horum cognomina & multiplicatorum honorum note in fragmentis Capitolini sunt ita, Coslius ii.... Maluginensis ii..... Macerinus. L. Veturius. Crassus Cicurinus ii..... P. Valerius Potitus Publicola v. i. P. Manlius Capitolinus ii.

L. Sextius. L. Amilius.

388

CVM L. Sextius & C. Licinio tribuni plebis decimus refecti acris de legibus ferendis pugnarent, Dictatoris tandem & Senatus autoritas vi tribunitia victa est, ac omni aduersitate nobilitate, ut comitia consulam fierent, atque alter ex plebe coscrearetur legibus latius obrinuerunt. Quibus L. Sextius primus de plebe cosfactus est. Quum autem patricij se huius rei autores futuros omnino negaret, ac res ad secessionem plebis spectaret, per dictatores sedata discordia sunt. Coesclusaque à nobilitate plebi cōfūl plebeius. A plebe vero nobilitati praetorvus, qui ius in urbe diceret ex patribus creandis. Idem etiam exiles curule duos ex patriciis ut fierent, primum obtinuerunt. Plebs consulatum L. Sextio, cuius legie partus erat dedit, ei collega ex patribus datus L. Aemilius Mamercus. Hac Liuius & Plutarchus, qui cum Cassiodoro consules edit L. Aemilium ex patriciis, L. Sextium ex plebe. Quos Diodorus vocat L. Aemilium Mamercum, Lucium Lateranum. Est autem Lateranus Sexti cognomen, ut est in tabula Capitolina, in qua Mamercinus & L. Sextius Sextinus Lateranus consules eduntur, ut in Fastis Siculis Mamercinus & Lateranus in libro de viris illi tribus scriptum est, non L. Sextius, sed C. Licinum Stolonem primū e plebe consulem factū.

L. Genutius. Q. Seruilius.

389

Diodorus, Liuius & Cassiodorus consules edunt, L. Genutium, Q. Seruilium, quorum Orosius quoque & Eutropius mentem faciunt Q. Seruilius Q. F. Q. N. Ahala scribuntur in hoc consulatu Capitolino, L. Genutius, M. F. Cn. N. Aventinensis in secundo. In Fastis autem Siculis est Genutius & Curtius, ut opinatur Sogonius p̄ mendam.

C. Sulpicius Petrus. C. Licinius Stolo.

390

HIC consules memorantur à Liuius & Cassiodoro. Diodorus cognomina sileat. Eorundem meminiunt V. Ierius libro 2. cap. 1. & Plutarchus in Problematis. Quicquid autem ceteri Stoloni Capitolini scriptores Calum appellant, itemque Siculi, qui horum cognomina edunt Peticum & Calum.

L. Aemilius Mamercus II. Cn. Genutius.

391

Liuius & Cassiodorus hos consules edunt, quos Diodorus lib. 16. Cn. Genutium, L. Aemilium vocat. In tabulis Capitolini.... Mamercinus ii. Cn. Genutius, M. F. M. N. Aventinensis, in Fastis Siculis est Mamercinus & oīā.

Q. Seruilius Ahala. L. Genutius II.

392

Diodorus in hunc annum consules prodit Q. Seruilium & Q. Genutium, fasti Siculi Ahalam & Genutium. Liuius & Cassiodorus Q. Seruiliū Ahalam, L. Genutium. Hi sunt, qui triennio etiam ante inter se collegi comparati fuerunt.

C. Sulpicius. C. Licinius Caluus.

393

HOS in hunc annum memorat Liuius, Cassiodorus C. Sulpitium & C. Licinum. Diodorus C. Sulpitium & C. Licinum, Sogonius eodem esse putat, qui triennio ante collegi etiam fuerunt. Licinum fasti Siculi, non Caluus ut antea, sed Stoloni cognomine asserunt, ut Sulpitium Petrici.

C. Petre-

394 C.Pætelius Libo. M.Fabius Ambustus.

CPætelium Balbum, M.Fabium Ambustum, consules in hunc annum tradit Liuius & Cassiodorus. At Diodorus M.Fabium & C. Popilius medosè pro morte. Alia cognomina tradit Capitoliniscritores C.Pætelij quam Liuius, illi enim Libonem Visolum, hi Balbum, cum Capitolinis faciunt Siculi.

395 M.Popilius Lænas. Cn.Manlius.

HOcnonime Liuius & Cassiodorus consules produnt in hunc annum. Diodorus M.Popilium Lænatum, & Cn.Manlium Imperiosum. Primus e Popiliis hicfuit, qui Lænas dictus sit, cuius causam in Bruto exponit Cicero. M.Popilius (inquiens) cum consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum lene ficeret, quod erat flamen Carmentalis, plebis contra patres cōcitatōne & seditōne nunciata, ut erat lene amictus, ita venit in concionem seditōneque, tum autoritate, tum oratione fedauit.

396 C.Fabius. C.Plautius.

LIUIUS & Cassiodorus consules memoratos hoc anno habent, apud Diodorum sunt M.Fabius, C.Plotius. In Fastis Siculis est Ambustus & Proculus. In Capitolinis.... Ambustus, C.Plautius Proculus.

397 C.Martius. Cn.Manlius.

DIodorus, Liuius & Cassiodorus, consules hoc anno produnt, C.Martium, & Cn.Manlium, Cn.Manlius biennio ante primum consul fuit. Liber Cuspinianus & Faſti Rutulum & Capitolinum habent.

398 M.Fabius Ambustus II. M.Popilius Lænas II.

HOcnonime à Liui & Cassiodoro huius anni consules memorantur, Diodorus cognomina & numeros praterit. Liber Cuspinianus & Faſti Græci Ambustum II. & Lænatem edunt.

399 C.Sulpicius Peticus III. M.Valerius Poplicola.

QVadringentesimo anno quā vrbs condita erat, quinto & tricesimo quā à Gallis recepta, ablato post XI. annum à plebe confulatu, patricij consiles ambo ex interregno magistratum inierunt, C.Sulpicius Peticus III. M.Valerius Poplicola, Liuius. Eosdem consules referunt Diodorus & Cassiodorus, & Faſti Siculi, cur differentiat Liuiana summa ab hac digestione, explicant Sigonius & Onuphrius in suis Fastis.

400 M.Fabius Ambustus III. T.Quintius, vel M.Popilius.

HOcetiam anno cōsules ambo ex Liui patricij fuerunt M.Fabius Ambustus III. T.Quintius, quamvis in quibusdam annalibus pro T. Quintio M.Popilium confidetur scribat. Liuius assentitur Diodorus, Cassiodorus, itemque Solinus, qui cap.41. ex Cornelio Nepote Alexandri natalem, M.Fabio Ambusto, T.Quintio Capitolino confidetur. Liber Cuspinianus Ambustum & Capitolinum edit. Hi consules cum ijs qui sequuntur in Fastis Siculis prædicti sunt.

401 C.Sulpicius Peticus IIII. M.Valerius Poplicola III.

COnsules ambo patricij hoc anno creati, qui hīc notantur, authoribus Liui & Cassiodoro. Diodorus cognomina & numeros omittit, subiiciens priorib. coll. M.Valerium, C.Sulpicius.

402 P.Valerius Poplica. C.Martius Rutilius.

LValerio Poplicolæ datus est à plebe collega, C.Martius Rutilius in hunc annum, ut ait Liuius. Hos vocat Cassiodorus P.Valerium, C.Martium Rutilius II. Diodorus M.Fabium, P.Valerium. Faſti Siculi hos cum insequentibus confundunt, qui Rutilium & Pennum interfēcomparant.

C.Sulpicius Peticus... T.yelK.yelC.

403

Quintius Pennus.

CReati in hunc annum consules C.Sulpicius Peticus, T.Quintius Pennus, quidam Cæsonem, alij Caui nomen Quintio adsciscunt. Sic Liuius, Cassiodorus C.Sulpicius Peticum, T.Quintium Pennum edit. Diodorus C.Sulpicius & C.Quintium.

M.Popilius Lænas. L.Cornelius Scipio.

404

MPopilium Lænatem à plebe confulem in hunc annum, à patribus L.Cornelium Scipionem datum scribit Liuius. Cassiodorus M.Popilium Lænatem III. L.Cornelium Scipionem edit. Diodorus C.Cornelium, M.Popillium. Faſti Siculi Scipionem & Lænatem.

L.Furius Camillus. P.Claudius Crassus.

405

Dicitator P.Furius Camillus reddidit patribus pristinam possessionem consulari, ipse ob id meritum ingenti patrum studio creatus Consul collegam P.Claudium Crassum dixit. Liuius. Idem consules produntur à Cassiodoro. Diodorus Æmilium, T.Quintium edit. Faſti Siculi Camillum & Crassum. Horum consulū meminit Cicero in Catone, cum ait, Platonem Tarentum venisse L.Camillo ac P.Claudio consulibus, & Cellius lib.9. cap.11.

M.Valerius Corvus. M.Popilius Lænas IIII.

406

Dicitator M.Manlius Torquatus absētem M.Valerium Corvum (id enim illi deinde cognomen fuit) summo fauore populi tres & viginti annos natum Consulem rēnuntiantur, Collega Cortio de plebe M.Popilius Lænas III. cōſul datus est, ita Liuius & Cassiodorus. Diodorus triennio post M.Valerium, & M.Popilium edit. In fragmento Capitolino est tantum M.Valerius M.F.M. N.Corvus consul. In Fastis Siculis Corvinus & Lænas.

T.Manlius Torquatus. C.Plautius.

407

HOs Liuius & Cassiodorus huius anni consules edunt. Faſti Cuspiniani & Siculi Torquati, & Venonem. In Capitolino fragmento extant cognomina Manlii Imperiosi Torquatus.

M.Valerius Corvus II. C.Pætelius.

408

HI consules memorantur à Liui & Cassiodoro. Faſti Cuspiniani & Siculi consiles profitentur Corvinum & Libonem: C.Pætelius ex dictatura Capitolina anno CDXL.gesta descrip̄tus est. Nam in fragmento huius consulatus extat tantum cognomen eius alterum Vi folus.

M.Fabius Dorso. Ser.Sulpicius Camerinus.

409

HI consules in hunc annum creati, author Liuius & Cassiodorus, Diodorus etiam quamquam non s̄tō loco M.Fabium, & Ser.Sulpicium consiles prodit: Faſti Siculi Doronem & Mamerinum. Hi ambo Consules patitij fuerunt, quod omisit Liuius.

C.Martius Rutilius III. T.Manlius Torquatus II.

410

LIuius & Cassiodorus cōsules hos hoc anno profitentur: Diodorus item edit C.Martium, C.Manlii Torquatum. Faſti Siculi Rutilium & Torquatum: Eorūdem etiam meminit Frontinus lib.1. Stratagematum.

M.Valerius Corvus III. A.Cornelius Cossus.

411

HOs creatos in hunc annum cum Liui Cassiodorus tradit: M.Valerium & A.Cornelii edit Diodorus, Cicero de diuinatione & Frontinus. Valerium & Collum, Faſti Siculi. Ut terque patritius est. Is verò qui scripsit de viris illustribus Valerium Maximum & Cornelium Collum vocat.

C.Martius Rutilius IIII. Q.Seruilius.

412

LIuius & Cassiodorus consiles in hunc annum produnt, C.Martium, & Q.Seruilius: Diodorus Q.Seruilius, Martium Rutilum: Ahalam & Rutilum Faſti Siculi.

- culti, Q. Seruilius Ahala est, qui magister Equitum fuit anno CD III.
- 413 C. Plautius II. L. Aemilius Mamercinus.**
- C**onsules subsecuti sunt C. Plautius II. & L. Aemilius Mamercus, teste Liuius & Cassiodoro: Diodorus autem L. Aemilius, C. Plotius Fasti Siculi Venno & Mamercinus. Cuspiniani Fasti in hunc annum Vennonem II. & Mamercinum edunt.
- 414 T. Manlius Torquatus III. P. Decius Mus.**
- T**itus Manlius Torquatus III. P. Decius Mus hoc anno consulatum gesserunt, authore Liuius & Cassiodoro: Diodorus edit T. Manlium Torquatum, P. Deciu: Siculi Fasti Torquatum & Murem: Zonaras Torquatu II. & Decium: Eorundem consulum meminit Plinius lib. 22. cap. 5. Valerius lib. I. cap. 5. vñā cum alijs.
- 415 T. Aemilius Mamercinus. Q. Publius Philo.**
- C**onsules hoc anno T. Aemilius Mamercus, Q. Publius Philo à Liuius & Cassiodoro itemorantur, Diodorus præterit cognomina, Fasti Graci Mamercinum & Philonem edunt. Philo ex tabulis Capitolinis descriptus est.
- 416 L. Furius Camillus. C. Menius.**
- I**ta Liuius & Cassiodorus: Diodorus L. Furium, & p̄f. mendose: Camillum & Menium Fasti Siculi: L. Furium Camillum, C. Menium triumphi Capitolini. C. Menij consulim meminit Plinius lib. 34. cap. 5.
- 417 C. Sulpitius Longus. P. Aelius Paetus.**
- S**equitos hos esse consules scribit Liuius & Cassiodorus: Diodorus prodiit C. Sulpitium: & L. Papirii: Longum & Paetum Fasti Siculi.
- 418 L. Papirius Crassus. K. Diutius.**
- L**. Papirius Crassus, K. Diutius cōsules in hunc annū authores Liuius, Cassiodorus, & exempto Crassi cognomine Diodorus: Crassus & Diutius est in Fastis Siculis. His de consulibus sic Cicero ad Patum: L. Papirius Crassus quadriennio postquam dictator fuit, consul factus est cum K. Diutio.
- 419 M. Valerius Corvus IIII. M. Atilius Regulus.**
- H**oc anno cum Aufones, qui Cales urbem incobebat, Sidiciniis arma iuxiflent. M. Valerius Corvus Maximus Imp. consul II. est factus, cui collega additus M. Atilius Regulus, ita Liuius. Eos quoque cōsules Cassiodorus, & præter cognomina Diodorus edunt, cognomina autem extant in Fastis Siculis.
- 420 T. Veturius. Sp. Posthumius.**
- D**ictatore comitiis habentes hi creati sunt consules, vt ait Liuius. Eodem cōsules edit Cassiodorus & Diodorus. Zonaras Tiberium Caluinū & Sp. Posthumium, & recte, vt Sigonius senit. Fuit enim Tiberius Veritorum praenome: Fasti Graci & liber Cuspiniani Albinum & Caluinum edunt.
- 421 Interreges anno I.**
- H**oc anno ex summa annorum Capitolina annum sine consulibus Sigonius & Onuphrius interponunt, quamvis huius rei neque apud Liuium, neque aliquum quemquam mentionem extare viderint, idque vtrationem habeant summe annorum Varronis. Hoc autem potissimum tempore eum annum interponi debere docent tabulae Capitolinæ. Nam quum in ijs M. Valerius Corvus Cos. IIII. exaratus sit anno vrbis CD XIX. L. autem Aemilius & C. Plautius anno vrbis CD XLI. vt haec inter se consentiant, annum interfere oportet. Eo enim pretermisso & L. Aemilius consul in annum CDXII. incideret, & tota annorum summa, quæ apud M. Varronem, & in tabulis Capitolinis est, labefactaretur. Quod autem hoc potissimum anno, annus hic sit interisciendus, diu ante ipsos vidit Gregorius Holoander, qui Chronologiam consilium scriptam reliquit: nam huc omnino annum sine consulibus notatum preterit. Putant verò Siganus & Onuphrius hoc anno magistratum solitudinem, & sine consulibus Rem publicam fuisse pestilentia causa, de qua Liuius scribit.
- A. Cornelius II. Cn. Domitius.**
- A** Cornelius I. Cn. Domitius consules referuntur à Liuius & Cassiodoro. Diodorus A. Cornelium & C. Domitium edit. Caluinum & Coffum Fasti Siculi.
- M. Claudius Marcellus. C. Valerius Flaccus.**
- C**reati inde consules M. Claudius Marcellus: C. Valerius, author Liuius & Cassiodorus. Apud Diodorū sunt etiam C. Valerius, M. Clodius, Liuius & Flaccum Potitumque varie in annualibus cognomen Valerij reperire ait, Orosius Claudium Marcellum, & Valerium Flaccum edit, Potitum & Marcellum Fasti Siculi, Sigonius & Onuphrius cognomē retinent, vt Potito antiquæ Valeria gentis cognomini, nouum Flacci cognomen adiūctum esse videatur.
- L. Papirius Crassus II. L. Plautius Venno.**
- H**iconsules hoc anno referuntur à Liuius & Cassiodoro. Diodorus cognomina sileat. Crassum & Vennonem produnt Fasti Siculi.
- L. Aemilius Mamercinus. C. Plautius.**
- C**onsules deinde, authore Liuius & Cassiodoro, creati L. Aemilius Mamercus & C. Plautius. Diodorus cum L. Plotio L. Papirium edit, Fasti Siculi Mamercinum & Decianum. Vterque horum quomodo describendus sit triumphus eorum Capitolinus aperè docet. Hi consules Kalend. Quintilibus magistratum inierunt.
- P. Papirius Proculus. P. Cornelius Scapula.**
- C**onsules subiicit Liuius & Cassiodorus P. Plautium Proculum & P. Cornelium Scapulam. Diodorus P. Cornelium, A. Postumium, Fasti Siculi Vennonem & Scipionem, Onuphrius hunc non P. sed C. Plautium arbitratur, qui postea in censura quam cum Appio Cæco gessit, ob inquisitas (vt Frontinus scribit) aquæ venas, Vnox est appellatus.
- L. Cornelius Lentulus. Q. Publius Philo II.**
- L**vcum Cornelium Lentulum, Q. Publum Philo nem consules in hunc annum comparant Liuius & Cassiodorus. Diodorus L. Cornelium & Q. Publum. Fasti Siculi Lentulum & Philonem.
- L. Papirius Mugillanus Cursor. C. Petellius.**
- C** Petellius & L. Papirius consules hoc anno membrantur à Liuius, C. Petellius III. & L. Papirius Mugillanus à Cassiodoro. Horum consulim meminunt Solinus & S. Papirium quidem Liuius hic Mugillanum vocat, sed in alijs annualibus se Cursorum inuenire air. In Fastis Graci est Libo & Cursor. Carterum C. Petellius II. non scribendus est, vt admonent Sigonius & Onuphrius. Non enim est idem qui consul fuit anno CCCXCIII. sed eius filius.
- L. Furius Camillus II. Junius Brutus Scæua.**
- C**onsules suggestit Liuius & Cassiodorus L. Furium Camillum II. Junium Brutum Scæuam. Diodorus L. Furium, D. Junium, Fasti Siculi Camillum & Brutum.
- L. Vcium Furiū, cui Samnitum prouincia cuenerat, morbo implicitum fortuna bello subtraxit, iussus que dictatorem dicere, rei gerendæ causâ dixit L. Papirium Cursorum longè clarissimum bello ea tempestate, à quo Q. Fabius Maximus Rullianus magister equitum dictus est. Huic postea Cursor, quia iniulsi suo, sc̄ Romā ad auspicia repetenda profecto, cum Samnitibus prospere pugnarat, magisterium equitum abrogavit, & in eius locum**

M. Petelius. C. Sulpitius. 440

Caium Sulpitium, M. Petelium consules memorat in hunc annum Liuius & Casioidorus. Diodorus autem C. Sulpitium & *μαρκον πόλεων* mendosè pro *ποιτέλαιον*. Capitolini scriptores M. Petelium Libonem. C. Sulpitium Longum III. Siculi Longum & *σαρνίτην*. Sed ut rectè Sogionius putat per mendam.

L. Papirius Curfor V. C. Junius Bubulcus II. 441

Lvcium Papirium Quintum, C. Junium consules in hunc annum edit Diodorus, Cusorem & Bubulcū Fasti Siculi. Liuius autem & Casioidorus L. Papirium Cusorem v. C. Junium Bubulcum II. Horum etiam consulum meminit Festus lib. 18.

M. Valerius. P. Decius. 442

Marcum Valerium Maximum, P. Decium, consules insecuros esse Liuius. M. Valerium, Pub. Deciu Casioidorus scribunt. Frontinus de aqueductibus horum consulum meminit. Quos triginta annis post initium belli Samnitici fuisse scribit Pub. Deciu Murem, post vocat Liuius. Maximum & Murem Fasti Siculi.

C. Junius Bubulcus III. Q. Emilius Barbula II. 443

Consules hoc anno apud Liuium reperiuntur C. Junius Bubulcus II. Q. Emilius Barbula II. itidem apud Casioidorum. Apud Diodorum C. Junius, Q. Emilius. In Fastis Siculis est Bubulcus & Barbula. Eadem nomina sunt etiam in Capitolinis, que apud Liuium.

C. Martius Rutilus. Q. Fabius. 444

Caius Martius Rutilus, Q. Fabius consules sunt in hunc annum apud Liuium. Apud Casioidorum, C. Martius Rutilus, Q. Fabius II. Apud Diodorum C. Martius, Q. Fabius iterum, in Fastis Siculis Rullus & Rutilus, Capitolini Q. Fabius Maximus, Bullianus II. C. Martius Rutilus, qui postea Censorinus in secunda censura anno CDXXVIII. appellatus est.

Sine consulibus: Dictatore II. L. Papirio Dictatore. 445

Hunc quoque sine consulibus annum interponit Verrini Flaccus, in quo Lucium Papirium Dictato rem cum C. Junio Bubulco Bruto II. magister equitum tradit. Eum annum Diodorus, Liuius, Fasti Graci, liber Cuspiniani & Casioidorus transcedunt. Nam Liuius scribit L. Papirium Cusorem. C. Junio Bubulco, &c. consulem dicti, quod res non satis prosperè à C. Martio consule in Samnitibus essent gesta. Hanc anni interpositionem Onupheus probauit, vt annorum Varronis summa, quæ tabulis Capitoliniis annum addit, constet, cuius sententiam & nos lequi voluimus.

Q. Fabius. P. Decius. 446

Fabio continuatum cōsulatum ob egregiè domitam Herruriam, eundemque Decio collega datum prodit Liuius. Casioidorus consules Q. Fabium II. P. Decium II. profitetur. Diodorus P. Decium, Q. Fabium, Fasti Siculi Murem & Rullum. Capitolini P. Decium Murem II. Q. Fabium Maximum Rullianum III.

App. Claudius. L. Volumnius. 447

Dinceps Sp. Nautius, M. Popilium, consules edunt Liuius & Casioidorus. Rutilus & Lænas eorum cognomina à Sogionio restitura sunt, quæ eadem quoque extant in Fastis Siculis.

L. Papirius Curfor IIII. Q. Publius Philo III.

Nomina consulum huius anni librariorum culpa exciderunt apud Liuius. Ea vero sunt L. Papirius III. Q. Publius Philo IV. ut apud Casioidorum & in tabulis Capitoliniis, & in libro Cuspiniani scriptum est, ubi est Curfor & Philo. Fasti Siculis est Curfor & Lænas.

Q. Marcius Tremulus. P. Cornelius Aruina. 448

Consules in hunc annum edunt Q. Marcius Tremulum cum collega adiuncto, Liuius & Casioidorus. Q.

rūs, Q. Martium, P. Cornelium Diodorus, Tremulum & Aruinam Fasti Siculi.

449 *L. Postumius. T. Minutius.*

LVCIUS POSTUMIUS, T. MINUTIUS CONSULES REFERUNTUR à DIODORO, LIUIO, & CASSIODORO. LIBER CUSPINIANI MEGELLUM EDIT & AUGURINUM. HOS CONSULES L. PISO, Q. FABIO & P. DECIO SUGGERIT, BIENNIO EXEMPTO QUO CLAUDIUM CONSULES FACTOS ESSE TRADIDIMUS, MEMORIĀN FUGERIT IN ANNULIBUS DIGERENDIS, AN CONSULEM OMISERIT, DUOS CONSULES FALSOS RATUS TRANSCENDERIT INCERTUM EST, ITA LIUUS, &c. HOC ANNO MEGELLUM POSTUMIJ COGNOMEN, & TIBERIUM MINUTIJ, MARCUM FULUIJ PRÆNOMINA EDIT FRAGMENTUM CAPITOLINI. FULUIJ COGNOMINA FUERUNT, CURRIUS PATERINUS, VT SCRIPTUM EST IN TRIUMPHO EIUS.

450 *P. Sempronius Sophus. P. Sulpitius Sauerrio.*

CONSULES INFECUTI SUNT P. SULPICIUS SAUERIO, P. SEMPRONIUS SOPHUS, AUTHORES LIUUS & CASSIODORUS. APUUD DIODORUM P. SULPICIUS, P. SEMPRONIUS, IN FASTIS SICULIS SEMPRONIUS & SAUERIO. HORUM CONSULUM MEMINIT PLINIUS LIB. 33. SED SEMPRONIUM LONGUM VOCAT. AMBO EX EORUM TRIUMPHIS CAPITOLINIS DESCRIPTI SUNT, IN CONSULATO ENIM TANTUM EXSTAT SOPHUS & PUBLIUS.

451 *L. Genutius. Ser. Cornelius.*

DIODORUS, LIUUS, & CASSIODORUS, CONSULES HOC ANNO MEMORANT L. GENUTIUM, & SERVIUM CORNELIUM. AVENTINENSEM & LENTULUM FASTI SICULI. CORNELIUS ETIĀ COGNOMEN LENTULUM ADIJCIT CAPITOLINI SCRIPTORES.

452 *M. Liuius Denter. M. Amylius.*

CONSULES HOC ANNO NOMINAT LIUUS M. LIUUM, C. AEMYLIUM, CASSIODORUS M. LIUUM, L. AEMYLIUM. DIODORUS M. LIUUM, M. AEMYLIUM. DE PRÆNOMINE AEMYLIJ DIODORO POTIUS CREDÉDUM SIGONIUS & ONUPHRIUS EXISTIMANT, QUAM ALIJS, PRÆFERTIM CUM APUD LIUUM MENTIONE SIT ANNO SEQUENTI M. AEMYLIJ PAULI MAGISTERI EQUIUM, QUEM EUNDUM CUM HOC CONSULE ESSE DUCUNT. M. LIUUS DENTER SCRIBITUR IN FASTIS CAPITOLINIS, QUOD COGNOMEN ETIĀ ADIJCIT LIUJS ALIO LOCO LIUUS. CUSPINIANI ITEM LIBER DENTREM & PAULUM TANQUAM HORUM COGNOMINA CONSULUM EDIT. DENTREM & AEMYLIUM FASTI SICULI.

453 *Duo dictatores sine consilibus.*

ET HUNC ANNUM QUOQUE DUORUM DICTATORUM SINE CONSULIBUS FASTIS SIS EX CAPITOLINORUM TAMEN FRAGMENTORUM AUTHORITATE INTERPONIT ONUPHRIUS, VT VARRONIS ANNORUM SUMMA OMNIUSCÖENIAT, QUE HOC PRÆTERITO TOTA LABERETUR, QUAMMUS DIODORUS, LIUUS & CASSIODORUS, DILENTIANT, ANNUMQUE HUNC OMNIUSCÖ PTEREAT. DE QUO LATIUS VIDE ONUPHRIUS IN FASTIS ANNO CDLIII.

454 *M. Valerius. Q. Apuleius Pansa.*

MARCO LIUIO & M. AIMYLIO DUORUM DICTATORUM SINE CONSULIBUS ANNO PRÆTERITO, LIUUS & CASSIODORUS CONSULES SUGGERUNT M. VALERIUM, & Q. APULEIUM PANSA. FAETI GRÆCI CORUINUM & PANSA. M. AUTEM VALERIUM MAXIMUM VIDETUR INTELLIGERE LIUUS, QUOD CUM EX DICTATURA CONSULEM FACTUM AIT. DICTATOREM AUTEM M. VALERIUM MAXIMUM, SUPERIORI ANNO APERTÈ SCRIBIT.

455 *M. Fulvius Patum. T. Manlius Torquatus.*

IN HUNC ANNUM CONSULES PROFIDENTUR LIUUS, CASSIODORUS, M. FULVIUM PATUM, T. MANLIUM TORQUATUM. PATERINUM & TORQUATUM FASTI SICULI. LIUUS Q. FABIUM CONSULATUM SIBI NON PERENTI OBLATUM AIT RECULAS. CETERUM T. MANLIO CONSULI ETRURIA, QUAE ADUERSUS INDUCIAS BELLUM PARABAT, EUESTIT. IS AUTEM VIXDUM INGRESSUS HOSTIUM FINES, CUM EXERCERETUR INTER EQUITES AB RAPIDO CURSU CIRCUMAGENDO EQUO EXEMPLI PROPE EXPIRAVIT, TERTIUS ABEO CAUTUS DIES VITA FUIT. M. VALERIUM OMNES CENTURIÆ DIXERE, QUEM SENATUS DICTATOREM IUSTUS ERAT. HÆC LIUUS. M. AUTEM VALERIUM CORUINUM INTELLIGIT, QUEM CICERO DE SENECTUTE, VALERIUS MAXIMUS LIB. 8. CAP. 14. PLINI-

US LIB. 7. CAP. 48. PLUTARCHUS IN C. MARIO VI. CONSULEM Fuisse scribunt, cuius inter primum & sextum consulatum XLVI. SCRIBIT. OMNES TAMEN CORUINUM NON CORUUM, APPELLANT.

L. Cornelius Scipio. Cn Fulvius.

CN. FULVIUS, & L. CORNELIUS SCIPIO CONSULES MEMORANTUR À LIUIO & CASSIODORO, SCIPIO & CENTUMALUS À LIBRO CUSPINIANI, SCIPIO & MAXIMUS À FASTIS GRÆCIS.

Q. Fabius Maximus IIII. P. Decius Mus III.

LAIUS & CASSIODORUS CONSULES IN HUNE ANNUM PROFIDENTUR Q. FABIUM MAXIMUM IIII. & P. DECIMUM MUREM III. EOSDEM REFERUNT LIBER CUSPINIANI & FASTI GRÆCI, P. DECII TER CONSULIS MEMINIT AUTHOR DE VIRIS ILLIBRIS; & FRONTINUS IN LIBRO STRATEGEMATUM.

L. Volumnius. App. Claudius.

LVOLUMNIUS DE PLEBE, APP. CLAUDIUS EX PATRIBUS CONSUL IN HUNC ANNUM FACTUS, QUI PRIORE CONSULATU INTER SE ITEM COMPARATI FUERUNT. LIUUS & CASSIODORUS. IN FASTIS ETIAM SICULIS EST CLAUDIO & VIOLEN. CICERO AUTÉ IN CATONE AUTHOR EST, INTER DUOS APP. CÆCI CONSULATUS ANNO DECEM INTERFUISSÆ.

Q. Fabius V. P. Decius IIII.

DEINCEPS SUBSECUTOS CONSULES ESSE Q. FABIUM V. P. DECIMUM IIII, QUI IANI DUOBUS CONSULARIBUS & CENSURA COLLEGA FUCRAT, AUTHOR EST LIUUS & CASSIODORUS, RULLUM & MUREM FASTI SICULI, QUORUM CONSULUM MEMINERUNT CICERO SEPISIMÆ, VALERIUS MAXIMUS, PATERCULUS, PLUTARCHUS, FRONTINUS PRIMO STRATEGEMATUM, AUTHOR DE VIRIS ILLIBRIS, EUTROPIUS, OROSII & ALIJ, QUI OMNES REFERUNT, P. DECIMUM CONSULEM PATRIS EXEMPLI SECUTUM, SE PRO LEGIONIBUS DEUOTISSÆ, ATQUE MORTE SUA VICTORIÆ EGREGIAM POPULO ROMANO ATTULISSE.

L. Postumius Megellus. M. Atilius Regulus.

INSEQUITIUS DEINCEPS CONSULES FUNT L. POSTUMIUS MEGELLUS, M. ATILIUS REGULUS, AUTHOR LIUUS & CASSIODORUS. IN FASTIS SICULIS SUNT COGNOMINA MEGELLI & REGULI.

L. Papirius Cursor. Sp. Carrilius.

IN HUNC ANNUM CONSULES FUERUNT L. PAPIRIUS CURSOR, & S. CARILIUS, AUTHORE LIUIO & CASSIODORO. CURSOR & MAXIMUS FASTIS SICULIS, LAPIS CAPITOLINUS PAPIRIJ L.F. SP. N. CURFORIS MEMINIT, QUEN LIUUS PAPIRIJ V. COS. FILIUM SCRIBIT. HORUM CONSULUM MEMINERUNT PLINIUS VEROENSIUS LIB. 7. CAP. 60. VALERIUS MAXIMUS LIB. 7. CAP. 1. VEL LEIUS LIB. 2. ETIDEM LIUUS IN ANNO CDLVI.

Q. Fabius Gurges Maximus. Decius Junius Brutus Scanalini F.

INSEQUENS ANNUM CONSULES HABUIT Q. FABIUM GURGETEM, D. JUNIUM BRUTUM, SCANALUM, TESTE & LIUIO & CASSIODORO. JUNIUM BRUTUM, Q. FABIUM MAXIMUM ZONARAS. MAXIMUM & SCANALUM FAETI CUSPINIANI, BRUTUM & MAXIMUS SICULI, FABIUM Q. MAXIMI RULLIANI, QUINTIQUES ANTÈ CONSULIS FILIUM LIUUS, PLINIUS LIB. 7. CAPITOLINA TABULA & ZONARAS PRODIDERUNT.

FINIS CONSULUM PRIMÆ DECADIS.

L. Postumius. C. Iunius.

CVM EX HOC CONSULATU LIUJI LIBRI X. INTERCIDERINT, QUEM LOCUPLERISSIMUM AUTHOR HUIUS HISTORIA HUC VSQUE HABUIMUS, IAMQUE MAXIMIS ANNULIUM PRÆFIDIJS PROPÈ DEFITUTI HINUS, DIODORI, DIONYSII & LIUJI, AB HINC CASSIODERI, FASTIS SICULIS, & LIBRO CUSPINIANI IN PRIMIS AUTHORIBUS VTEMUR IN ANNIS PER CONSULES DIGERENDIS, NEQUE VERÒ INTERCERASI QUID AB ALIJS NOBIS ADIUNCIENTI SUPPEDITABIT REI CIEMUS. IN HUNC IGITUR ANNUM CONSULES CREATOS ESSE L. POSTUMIUM, & C. IUNIUM SCRIBIT CASSIODORUS, QUORUM COGNOMINA MEGELLUM & BRUTUM BUBULCUM, NE FASTI QUIDEM CUSPINIANI & SICULI OMISERUNT. MEMINITHORUM LIUUS LIB. 28. CUM AIT: LUCIUS POSTUMIUS MEGELLUS

gellus interrex ijs comitij, quæ ipse habuit; cum C. Bulbulco consul creatus est.

464 P. Cornelius Rufinus. M^r. Curius Dentatus.

Consules hoc anno digeruntur à Cassiodoro P. Cornelius Rufinus & M^r. Curius Dentatus, pro quibus in Fastis Siculis Maximus III. & Muis VI. Horum verò cōsulū meminit Cicero in Catone. Paterculius lib. I. Valerius Maximus lib. 6. cap. 3. Plinius lib. 7. cap. 50. M^r verò Curius Dentatus appellatus est, ut Plinius scribit lib. 6. cap. 6. quod cum dentibus natus esset.

465 M. Valerius. Q. Caedicius.

Marcus Valerius, Q. Caedicius, postea consules fuerūt, authore Cassiodoro. Liber antiquus Cuspiniani cognomina addit Coruini & Noctua, quæ in Fastis Siculis prætereuntur. Fasti Græci Maximum & Murem legunt. Nam Valeriorum Coruinorum Maximus quoque cognomen est.

466 Q. Martius. P. Cornelius.

Cassiodorus hoc anno consules edit Q. Martium, P. Cornelium. Liber Cuspiniani & Fasti Græci cognomina addit Tremulum II. & Aruimum I. qui vna consules ante fuissent.

467 M. Marcellus. Sp. Nautius.

Cassiodorus consules in huncannum profiteretur, M. Marcellum, Cn. Nautium: Fasti Græci & liber Cuspiniani Marcellum & Rutilum.

468 M. Valerius. C. Elius.

Marcus Valerius, C. Elius consules digeruntur hoc anno à Cassiodoro: Maximum & Petrum edit liber Cuspiniani. Fasti verò Graci Potitum & Petum. Est autem tam Maximus quam Potitus Valeriorum cognomen.

469 C. Claudius. M. Aemilius.

Cassiodorus cōsulēs edit C. Claudium, M. Aemilium. Fasti Græci & liber Cuspiniani Caninam & Lepidum, quorum illud Claudij, hoc Aemilius cognomen est.

470 C. Seruilius. L. Cecilius.

Cseruilius, L. Cecilius Merellus consules digeruntur à Cassiodoro, nam quod in quibusdam Cassiodori codicib⁹ pro L. Cecilio sit Cecilius, id mendum est, ut Sigonius & Onuphrius annotarunt. Seruilio consuli Fasti Græci cognomen Tuccam adjicunt, quem cum Dentone consulem edunt pro Dentre, ut Sigonius cum Onuphrio existimat. Est enim Denter etiam cognomen Cæciliorum, ut ex Liutio appareret.

471 P. Cornelius Dolabella. Cn. Domitius.

P Cornelium Dolabellam, Cn. Domitium consules suggestit Cassiodorus, Dolabellam & Calvum Fasti Cuspiniani, Dolabellam Maximum Siculi, Maximum autem Dolabellæ cognomen putant quidam, quod ex Gallici belli parta laude sibi videtur comparalle.

472 C. Fabritius. Q. Aemilius.

Caius Fabritium, Q. Aemilius, cōsulēs subiicit Cassiodorus, Luscinum & Papum Fasti Siculi. Horum autem sic meminit Cicero in Lelio: Videmus Papum Aemilium C. Luscino familiarem fuisse, sic à patribus acceptimus, bis vna consules & collegas incepimus. Præterea C. Fabritij & Q. Aemiliij Papi meminit etiam Valerius capite de pauperate, Aemilium mendosè Paulum vocat Plutarchus in Parallelis.

473 L. Aemilius. Q. Martius.

Consules secuti sunt, authore Cassiodoro, L. Aemilius & Q. Martius, quibus liber Cuspiniani & Fasti Græci addunt cognomina Barbula & Philippum, id quæ ex eorum triumphis Capitolinis intelligi potest.

474 P. Valerius. Tit. Coruncanus.

HISTÓRÍA M.

Publius Valerius & Tit. Coruncanus cōsulēs hoc anno digeruntur à Cassiodoro: Fasti Græci, liber Cuspiniani, Florus, Orofius, Eutropius, Valerio Latini co-gnomen addunt: Plutarchus διλέποντες habet pro aenātiori.

P. Sulpirius. P. Decius.

475

DEincepti P. Sulpirium cum P. Decio cōsulēs fuggerunt Cassiodorus, Sauennionem & Murem Fasti Siculi: P. Decium P. Decij, qui se Sannitico & Gallico bello deuouit, filium fuisse, authore est Cicero lib. 2. de finibus, & in Thysculaniis disputationibus.

C. Fabritius. Q. Aemilius.

476

Caius Fabritium & Q. Aemilius cōsulēs suggesterunt Cassiodorus, quos liber Cuspiniani & Fasti Græci Luscinum II. & Papum vocant. Eos autem vna antē in consulatū collegas suiles scribit Cicero in Lelio. Eorumdem meminerunt Plutarchus in Pyrro, Cellius libro 3. cap. 8. Eutropius & Zonaras.

P. Cornelius. C. Iunius.

477

P Cornelius & C. Iunius cōsulēs hoc anno memorantur à Cassiodoro. Liber Cuspiniani Rufinum II. & Brutum: Fasti Græci Rufinum & Bubulcum, Zonaras Rufinum & Iunium edunt. Publij Rufini II. cōsulēs, meminerunt Cicero 2. de Oratore, Valerius Maximus lib. 3. cap. 4. Cellius lib. 4. cap. 8. & lib. 17. cap. 21. Frontinus in libro Stratagemmatum.

Q. Fabius. C. Genutius.

478

Q Fabium, C. Genutium cōsulēs suggesterunt Cassiodorus, Gurgitem & Clepsinam Fasti Siculi. Horū consulēs sic meminit Orosius, Fabio gurgite I. C. Genutio Clepsina consulēbus, pestilentia grauis yrbe & fines eius inuisit.

M. Curius. L. Lentulus.

479

DEincepti M. Curiū, L. Lentulum, subiicit consules Cassiodorus & Eutropius, Dentatum & Lentulum Fasti Siculi. Hic est tertius M. Curiū contulatus, qui vna cum Lentuli consulatū ex Capitolino huius anni triumpho descriptus est.

Ser. Cornelius. M. Curius.

480

Seruum Cornelium, & M. Curiū consules hoc anno, Cassiodorus proponit: Morendam & Dentatum filii, liber Cuspiniani & Fasti Græci: M. Curius numerus IIII. consul est, tercium autē fuit. De Seruo Cornelio Merenda Plinius mentionem facit, scribens eum à L. Lentulo cōsule, anno priore capto Samnitium oppido coronani ex auro accepisse.

C. Fabricius. C. Claudius.

481

Cassiodorus suggesterunt consules C. Fabricium, C. Clatidium. Fasti Siculi Liciniū & Caninam. Cuspiniani Licinium & Cinnam. Eutropius Fabium Licinium & C. Clatidium Caninam. Velleus Fabium Dorsonem & C. Caninam. Ex quo intelligi potest hos consules vocatos C. Fabricius Dorsonem Licinum & C. Claudium Caninam. Nam Dorso antiquum fuit Fabiorum cognomen.

L. Papirius Cursor. Sp. Carutius.

482

S P. Cartilium, I. Papiriū Cursorē, consules deinceps prodit Cassiodorus. Cursorē & Maximum fasti Siculi & Cuspiniani. Hi ambo iterum consules fuerint, quod ex Capitoliniis eorum triumphis liquet. Meminitorum Frontinus de aqueductibus, & Littius libro 24.

C. Quintius. L. Genutius.

483

C Quintium, & L. Genutium consules prodit Cassiodorus, liber Cuspiniani & Fasti Græci cognomina addunt Claudium & Clepsinam. Littius lib. 7. I. Quintius meminit altero pede claudi, à quo forte hoc cognomen tractum.

C. Geniu-

- 484 *C. Genutius.* *Cn. Cornelius.* *Appius Claudius.* *M. Fulvius.* 490
Cassiодорус hoc anno consules tradit C. Genutium, Cn. Cornelium. Quorum cognomina Clepsina & Blasio, ut est in libro Cuspiniani. C. Genutius est idem qui antea consul fuit, Cn. Blasio ex Capitolina censura descriptus est. Hos prætereunt Fasti Graci.
- 485 *P. Sempronius.* *Appius Claudius, Alij.* *M. Fulvius.* 491
Cassiодорус Cornelio, & Genutio consilibus, P. Semproniu, & App. Claudiu suggesterit. Atque Quintiu Gulinem, Fabiu Piætorem consiliorum transcendit. Liber vero Cuspiniani, & Fasti Graci Galtil & Piætore, Zonaras Q. Gallum & C. Fabiu edunt: quorum meminit Eutropius, cum ait: Q. Culone Fabio Piætore consilibus Picentes bellum commouere, & ab insequentibus consilibus Publio Sempronio, Ap. Claudio vici sunt. Et Plinius libro 33. cap. 3. Q. Fabio consile, inquit, argutum signatum annis quinque ante Punicum bellum. Hos etiam numerat Velleius libro 1. Ceterum Siganus & Onuphrius admonent librum Eutropij in altero horum consiliorum graue mendum habere, & pro Quintio Guleone Q. Ogulphium reponendum. Gulinis enim nullibi præterea mentio est, vt sit Q. Ogulius L.F.A.N. Gallus, qui paulo ante legatus ad Ptolemaum missus est. Cadit autem præclarè, vt Ogulius plebeius cum Fabio patre comparent. Et Ogulij nomen in vetustissimis Eutropij manuscriptis codicibus inueniri Onuphrius testatur. Cumque huius sententia tam Fasti Graci quam Zonaras, & emendatoria antiquiora que Eutropij exemplaria adstipulentur. Illam quoque Hubertus Goltzius in suis consiliorum Fastis amplectitur maxime, cum & nummi antiqui huic suffragentur. Interim vero & hoc obseruandum sepe in antiquissimis nummis pro Glitera scribi, vthi in Ogulij, Ocul. Cal. pro Ogul. Galba.
- 486 *P. Sempronius.* *App. Claudius.* *M. Valerius.* *M. Otacilius.* 492
Prioris anni consilatum Oguliu & Fabio Piætori ex autoritate Eutropij Fastorum Gracorum, Cuspiniani, Zonarae, aliorumque cum Onuphrio tribuentes: P. Semproniu & App. Claudiu huius anni consiles statuerunt: quos Velleius libro primo Semproniu Sophum, & Appium Cæci filium vocat. Fasti Graci Semproniu & Rufum Sophum, & Rufum liber Cuspiniani. Porro hoc quoque Goltzius admonet, Sempronij cognomen in antiquis numismatibus sine aspiratione scribi Sopus, quod nec ipsum in antiquis numismatibus infrequens est: Legimus enim & in alijs Philippus, Tamphilus, Gracchus, Pulcher, triumphus, pro Philippus, Tamphilus, Gracchus, pulcher, triumphus, & similia.
- 487 *M. Attilius.* *L. Iulius Libo.* *M. Atilius.* *L. Cornelius L.F.* 493
Marcum Attilium, L. Iulium Libonem suggesterit Eutropius. Regulum & Libonem Fasti Siculi. M. Attilium, L. Iulium, Cassiodorus, & terque ex triumphis Capitolini descriptus est.
- 488 *D. Junius.* *N. Fabius.* *A. Atilius.* *C. Atilius.* 494
DJunium, & N. Fabium consiles hoc anno edit Cassiodorus, Peram & Piætorem Fasti Siculi. D. Junium, D. F. D. N. Peram N. Fabium C. F. M. N. Piætorem Capitolini triumphi. Vnde hi Fabii Piætoris cognomen tulerint, referit Plinius lib. 35. cap. 4. Fabium Gurgitem & N. Fabium Piætorem eodem tempore vixisse innuit Valerius Maximus libro 4. cap. 3.
- 489 *Q. Fabius Maximus.* *L. Mamilius Vitulus.* *A. Atilius Calatinus.* *Q. Sulpitius.* 495
Cassiодорус & hunc quoque annum præterit. Fasti Graci Maximum & Vitulum. Zonaras Q. Fabium & Mamilium, hanc dubiè codicum errore pro Mamilio. Cuspinianus ex antiquis codicibus Q. Fabium Maximum, & L. Mamilium consiles edit. Onuphrius Q. Fabium Maximum Gurgitem illi esse existimat.
- 490 *App. Claudius.* *M. Fulvius.* *M. Valerius.* *M. Otacilius.* 496
Horum consiliorum præter tabulas Capitolinas item neunt Polybius lib. 1. Cellius, qui App. Claudiu Cæci fratrem Caudicem & M. Fulvium Flaccum vocat. Itemque Liuius, Paterculus, Plinius de viris illustribus, Appianus, Florus, Frontinus lib. 1. Strategem, Eutropius, Orosius, & Cassiodorus.
- 491 *M. Valerius.* *M. Otacilius.* *L. Postumius.* *Q. Mamilius.* 497
MValerium, M. Otacilium consiles suggesterunt Cassiodorus atque Eutropius. Valerium Maximum & Otacilium Crallum, Zonaras. Maximum Messalain & Crassum Fasti Cuspiniani & Siculi. De his consilibus mentionem faciunt Verrius Flaccus, Polybius, Cassiodorus, Eutropius, & ex Varrone Macrobius, qui etiam causam reddit cur M. Valerius in hoc honore Messala appellatus sit. Item Plinius lib. 6. & 35. cap. 60. &c. 4.
- 492 *C*onsules subdunt Cassiodorus & Polybius L. Postumium, Q. Mamilium, Zonaras Postumium Albinum, & Q. Mamilium, Fasti Siculi Albinu & Vitulum. At Capitolini L. Postumium, L. F. L. N. Megellum, Q. Mamilium, Q. F. M. N. Vitulum.
- 493 *L. Valerius.* *T. Otacilius.* *C. Cornelius.* *C. Duilius.* 498
Lvcium Valerium, T. Otacilium, consiles comparant inter se in hunc annum Polybius & Cassiodorus. Valerij cognomen est Flaccus Otacilij Crassus, vt est in Capitolini tabulis, itemque Siculis.
- 494 *C. Cornelius.* *C. Duilius.* *C. Aquilinus.* *L. Cornelius L.F.* 499
Consiles suggesterunt Cassiodorus & Zonaras Cn. Cornelium, C. Duilium. Item etiam Polybius. Preterquam quod sibi habet pro Atiliis Scipionem & Duilium Fasti Siculi. Cn. Cornelius Scipio Afina nominatur à Capitolini scriptoribus, Orosio, Eutropio, & Valerio libro 6. cap. 10. de quo cognomine sic Macrobius libro 1. Saturn. Afina cognomen Cornelij datum est, quoniam princeps Cornelie gentis empto fundo, seu filia data matrimonio, cum sponsore ab eo solenniter posceretur. Afina cum pecunia onere produxit in forum, quasi pro sponsoribus præsens pignus.
- 495 *C. Aquilinus M.F.* *L. Cornelius L.F.*
Caium Aquilium, L. Cornelium consiles Cassiodorus, Florum & Scipionem, Fasti Siculi, C. Florum L. Scipionem Zonaras, C. Aquilium Florum, L. Cornelius Scipionem, Eutropius & Orosius suggesterunt. Hos prætermittit Polybius. Tabula Capitolina cum annalibus Eutropij & Orosij consentirent.
- 496 *A. Atilius Calatinus.* *Q. Sulpitius.*
Avlum Atilium, C. Sulpitium consiles edit in hunc annum Polybius. A. Atilium Calatinum, C. Sulpitium, Cassiodorus, Calatinum & Paterculum Fasti Siculi & Cuspiniani. A. Atilium Calatinum C. Sulpitium Paterculum, Capitolini. Atilium Calatinum, C. Sulpitium, Zonaras. De his consilibus Polybius, Cicero, Valerius, Florus, Frontinus in Strateg. Plinius iunior, Cellius, Eutropius & Cassiodorus mentionem faciunt. Ceterum in praenome Sulpitij Paterculi ipsa inter se tabula Capitolina discrepant, illa feliciter in quibus triumphi annotati sunt, à tabulis consularum & reliquorum magistratum. in his enim Quintus, in illis Caius vocatur. Vnde Goltzius coniicit, non eundem suis authore in tabularum triumphalium & consularium.
- 497 *C. Cornelius.* *C. Atilius.*
Cn. Cornelium, C. Atilium Serranum consiles prodidit Cassiodorus, C. Atilium Polybius, C. Atilium Regulum Capitolina tabula. Regulum & Blasianem iterum Fasti Cuspiniani & Siculi. Ceterum vnde Atilius Serranus dictus sit docet Plinius libro 19. inquietus: Ipdorum tunc manibus imperatorum colebantur agri (vt fas sit cræ-

est credere) gaudetē terra vomere laureato, & triumphāli aratore, ferentem inuenient, dati honores Serrano. Vnde cognomen: Ad Blasphemū verò quod attinet: Cū spiniani sententiam reliqui ferē omnes sequuntur: At Goltzius putat eum ab isto qui prius consul fuit, diuersum esse, ideoque hunc Cn. filium L. Nepotē scribit, non addito II.

498 Q. Cædītīs. L. Manlius.

Q. Cædītīs, L. Manliū consules edit deinceps Cassiodorus: Vulsonem & Cædītīm Fasti Siculi. M. Regulum, L. Manliū Zonaras. M. Atilium Regulum, L. Manliū Vulsonem Eutropius, M. Atilium, L. Manliū Polybius. Horum consulū meminīt Insensus lib. 41. Est autem intelligendum Q. Cædītīs in magistratu mortuum, M. Atilium in eius locum subrogatum atque iterum factū esse, quod ex Capitoliniis tabulis patet, in quibus est L. Manlius Vulso Longus, & in locum Q. Cædītīj M. Atilius Regulus II. & ex libro Cūspiniani, apud quem est Longus & Regulus.

499 M. Emilius Paulus. Ser. Fulvius Nobilior.

Seruum Fulvium, M. Aimiūlū, consules in hunc annum prodit Polybius. Nobiliorem & Paulum Fasti Cūspiniani: Patinum & Paulum Siculi. Seruum Fulvium nobiliorem. M. Aimiūlū Paulum Cassiodorus, & cum Fastis Capitoliniis Eutropius.

500 Cn. Cornelius. A. Atilius.

Cn. Cornelium, A. Atilium consules memorat in hūc annum Cassiodorus & Polybius. A. Atilium Calatinum II. Cn. Cornelium Scipionem Afinam II. scribunt Capitolini authores. De Cn. Cornelio Afina consul II. sicut scribit Valerius libro 6. Cn. Cornelius Scipio Afina, qui consul a Peñis apud Liporas captus fuit, cum bellū iure omnia perdidisset, cuncta recuperavit, cōsul iterum creatus, ita ex consule captiuus, ex captiuo iterum consul factus.

501 Cn. Seruilius. C. Sempronius.

Consules suggerit Cassiodorus & Polybius, Cn. Seruiliū, C. Sempronium Cæpionem, & Bleſsum Fasti Siculi. Seruiliū Cæpionem, & C. Sempronium Zonaras. Cn. Seruiliū Cæpionem. C. Sempronium Bleſsum, Eutropius & Orosius. Eorundem etiam meminīt Solinus cap. 30. & lapis Capitolinius.

502 C. Aurelius Cotta. P. Seruilius.

Consules subiicit Cassiodorus C. Aureliū Cottam, & P. Geminū. Cottam & Geminū Fasti Siculi. C. Aureliū Cottam, P. Seruiliū Geminū Capitoliniū, P. Seruiliū, C. Aureliū Zonaras. Cicero in Lucullo C. Cottam cum P. Seruilio Geminō bis consulem fuisse scribit. C. Cottam consulis in Sicilia meminīt etiam Frontinus lib. 4. de Stratagematis, & Orosius.

503 L. Cæcilius Metellus. C. Furius.

L. Cæciliū Metellū, Cn. Furium consules Polybius fuggerit. Metellū & Pacilum Fasti Siculi, Cæciliū Metellū, C. Furium Zonaras, L. Cæciliū, C. Furium Cassiodorus, L. Cæciliū Metellū, Cn. Furium Pacilum Eutropius, Orosius, & lapis Capitolinius. Hic est L. Metellus bis consul, & Pont. Max. de quo Plin. lib. 7. cap. 43.

504 C. Atilius Regulus. L. Manlius.

C Atilium, L. Manliū consules edit hoc anno Polybius. C. Atilium Regulum, L. Manliū Cassiodorus, C. Atilium Regulum, L. Manliū Vulsonem ambos iterum, Orosius & lapis Capitolinius, C. Atilium Reguli fratrem, & L. Manliū Zonaras. Regulum & Vulsonem Fasti Siculi.

505 P. Claudius. L. Junius.

Consules subiicit P. Claudium, L. Iunium Cassiodorus & Polybius, L. Iunium Claudium Pulchrum

Zonaras, Claudium Pulchrum Floris, & Stictotitū in Tiberio, Junio Pullum Censorinus cognominā adjiciunt, quæ eadem etiam sunt in Siculis & Capitoliniis tabulis. Hunc P. Claudium Cicero de divinatione & de natura deorum, App. Cæci filium, Plinius lib. 7. ca. 43. nepotem vocant, cum Cicero stant Capitolini scriptores. Eorundem consulū meminīt Valerius lib. 1. cap. 4.

P. Seruilius. C. Aurelius.

506

P Seruiliū, C. Atrielium consules suggestit Cassiodorus. Hos bis consules fuisse scribit in Lucullo Cicero. Quod etiam ex Capitoliniis & Siculis tabulis intelligitur. In quibus cognomina horum sunt Geminus II. & Cotta II.

L. Cæcilius. M. Fabius.

507

L. Cæciliū, M. Fabium consules in hunc annum edit Cassiodorus. Cæciliū Metellū & Numerū Fabium Zonaras, Metellū II. & Buteonem II. Fasti Cūspiniani & Siculi. L. Cæciliū Metellū II. N. Fabium Buteonem II. Capitolina. Metellū bis consulem fuisse tradidit etiam Plinius lib. 7.

M. Fabius. M. Otacilius.

508

M Fabium, M. Otaciliū consules suggestit Cassiodorus, Crassum & Licinum Fasti Siculi. Fabium Licinum & Otaciliū Crassum, Cellius libro 10. cap. 6. M. Fabium Licinum, M. Otaciliū Crassum Capitoliniū lapides. Meminīt hortum consulū præter Cellum loco præallegato, & ex Liuiō Floris in Epitoma XIX. & Suetonius in Tiberio.

M. Fabius. C. Atilius.

509

M Fabium, C. Atilium consulem in hunc annum numerat Cassiodorus, Buteonem & Bulbum Siculae tabule, M. Fabium Buteonem, C. Atilium Bulbum Capitoline. De Fabij consulis naufragio tradit Florus ex Liui lib. 19.

A. Manlius. C. Sempronius.

510

Cassiodorus consules prodit A. Manliū, C. Semproniu, Torquatum & Bleſsum Fasti Siculi, Atticum & Bleſsum liber Cūspiniani. A. Manliū Torquati Atticum, C. Semproniu Bleſsum II. Capitolini.

C. Fundanius. C. Sulpicius.

511

C Fundaniū, C. Sulpiciū consules subdit Cassiodorus, Fundulum & Gallum Siculi scriptores. C. Fundaniū Fundulum, C. Sulpiciū Gallum Capitolini, horum præterea meminīt nemo.

C. Lutatius Catulus. A. Postumius.

512

Consules in hunc annum prodit Cassiodorus C. Lutatium, A. Postumium, Catulus & Albinum Fasti Siculi. C. Lutatium Catulum, A. Postumium Albinum Eutropius & Capitolini.

C. Lutatius Cerco. A. Manlius.

513

Q Lutatium, A. Manliū consules in hunc annum edunt Cassiodorus, Eutropius, & Orosius, Cerconem & Torquatum Fasti Siculi, Q. Lutatii Cerconem, A. Manliū Torquatum, Atticum II. Capitolini. C. Lutatius Cerco legatus lib. 42. nominatur à Liuio.

C. Claudius Centho. M. Sempronius.

514

Hec annū cōsules habuit C. Claudium Centonem, M. Sempronium Tuditānum, Cassiodoro & Capitoliniis tabulis, authoribus, eorundem cognominū Fasti Siculi meminerunt. A. horum consulū præter Capitoliniū scriptorem meminerunt etiam Cicero in Catone, & in Bruto, vbi hunc annū ex Attici sententia vocat DXIII. yrbi conditum Varrone. Et in Tusculanā prima. Cellius lib. 17. cap. 21. & Cassiodorus.

C. Mamilius. Q. Valerius.

515

Consules deinceps fecuti sunt, teste Cassiodoro C. 2 Mami-

Mamilius, Q. Valerius Turrinus & Falco Siculis tabulis, C. Mamilius Turrinus, Q. Valerius Falco Capitolinis tabulis. Horum consulum prater Verrius Flaccum & Cassiodorum meminit Gellius lib. 17. cap. 21. Cicero in Bruto & Tusculanis quæstionibus, quo anno Ennium Poëtam natum fuisse tradunt.

516 *T. Sempronius. P. Valerius.*

Consules in insequentem annum sunt apud Cassiodorum Titus Sempronius, P. Valerius Gracchus, & Falco in Fastis Cuspinianis & Siculis, Sempronius Gracchus & P. Valerius prodit Zonaras. T. Sempronius Gracchus, P. Valerius Falconem scriptores Capitolini. Meminit horum consulum Orosius.

517 *L. Cornelius. Q. Fulvius.*

Dinceps L. Cornelius, Q. Fulvium consules proficiuntur Cassiodorus, L. Lentulum, Q. Flaccum Zonaras, L. Cornelius Lentulum, Q. Fulvium Flaccum Eutropius, Capitolini scriptores Lentulo Caudenum cognomen adiiciunt. Itaque in Fastis Cuspiniani est Caudinus & Flaccus, hi consules in Fastis Siculis prætereantur.

518 *C. Licinius. P. Cornelius.*

Cassiodorus consules subiicit, C. Licinium, P. Cornelium, Zonaras P. Lentulum, Licinium Varum. Capitolini scriptores C. Licinium Varum, P. Cornelium, Lentulum Caudinum. Itemque Censorinus, qui hunc annum ab V. C. numerat DXXVIII. Varronianam, Ciceronianam & Plinianam securitas summa Caudinam & Varum Fasti Cuspiniani cum Siculis.

519 *T. Manlius Torquatus. C. Atilius.*

Consules hic annus habuit auctore Cassiodoro, T. Manlium Torquatum, C. Atilium. Torquatum & Bulbum Fastis Siculis. Eutropio vero & Orofio, & Capitolini tabulis, T. Manlium Torquatum, C. Atilium Bulbum, Bulbo i. adiiciunt Capitolini. T. Manlio Torquato, C. Atilio Bulbo i. v. Verrius Flaccus, Eutropius, Orosius & Cassiodorus scribunt, pace toto imperio parta, templum Iani ieritrum clausum fuisse docent Plutarchus in Numa, Liuius, Velleius, Eutropius & Orosius.

520 *L. Postumius. Sp. Caruilius.*

Consules nominati in hunc annum Cassiodorus, L. Postumium, Sp. Caruilium, Albinum & Rugam Fasti Siculi, Postumium Albinum, Sp. Caruilium, Zonaras. L. Postumium Albinum, Sp. Caruilium Maximum, Capitolini scriptores. Rugam autem esse Caruili cognomen ex Gelio appareat, qui Sp. Caruili Ruge meminit, qui hoc tempore primus diuortium cum vxore fecit.

521 *Q. Fabius. M. Caruilius.*

Q. Fabium, M. Pomponium, consules suggesterit Cassiodorus. Maximum & Mathonem Fasti Siculi. Q. Fabium Maximum Verrius, M. Pomponium Mathonem Capitolini. Q. Fabium Maximum, Manium Pomponium, Zonaras. Maximi cognomen Fabius ab aucto accepit, non ipse primus inuenit, contra quem scribit Polybius lib. 3. Verrius à Verruca in labris dictus, Plutarchus author, & qui scripsit de viris illistribus.

522 *M. Lepidus. M. Poplicius.*

M. Lepidum, M. Poplicium, consules in hunc annum suggesterit Cassiodorus. Lepidum & Malleolum Fasti Siculi. M. Malleolum & M. Amylium Zonaras, M. Amylium Lepidum, M. Poplicium Malleolum tabula Capitolinea.

523 *C. Papirius. M. Pomponius.*

Insequens annus consules habuit C. Papirii, M. Pomponium, auctore Cassiodoro & Zonora, & Dionysio libro 2. Masonem & Mathonem, Fastis Siculis, C. Papirius Masonem, M. Pomponium Mathonem Capitolini. De C. Papirio, C. F. Masone p̄tifice Liuius in anno DXL.

M. Emilius. M. Junius.

524 **M.** Amylium, M. Junium, consules suggesterit Cassiodorus & Zonaras. Barbula & Peram Fasti Siculi. M. Amylium Barbula, M. Junium Peram, Capitolini.

L. Postumius. Cn. Fulvius.

525 **L.** Vcium Postumium, Cn. Fulvium consules subiicit Cassiodorus. Albinum & Centumalum Fasti Siculi. L. Postumium Albinum, Cn. Fulvium Centumalum, cum Eutropio Capitolini. Polybius Cn. Fulvium A. Postumium nominat.

Q. Fabius II. Sp. Caruilius.

526 **C**assiodorus consules suggesterit, Q. Fabium Max. tr. & Sp. Caruilium Maximū, & Rugam, Fasti Siculi. Adiiciunt etiam iterati honoris notam Caruilio Maximo Capitolini scriptores Meminit horum consulum Cicero in Catone, & de inventione libro 2. Valerius capite de pietate erga parentes.

P. Valerius. M. Atilius.

527 **P.** Valerium, M. Atilius, consules in hunc annum prodit Cassiodorus. Flaccum & Regulum Fasti Siculi. P. Valerium Flaccum, M. Atilius Regulum, Capitolini. Eorum meminit Gellius lib. 4. cap. 3.

L. Apustius. M. Valerius.

528 **L.** Apustum, M. Valerium, consules subdit Cassiodorus, Maximum & Apustum Siculę tabula. L. Apustum Fullonem, M. Valerium Meslalam, Capitolina.

C. Atilius. M. Aimilius.

529 **D**inceps secuti sunt consules, C. Atilius, L. Aimilius, auctore Cassiodoro & Polybio. Quos C. Atilius Regulum, L. Aimilium Papum vocant Capitolini scriptores. Regulum & Papum Fasti Siculi, Regulum & Amylium Zonaras. Horum etiam consulum meminit Orosius, & Plinius lib. 3. cap. 20. vbi Paulus pro Papo mendose legitur.

T. Manlius. Q. Fulvius II.

530 **C**onsules insequens annus habuit T. Manlium, Q. Fulvium i. auctore Cassiodoro & Polybio. T. Manlium Torquatum, Q. Fulvium Flaccum, Orosio Cuspiniani tabula cum Capitolini, Torquatu. & Flaccum i. horum consulum cognomina edunt.

C. Flaminius. P. Furius Philus.

531 **C**assiodorus consules suggesterit, C. Flaminium, P. Furium, itemque Polybius. Flaminium & Furium Zonaras, & Plutarchus in Marcello. Flaminium & Philum, Sicula tabula, C. Flaminium, & P. Furium Philum, Capitolina.

M. Marcellus. Cn. Cornelius.

532 **D**inceps consules nominat Cassiodorus M. Marcellum, Cn. Cornelium. Polybius M. Claudiuum, Cn. Cornelium. Fasti Siculi Scipionem & Marcellum. Claudium Marcellum & Cn. Scipionem Zonaras. Eutropius M. Claudium Marcellum, Cn. Cornelium Scipionem. Capitoline tabula M. Claudium Marcellum, Cn. Cornelium Scipionem Calum. Hic est Marcellus, qui post quinques consul fuit. Scipio, qui postea in Hispania ab Afrubale Peno occisus est cum fratre P. Scipione.

P. Cornelius. M. Minutius.

533 **C**assiodorus in hunc annum prodit consules, P. Cornelium, M. Minutium, & Zonaras. Scipionem & Rufum Fasti Siculi, Eutropius P. Cornelium, M. Minutium Rufum. Liber Cuspiniani Asinam & Rufum. Sigonius cum Onuphrio extimat P. Cornelium Scipionem Asinam eius filium esse, qui bis consul bello Punico primo fuit. Sanè Liuius in anno DXLIIII. P. Cornelij Asina consularis senatoris meminit.

L. Veru-

534 *L. Veturius. C. Lutatius.*
LVCIUM VETURIUM, C. LUTATIUM consules edit in hunc annum C. Cassiodorus & Zonaras, Philonem & Catulam Fasti Siculi. Liber Cuspiniani Philonem & Sexuolam.

535 *M. Liuius. L. Aimilius.*
CONSULES subsecuti sunt M. Liuius, L. Aimilius, Cassiodoro teste. Liber Cuspiniani & Fasti Graeci Salinatorem & Paulum edidit. Zonaras, M. Liuius & M. Aimilius Paulum. Horum consulatum meminit Plinius libro 29. cap. 1.

536 *P. Cornelius Scipio. T. Sempronius Longus.*
CONSULES subsecuti sunt P. Cornelius Scipio & T. Sempronius Longus. Consules subsecuti sunt P. Scipionem & T. Sempronium Longum & Scipionem Fasti Siculi. P. Cornelius Scipio & T. Sempronius Longum, Liuius, Eutropius, Probus, Orosius, Prædianus. Hisce consilibus bellum Punicum secundum excitatum fuisse auctores prodiderunt.

537 *Cn. Seruilius Geminus. C. Flaminius.*
CONSULES inde subsecuti sunt Cn. Seruilius cum C. Flaminius, ut author est Polybius. Cassiodorus & Liuius, qui duo cum Fastis Siculis Seruilio cognomen Geminū adiecerunt, C. Flaminius II. consul eadem, qua ante superbia vsus, magistratum Idibus Martiis non Romæ, sed Ariminii in ijt. Idem neglectis auspicijs cum se Hannibali in Italiam venienti ad lacum Thraenum obiecisset, collatis signis exercitu amissō occisus est. In cuius locum M. Atilius Regulus, qui antea consul fuerat, surrogatus est. Ex Liuiu & Polybio.

538 *C. Terentius Varro. L. Aimilius Paulus.*
DEINCEPS consules suggesterunt Polybius I., Aimilius, C. Terentium, Paulum & Varronem Fasti Siculi. Plutarchus in Paulo, Terentium Varronem, Amylium Paulum, Liuius, Cassiodorus, alij C. Terentium Varronem, L. Amylium Paulum. Goltzius annotat C. Terentius Varonis patrem: fuisse Aulum, ab aliis præteritum.

539 *L. Postumius Albinus III. T. Sempronius.*
M. Claudius Marcellus. Gracchus.
Q. Fabius Maximus III.

LIUIUS consules in hunc annum designatos fuisse M. Junio dictatore comitia habente, L. Postumium Albinum III. qui tum prouinciam Galliam obtinebat, & T. Sempronium Gracchum, qui magister equitum erat, Postumiumque antequam iniret, in Gallia Hannibalis insidijs circumuentum occisum tradit, in cuius locum M. Marcellus I. subrogatus est, qui cum eum augures viatio creatum pronunciassent, abdicauit, vulgoque patres ita cerebant, quod tum primum duo plebeii consules facti essent, id Deis corditione esse, in locum Marcelli suffectus Quintius Fabius Max. III. ita Liuius & Plutarchus scribunt. Atque ob hanc causam Cassiodorus, Orosius, Eutropius, T. Sempronius & Q. Fabium consules in hunc annum edunt.

540 *Q. Fabius III. M. Claudius Marcellus III.*

LIUIUS, Plutarchus, & Cassiodorus, consules hoc anno suggesterunt Q. Fabium Maximum III. & M. Claudium Marcellum III. Horum consulatum præterea Cicero sepè, & Frontinus 2. Strategematum memorinerunt.

541 *Q. Fabius Maximus Verrucosus. T. Sempronius Gracchus II.*

IN hunc annum creati consules ambo absentes Q. Fabius Maximus, Verrucosus filius, & T. Sempronius Gracchus iterum, Liuius author & cum Fastis Siculis Cassiodorus. Fabius priore anno prator fuerat, Gracchus bennio ante consul. Hos consules A. Gellius ex Quadrigario lib. 2. cap. 2. Cicero & Valerius memorant.

App. Claudius Pulcher. Q. Fulvius Flaccus III. 542

CONSULES in hunc annum à Dictatore creati Q. Fulvius Flaccus III. qui tum erat magister equitum, & Appius Claudius Pulcher, cui in praetura Sicilia prouincia obtinerat, teste Liutio, Plutarchio, in Fabio, Cassiodoro, & Fefo lib. 17.

P. Sulpitius Galba. Cn. Fulvius Centumalus. 543

LITERIS acceptis inter se consules copatarunt, ut Claudio comitia perficeret, Fulvius ad Capitani maneret. Consules Claudio creavit Cn. Fulvium Centumalum, & P. Sulpitium Ser. F. Galbam, qui nullum antea Curulem magistratum gesisset. Haec Liuius. Eosde consules quoque edit Cassiodorus, Orosius, & Festus lib. 17. Galbam & Centumalum Siculi profidentur, Seruius Sulpitius Ser. F. P. N. Galba Maximus appellatur in secundo eius consulatu Capitolino.

M. Val. Lætinus II. M. Claudius Marcellus III. 544

LIUIUS, Sextus Pompeius, Valerius Maximus, Plutarchus, Istorius, Eutropius, & Orosius, M. Claudius Marcellum, & M. Valerius Lætinum, consules in hunc annum proficetur. Est autem Marcellus III. ut Plutarchus & Liuius tradunt, Cassiodorus vocat III. & M. Valerius Lætinum omisso consulatu, quem viatio creatus non gesit, qui vius ex quinque est, quos ipse gesisse fertur. Liuius lib. 29. & 30. M. Valerius Lætinum his fuisse consulem scribit. Itemque hoc anno liber Cuspiniani Marcellum III. & Lætinum II. edit, quare Onuphrius suscipitur eum primum consularem fuisse anno DXXXIII. nūc 11. Eius autem Polybius & C. Cicero meminerunt.

Q. Fabius Maximus V. Q. Fulvius Flaccus III. 545

CONSULES in hunc annum creati Q. Fabius V. Q. Fulvius Flaccus III. idem qui dictator comitia habebat. Liuius auctore & Cassiodoro, Fabium & Flaccum edunt quoque Fasti Siculi. His consilibus Cicero contra Ruuum Capitani receptam scribit, quod biennio ante factum prodidit Liuius. Horum consulatum præterea memorinerunt Valerius, Plutarchus, Eutropius, Orosiusque.

M. Claudius Marcellus V. T. Quintius Crispinus. 546

Vndeциmo anno belli Punici consulatum inierunt M. Marcellus V. (vt numeretur consulatus, quem viatio creatus non gesit) & T. Quintius Crispinus. Ita Liuius, Plutarchus quoque Marcellum V. & Crispinum, Cassiodorus vero Marcellum III. & Crispinum edit præterito vitiioso consulatu. Hos præterea consules memorant Cicero, Valerius, Plinius junior, Probus, Eutropius, & Orosius, a quibus etiam prodidit, ambos ex infidibus ab Hannibale circumuentos, ita ut Marcellus statim occisus sit, Quintius saevis fugerit.

C. Claudius Nero. M. Liuius Salinator II. 547

CVNI circumspicere patres, quos nam consules facerent, longe ante alios eminebat C. Claudius Nero, ei collega datus est M. Liuius, multis autem annis ex consulatu populi iudicio damnatus, ac octavo fermè anno post damnationem à M. Marcello, & M. Lætino consilibus in urbem reductus. Neronem item cum Salinatore Fasti Siculi suggesterunt, C. Claudius Neronem cum M. Liuius Salinatore II. Capitolini.

Q. Caecilius Metellus. L. Vetus Philo. 548

LVCIUM VETURIUM Philonem, Q. Caecilius Metellum, consules suggesterunt in hunc annum Liuius, Cassiodorus cum Capitolini Fastis, Metellum & Philonem Siculi. De quibus præterea sapè Cicero, Valerius, Plutarchus in Africano, Appianus in Iberico, Plinius libro 7. cap. 43. mentionem faciunt.

P. Cornelius Scipio. P. Licinius Crassus. 549

CONCILIA creandis consilibus habuit L. Vetus Philo, centuriaque omnes ingenti fauore P. Scipio-

nem

nem consulem dixerunt, collega additare i P. Licinius Crassus, Pôtifex Maximus. Hæc Linius, Scipionem cum Crasso Siculæ tabule, P. Cornelium Scipionem, qui postea Africanus appellatus est, cum P. Licinio Crasso diuise, Capitolinæ edunt. De quibus item Cassiodorus & Cicerô in Bruto.

550 M. Cornelius Cethagus. P. Sempronius Tuditanus.

P Vblium Sempronium Tuditanum, M. Cornelium Cethagum, consules in hunc annum produnt, Luius, Cassiodorus, & Faſti Capitolini. Cethagum & Tuditanum Siculi, quorū Cicero in Bruto, Plutarchus, Eutropius, & Cassiodorus sepè mentionem faciunt. Hoc anno P. Scipio Nasica vir optimus è Senatu iudicatus matrem Ideam fulcitur.

551 Cn. Seruilius Capio. C. Seruilius.

L uius & Cassiodorus vñacum Faſtis Siculis & Capitoliniis consules suggerunt, Cn. Seruilius Capionem, C. Seruilius, quorum Capio prætor fuerat anno D XLVIII. Seruilius anno D XLVII. Hoc anno Q. Fabius Maximus obiit, & Annibal ex Italia incœlus ac dolens in Africam legatorum iuſſu discessit, anno belli Punicis secundi XVII.

552 Tib. Claudius Nero. M. Seruilius Geminus.

M arcum Seruilium Ceminiū, Tib. Claudium Neronem, consules in hunc annum produnt Luius, Cassiodorus, & Faſti Capitolini, in quibus Seruilius Pulex Geminus nominatur. Neronem cum Seruilio Siculi: Hisce cōſulibus Hannibale in Africâ à Scipione victo, iterum pax cum Peñis facta est, vt Polybius, Luius, Plutarchus, Appianus, & Eutropius tradunt.

553 Cn. Cornelius Lentulus. P. Aelius Pærus.

I N hunc annum creati consules C. Cornelius Lentulus, P. Aelius Pærus, author Luius, Cassiodorus, & Plinius li. 8. cap. 18, in fragmento Capitoline est Lentulus, & P. Aelius, in Faſtis Siculis Lentulus & Pærus. Hi ambo prætores fuerunt anno DL.

554 P. Sulpitius Galba. C. Aurelius Cotta.

P Vblium Sulpitium Galbam, C. Aurelium Cottam, consules suggerunt Luius & Cassiodorus. P. Sulpitius anno D XLII, primum consul sicut, C. Cotta biennio antè prætor. Idem consules sunt in Capitoliniis tabulis, Galba & Cotta in Siculis.

555 L. Cornelius Lentulus. P. Villius Tappulus.

H e apnus cōſules habuit L. Cornelius, P. Villium, author Cassiodoro, Luius autē & Capitoliniis Lentulum & Tappulum: Siculis L. Cornelius Lentulum, P. Villium Tappulum: P. Villij consulis meminit etiam Plutarchus in Quintio.

556 T. Quintius Flaminius. Sext. Aelius Pærus.

T. Quintium Flaminium, Sext. Aelium Pærum, consules suggerunt Luius, Cassiodorus, & Capitoliniæ, vñacum Plutarcho in Quintio. Flaminium & Pærum Siculæ tabula. Plinius de viris illustribus hunc Flaminium non sine errore C. Flaminij, qui ad Trafimenum interfecitus est, filium tradidit, cùm tamen hic ē genre Quintia patritia fuerit, ille ē Flaminia plebeia: Sextus vero Aelius Pærus estis, de quo Cicero egregie cordatus homo, Catus Aelius Sextus ex Ennio. Itaque in tabulis Capitoliniis Pærus Catus vocatur.

557 C. Cornelius Cethagus. Q. Minutius Rufus.

H ocano C. Cornelius Cethagus, Q. Minutius, fuerunt consules, author Luius, Cassiodorus, cap. Tabulæ. Eorum cognomina Cethagus & Rufus sunt in Siculis: & meminit Cicero in Bruto.

558 L. Furius Purpureo. M. Claudius Marcellus.

H ic annus consules habuit L. Furius Purpureonem, M. Claudium Marcellum, Luius, Cassiodorus. Capitoliniæ tabula Porphyreonem, & Marcellum edunt Sicula.

M. Portius Cato. L. Valerius Flaccus.

M arcus Portius Cato, & L. Valerius Flaccus consules hoc anno digeruntur à Verrio Flacco, Cicerone multis in locis, Luius, Plutarcho, Plinio, Valerio, Probo, Eutropio, Orosio, & Cassiodoro.

P. Cornelius Scipio Africanus II. T. Sempronius Longus.

P Vblium Cornelium Scipionem Africanum II. T. Sempronium Longum, consules in hunc annum comparant Luius & Cassiodorus, cum Siculis & cum Capitoliniis tabulis. Horum etiam meminit Cicero pro Cornelio Perduellionis reo apud Pædianum.

L. Cornelius Merula. Q. Minutius Thermus.

L uius, Cassiodorus, & Capitolini authores, consules in hunc annum surrogatos scribunt L. Cornelium Merulam, & Quintum Minutum Thermum. Eadem cognomina in Faſtis Siculis inueniuntur. Meminit horum Probus in Hannibale. Frontinus in libro Stratagematum.

L. Quintius Flaminius. Cn. Domitius Aenobarbus.

L. Quintitus Flaminitus, Cn. Domitius Aenobarbus, hoc anno consules fuerunt, author Luius, Cassiodorus, Capitoliniæ tabula, quorum cognomina quoque suggerunt Sicula.

M. Acilius Glabrio. P. Cornelius Scipio Nasica.

I N hunc annum consules creati, P. Cornelius Scipio Nasica, Cn. F. M. Acilius Glabrio, author Luius, Cassiodoro, Capitoliniis Faſtis, Plutarcho in Quintio, Appia no in Syriaca historia. Glabrio & Nasica Siculis: Quibus consulibus bellum Antiocho Syria regi & Aetolis inditum fuisse authores ijdem sunt, quod Antiochum in tabulis Capitoliniis, à Patrculo & Macrobi, Syriacum vero à Floro, Plinio Iuniore in Catone, appellatur. Hunc annum ab vrbe condita fuisse DLXII. refert primo Saturnium Macrobius.

L. Cornelius Scipio. C. Lætius.

L. Cornelium Scipionem, C. Lætium, consuli subjiciunt in hunc annum Cassiodorus, Luius, & tabula Capitoliniæ Scipionem & Lætium Sicula. Eosdem Cellius lib. 16. cap. 4. C. Lætium C. F. L. Scipionem P. F. vocat, Lætio cognomina Africani adjicit solus Cassiodorus. Hic L. Scipio Asiaticus frater Africani fuit.

C. Manlius Vulso. M. Fulvius Nobilior.

C. Manlius Vulso, M. Fulvius Nobilior, in hunc annum consules nominantur à Luius, Cassiodoro, & Capitoliniis Siculisque tabulis, quorum Manlius Prætor fuit anno DLVI. Fulvius anno DLX.

C. Luius Salinator. M. Valerius Messala.

D einceps consules insecuri M. Valerius Messala, C. Luius Salinator, author Luius, Cassiodorus, & cū Siculis tabulis Capitoliniæ.

M. Aemilius Lepidus. C. Flaminius.

C onſules inde M. Aemilius Lepidus, C. Flaminius, testes sunt Luius, Cassiodorus, Zonaras, Strabo lib. 5. Sicula & Capitoliniæ tabula. Horum meminit Valerius libro 6. Et hic est M. Lepidus Pontifex Maximus bis consul, censor, princeps, Senatus sextus censoribus leatis, C. vero Flaminius Senatu à Catone censore postea motus.

Sp. Po.

568 Sp. Posthumius Albinus. Q. Martius Philippus.

Sp. Posthumium Albinum, Q. Martium Philippum, cōfules in hunc annum prodit Liuius, Cassiodorus, Eutropius, & tabula Capitolina. Albinū & Philippum Siculae. Horum meminit Valerius libro 6. cap. 3. Plinius libro 33. cap. 10.

569 App. Claudius Pulcher. M. Sempronius Tuditanus.

Hic annus consules habuit App. Claudiū Pulchrum, M. Sempronium Tuditum: author Liuius, Cassiodorus, & tabula Capitolina, Pulcher & Tuditanus in Faſis Siculis, &c.

570 P. Claudius Pulcher. L. Porcius Licinus.

Pvbius Cladius Pulcher, L. Porcius Licinus confi-les secuti sunt in hunc annum, testes Liuius, Cassiodorus, Capitolina tabula. Pulcher & Licinius eſt in ta-bleis Siculis.

571 Q. Fabius Labo. M. Claudius Marcellus.

In hunc anni creati consules M. Cladius Marcellus, Q. Fabius Labo, ex Liuiio, Cassiodoro, Iapidibus Ca-pitolinis, cognomina quoque eorum in Siculis tabulis reperiuntur. Hisce consulibus, referente Probo in Annibale, Atticus mortuum Annibalem esse tradidit.

L. Aemilius Paulus. Cn. Baebius Tamphilus.

Cn. Baebius Tamphilus, L. Aemilius Paulus, in hunc annum consules creati fuerunt, author Liuius, Cas-siodorus, Capitolina tabula, & si cognominum tantum rationem habens etiam Siculae. L. Aemilius, L. Aemilius, qui ad Cannas perire, est filius, teste Plutarcho & Vel-leio.

P. Cornelius Cethegus. M. Baebius Tamphilus.

P Cornelius Cethegus, M. Baebius Tamphilus, con-sules hoc anno subsequuntur apud Liuium, Cas-iodorus, & tabulas Capitolinias. Cethegus & Tamphi-lus apud Siculas. P. Cornelij, M. Baebij Tamphilii Valerius libro primo capite primo, P. Cornelij Lentuli, M. Baebij Tamphilii lib. ii. cap. i. Plinius autem libro 13. cap. 13. P. Cornelium, L. F. Cethegū, M. Baebium, Q. F. Tamphilum vocat.

574 C. Posthumius Albinus. C. Calpurnius Piso.

A Posthumium Albinum, C. Calpurnium Pisōnem, consules suggestur in hunc annum Liuius, Casiodorus, & Capitoline tabula. Albinum & Pisōnem Siculae. Piso p̄tor fuit anno DLXVII. Alcinus anno DLXVIII. Cum autem pestilentia tertium iam annum urbem Ro-manam atque Italiam valesaret, C. Calpurnio extinēto, nō sine suspicione quod à Quarta Holtilia necatus es-set, in eius locum declaratus est Q. Fulvius Flaccus, vi-tricus eius.

575 L. Manlius Acidinus. Q. Fulvius Flaccus.

Lvcium Mālium Acidinum, Q. Fulvium Flaccum, consules edunt in hunc annum Liuius, Casiodorus, tabula Capitolina, Acidinum cum Flacco Siculae. Acidini consulit meminit Cicero 2. de Oratore. Et fratre Germanos fuisse hos consules notatum est in tabulis Capitolinis, & id memoria prodidit Velleius libro 2. Atque propterea factum est, ut L. Manlius Acidinus Ful-vianus ex adoptiuorum ratione in Tabulis Capitolinis nominetur.

576 M. Junius Brutus. C. Manlius Vulso.

Deinceps M. Junius Brutus, A. Manlius Vulso, con-sules creati sunt, authore Liuiio, Cassiodoro, & Ca-pitolini tabulis, Brutus & Vulso Siculis. Brutus anno DLXII. p̄tor fuit, Vulso DLXXI.

C. Claudius Pulcher.

T. Sempronius Gracchus.

577

Catus Cladius Pulcher, T. Sempronius Gracchus, cōfules in hunc annum cōparantur à Verrio Flaco, Liuius, & Cassiodoro. De Tiberio Cracco Cicero 1. de diuinatione, & Frontinus primo Stratagematum, mentionem fecere.

Cornelius Scipio Hispanus. Q. Petilius Spurius Valerius Laevinus. 578

CN. Cornelium Scipionem Hispanum, Q. Petilium Spurinum, cōfules prodidere Liuius, Cassiodorus, & tabula Capitolina, Scipionem & Petilium Sicule. Ceterum cum Scipio ex monte Albano rediens con-cidisset, & parte membrorum captus, ad aquas Cumanas profectus, morbo ingraueſcente Cumis decessifet, Q. Petilius consul collegam, qui extemplo magistratum occiperet, creauit C. Valerium Laevinum, ita Liuius.

P. Mutius Scaevola. M. Aemilius Lepidus II. 579

Consules suggestur Orosius Lepidum & Mutium, Casiodorus & Obsequens, M. Lepidum, P. Mu-tium. Sicula tabula Lepidum & Scaevolam. Capitoli-na, P. Murium Scavolam, M. Aemilius Lepidum n. Consularia huius anni comitia apud Liuium intercederunt. Marcum Aemilium Lepidum hunc bis consulem fuille scribit etiam Cicero de prouincijs, & Valerius lib. 6. cap. 6.

Sp. Posthumius Albinus. Q. Mutius Scaevola. 580

Consules subiicit Cassiodorus, Sp. Posthumium, Q. Mu-tium, Capitolina tabula, Sp. Posthumium Al-binum Paulum, Q. Murium Scavolam. Paulum & Scaevolam liber Cupiniani. Horum meminit Plinius lib. 2. cap. 31. Comitia huius anni consularia apud Liuium ex-ciderunt, &c.

L. Posthumius Albinus. M. Popilius Lenas. 581

In hunc annum creati consules L. Posthumius Albi-nus, M. Popilius Lenas, author Liuius, Casiodorus, tabula Capitolina, Albinus & Lenas in Siculis sugge-rentur. His consulibus, Floralia instituta esse docet Ouid. 5. Fast.

C. Popilius Lenas. P. Aelius Ligur. 582

CPopilium Lenatem, P. Aelium Ligutem, consules hic annus habuit, Liuiio, Cassiodoro, & Capitoli-nistabulis testibus. Lenatem & Aelium Siculis. Hucen-que Plebeij consules in eundem annum nulli sunt compari. Hoc etiam anno primū ex plebe ambo consules facti sunt, quemadmodum notatum est in tabulis Capitolinis. Itaque post hac patricij consules ambo nun-quam erunt, plebeij ambo se p̄p̄, plebeius & Patritius sa-pissimè.

P. Licinius Crassus. C. Cassius Longinus. 583

Consules in hunc annum subequenti P. Licinius Crassus, C. Cassius Longinus, ut est apud Liuium, Casiodorum, Orosium, & in tabulis Capitolinis. Nam in Siculis tantum est Crassus & Longus. Eorundem meminit Plinius libr. 7. Gellius libr. 9. cap. 4. Hisce consuli-bus bellum à populo Romano cū Perīeo Macedonum rege Philippo fitisceptum est, quod Florus & Euro-pius cum Orosio Macedonicum secundum vocant, de quo plura Liuius & Plutarchus scribunt.

C. Hostilius Mancinus. C. Cælius Serranus. 584

Consules subiicit Cassiodorus C. Hostilium Manci-num, C. Atilium, Sicula tabula Mancinum, & Ser-ranum, Capitoline A. Hostilium Mancinū, A. Atilium Serranum. Horum comitia consularia & res gestæ ex-ciderunt in Liuiis annalibus.

C. 4 Q. Mar.

- 585 *Q.Martius Philippus II.* *Cn.Seruilius Capio.*
Q Martium Philippum iterum, Cn. Seruilius Capio, consules in hunc annum comparant Liuius, Caſſiodorus, & tabulae Capitolinae; Philippum & Capionem Siculæ. Cicero in Bruto & Catone hisce consulibus, Ennius mortuum suile scribit.
- 586 *LÆmilius Paulus II.* *C.Licinius Crassus.*
C Onſules ſubſecuti LÆmilius Paulus iterum, septimo decimo anno, poſtquam priuum coſul fuerat, C. Licinius Crassus, author Liuius, Caſſiodorus, tabulae Capitolinae, Paulus item eſt & Crassus in Siculis. Deſcendo consulatu L.Pauli, Plutarchus, Velleius, Orosius, Eutropius, Florus, Iuſtinus libro 33. Plutarchus adiicit, Paulum ſexaginta annos natum conſulem iterum eſte factum.
- 587 *Q.Ælius Paetus.* *M.Iunius.*
L Iunius conſules ſubdit, Q.Ælium, M. Iunium. Faſti Siculi Petrum & Pennum. Obsequens & Caſſiodorus Q.Ælium Petrum, M. Iunium Pennum. Cicero item in Bruto M. Iunij Penni, qui cum Q.Ælio conſul fuſt, meminit. Et poſthac tempora nobis deefit Liuiana hiſtoria.
- 588 *M.Marcellus.* *C.Sulpitius.*
C Onſules in hunc annum prodiit Liuius cum Capitolinis tabulis, M. Claudium Marcellum, C. Sulpitium Gallum. Obsequens & titulus Andriæ Terentiana M. Marcellum, C. Sulpitium. Hic eſt Marcellus, qui poſtquam ter conſul fuſt, in mari perii, nepos M. Marcelli quinqüies conſul, ut tradit Pædianus. De hisce conſulibus Iuſtinus, Plinius libro 2. & plerique alij meminere.
- 589 *Cn.Octavius.* *T.Manlius.*
C Onſules ſubdit Caſſiodorus & Obsequens, Cn.Octavius & T. Manlium. Siculae tabulae Octavius & Torquatum, Capitolinae Cn. Octatiū, T. Manlium Torquatum, Eorundem conſulim mentio eſt in titulo Heccyra Terentiana. Titi Torquati, qui cum Cn. Octavius coſul fuſt, meminit Cicero de finibus primo, itidem alij compluribus locis.
- 590 *C.Manlius.* *Q.Cassius.*
C Afſiodorus conſules comparat in hunc annum, A. Manlium, Q. Cassium. Faſti Siculi, Torquatum & Longinum. Capitolini A. Manlium Torquatum, Q. Cassium Longinum, qui in magistratu mortuus eſt. Hi in pratura etiam collegi euerunt, anno DLXXXVII, teſte Liuius.
- 591 *T.Sempronius.* *M.Iuuentius.*
T Sempronius, M. Iuuentius, conſules in hunc annū ſunt Caſſiodoro. Apud Obſequentem Tiberius Gracchus, M. Iuuentius, in tabulis Capitoliniis, T. Sempronius Gracchus II. M. Iuuentius Thalua. In Faſtis Siculis Dolabella cum Thalua, an recte, dubitatur. De Tiberio Gracco II. coſule, Cicero, Valerius & Plutarchus meminerunt. M. verd Iuuentius in magistratu mortuum fuſſe, ſcribunt Plinius lib. 7. & Valerius.
- 592 *P.Cornelius Scipio Nasica.* *C.Martius.*
C Cicero primo ſecundoque de natura deorum, Verrius Flaccus, Obſequens & Caſſiodorus P. Cornelium Scipionem Nasicam, & C. Martium Figulum memorant. Qui cum virtu creati abdicarent, iſdem, Valerius, Plutarchus & Plinio authoribus, in eorum locum facti ſunt P. Cornelius Lentulus, Cn. Domitius Aenobarbus.
- 593 *M.Meffala.* *C.Fannius.*
M Meffalam, C. Fannium, conſules ſuggerit Caſſiodorus. Meffalam & Strabonem Siculae tabulae.
- 594 *L.Cnicius.* *M.Cornelius Cethegus.*
L Anicium, M. Cornelium, conſules ſubijcit Caſſiodorus, & titulus Adelphorum Terentianorum. Si culæ & Capitolinae tabulae cognomina ijs adjiciunt Galum & Cethegum. Anicij conſulis meminit Cicero in Bruto. Cethegi Epitoma XLVI. His conſulibus L. Paulum, qui Perlen vicerat, mortuum conſtat.
- 595 *Cn.Cornelius Dolabella.* *M.Fulvius.*
I Nſequens annus coſules habuit teſte Caſſiodoro, Cn. Cornelium Dolabellam, M. Fulvium. Siculis Faſtis Dolabellam & Fulvium. Capitoliniis C. Cornelium Dolabellam. M. Fulvium Nobiliorem. Idem eſt in vita Terentij, quibus conſulibus mortuum Terentium ſcriptum eſt.
- 596 *M.Aemylius.* *C.Popillius.*
D Eincepſ conſules, M. Aemylius, C. Popillius, ut ait Caſſiodorus. Lepidum & Lenatam edunt Siculae tabulae. M. Aemylium Lepidum & C. Popilium Lenatam II. Capitoline. Eorundem meminit Censorinus capite de diſtinctionibus etatū.
- 597 *Sextus Iulius.* *L.Aurelius.*
S Extum Iulium, L. Aurelium, conſules prodiit deinceps Caſſiodorus, hic cognomina addunt Iulio Cæfarem, Aurelio Oreftem Siculae & Capitolinae tabulae. De his meminit Plinius libro 33.
- 598 *L.Lentulus.* *C.Martius.*
L Lentulum, C. Martium, conſules memorant in hunc annum Caſſiodorus & Obſequens. Lentulum & Figulum Siculae tabulae. L. Cornelium Lentulum Lupum, C. Martium Figulum II. Capitolinae tabulae. Meminit horum Cicero in Bruto. De Figulo II. conſule Valerius cap. de ira.
- 599 *P.Scipio Nasica.* *M.Claudius.*
P Scipionem, M. Claudium, conſules ſubdit Caſſiodorus, Nasicam & Marcellum Faſti Siculi, P. Cornelium Scipionem Nasicam II. M. Claudium Marcellum II. Capitolini. Hunc Marcellum ter conſulem fuſſe Pedianus. P. verd Scipionem Nasicam Corculum appellatum, bis conſulem, cenſoremque fuſſe ſcribit in Bruto. Cicero.
- 600 *L.Posthumius.* *Q.Optimus.*
H Ic annus conſules habuit L. Posthumium, Q. Optimus, authore Caſſiodoro & Obſequente. Siculis tabulis Optimum & Albinum. Capitoliniis autem Q. Optimum, L. Posthumium Albinum. Q. Optimus conſulis mentio fit à Cicrone in Bruto, & in Epitoma XLVII. Ceterum Posthumum in magistratu mortuum fuſſe, præter Verrium Flaccum, docet etiam Obſequens, in cuius locum M. Acilius Glabrio factus eſt.
- 601 *Q.Fulvius.* *T.Cnnius.*
C Onſules ſubſecuti ſunt Q. Fulvius, T. Annius, authore Caſſiodoro. In fragmentis Capitoliniis eſt Nobilior, & T. Annius. In Siculis Nobiliore & Luſcus. Cicero in Bruto Q. Nobiliorem M. F. & T. Annium Luſcum conſules memorat. Faſti Grexi & liber Cupiniani Nobiliorem & Luſcum edunt.

Marcus

602 *Marcus Marcellus. L.Valerius.*

Hic annus consules habuit, M. Marcellum, L. Valerium, Caiusiodoro teste, Marcellum & Flaccum, Siculus Fastis, M. Claudium Marcellum, L. Valerium Flaccum, Obsequenti. Hic Marcellus ter consul fuit, author Paedianus in orat. pro Scauro. Cicero de diuinatione & fato.

603 *L.Licinius Lucullus. A.Posthumius Albinus.*

Lucullum, A. Posthumium coſſ. ſubdit Caiſiodorus. Lucullum & Albinum Sicula tabulae. Lucullum & A. Posthumium A. F. Capitolina fragmenta. L. Licinius Lucullum, A. Posthumium Albinum cum Epitoma XLVIII. Orosius Eorundem meminit Cicero in Bruto & in Lucullo.

604 *T.Quintius. M.Acilis.*

Conſules hic annus habuit L. Quintius, M. Acilium, authore Caiſiodoro, quos Plinius libr. 7. cap. 36. C. Quintius M. Acilium vocat. Cicero in Catone & Epitolarum ad Atticum libro 12. T. Flaminium, M. Acilium, eosque vnde uigefimo poſt Ennij mortem anno ait factos. Sicula tabulae Flaminium & Balbum. Capitolina fragmenta Flaminium, M. Acilium Balbum.

605 *L.Martius. M.Manilius.*

In hunc annum conſules profiteretur Caiſiodorus L. Martium, M. Manilium, itemque Epitoma XLIX. Censorini & M. Manilius Cicero in Lucullo meminit. Censorini & Manilius libro 12. ad Atticum. Eoſdem nominat Appianus in Libyca, L. Martium Censorinum, M. Manilium, itemque Censorinus de die natali. Censorinum & Manilium Fasti Siculi. Censorinum, M. Manilium P. F. P. N. Capitolini. Hisce coſſ. tertium inter populum Romanum & Carthaginenses bellum exortum fuile, preter Verrium Flaccum, Florus, Epitoma XLIX. Solinus qui anno DCIII. cum Verrio Flacco, Cicero Philippica XI. Eutropius & Orosius memorant.

606 *Sp.Posthumius. L.Piso.*

Deinceps conſules creati ſunt Sp. Posthumius, & L. Piso, Caiſiodoro & Obſequente authoribus. In fragmentis Capitolinis eft Albinus Magnus, L. Calpurnius C. F. C. N. Piso, Cætinus. In Cufpiniani Magnus & Cæſonius, in Siculis Albinus & Piso. Suntautem illa Posthumij haec Calpurnij cognomina. Hoc anno cum Androſco, qui & Pſeudophilippus eft dictus, bellum populū Romanū ſuſcepit, quod Macedonicum tertium vo- cant, ut authores ſunt Florus & Eutropius.

607 *P.Africanus. C.Litius.*

Obsequens & Caiſiodorus conſules in huic annum edunt P. Africanum, & C. Litium. In Fastis Siculis Scipio & Drusus, in Capitolinis autem fragmentis Africus & Amylianus. C. Litius, M. Amylian F. M. N. Drusus. Hic P. Cornelius Pauli, qui Perſen Macedonum regem vicerat, filius fuit, datus in adoptionem P. Cornelio Scipionis Africani filio, quare P. Cornelius P. F. P. N. Scipio Africanus minor & Amylianus appellatus eft: ut author eft Velleius & alij, eius quoque duo extrema cognomina ſunt, in tabulis Capitolinis, ex quibus quoque integrā M. Litij Drusij nomenclatura formata eft: De his conſulibus ſep̄ Cicero, Valerius, Paternus, Appianus, Plutarchus, Florus, uterque Plinius, Eutropius, & Orosius.

608 *Cn.Cornelius. L.Mummius.*

Deinceps ſecuti ſunt conſules Cn. Cornelius, L. Mummius, teste Caiſiodoro. Cn. Cornelius Lentulus L. Mummius Orosio, Velleio, Censorino, Cicerone libr. 13. Epitolarum ad Atticum. In Fastis Siculis eft Lentulus & Mummius. In fragmentis Capitolinis Lentulus L.

Mummius L. N. L. Mummius in hoc magistratu ex Achaea viſtoria Achaei cognomen inuenit, Plutarchus in Mario & Velleius authoreſ.

Q.Fabius Maximus. L.Hoſilius.

609

Caiſiodorus hoc anno conſules edit, Q. Fabium Maximum, cum L. Hoſilio: Q. Maximum Scipionis fratrem, L. Mancinum Cicero in Lælio & Plinius libro 35. capite 4. De Q. Fabio Maximo Amyliano Valerius libro 2. capite 1. Hic Q. Fabius Pauli Amylij fuit adoptatus à Q. Fabio Maximo. Verrucosi filio, author Appianus in Hispanensi, & idcirco in tabulae Capitolinae fragmento eft alterum cognomen Aimilianus. Plinius la- plus libro 31. cap. 11. fratrem Scipionis Q. Allobrogicum vocat, qui fuit huius Fabij filius.

Ser.Galba. L.Aurelius.

610

Conſules hic annus habuit Ser. Galba, L. Aurelium, authore Caiſiodoro: quos Seruium Sulpitium Galbam & L. Aurelium Cottam vocat Valerius libro 6. Galbam & Cottam Faſti Siculi. Galbam & L. Valerius Cot- tam fragmenta Capitolina. Hic eft Sulpitius Galba, qui prætor authore Suetonio Viriathinum ante bellum ex- citauit, orator uheniens, cuius ſep̄ meminit Cicero. L. autem Cotta ille eft, quē poſtea ab Africano accuſatum Q. Metellus Macedonicus defendit. Cicero in Bruto, pro Murana, in Verrem: Meminit horum & Frontinus primo de aqueductibus.

Appius Claudius. Q.Metellus.

611

Appium Claudio Q. Metellum nominat in hunc Annunq conſules Caiſiodorus: Ap. Claudio, Q. Cecilius Metellum Orosius: Claudio & Metellum Faſti Siculi: Pulchrum & Q. Cecilius Macedonicum fragmenta Capitolina: Eorundem meminit Frontinus de aqueductibus, Valerius libr. 7. Metellus autem eft, qui in praetura Macedonas atque Achaeas fregit, vnde Macedonicus dictus fuit, quem L. F. Q. N. elle docet Plinius libro 7.

L.Metellus. Q.Maximus.

612

Conſules Caiſiodorus ſuggerit L. Metellum Q. Maximum. Faſti Siculi Metellum, & Maximum. Orosius L. Cecilius Metellum, Q. Fabium Maximum Seruiliatum: Fragmenta item Capitolina Caluum & Seruiliatum. Hic Seruilianus frater eft germanus Q. Seruiliij Cæſonius biennio poſt conſulis, authore Appiano, adoptivus Q. Fabio Amylian. Ambo enim a Q. Fabio Maximo Verrucosi filio adoptati fuerunt, alter ex geſte Amylia, alter ex Seruilia. L. Metellus frater eft Q. Metelli Macedonici, ut tradit Valerius de teſtibus.

Cn.Cæpio. Q.Pompeius.

613

Cn. Cæpio & Q. Pompeius conſules referuntur à Caiſiodoro. Velleius libro 11. ſeu duæ ſeu tres Pompeiorum familie fuerunt, primus e Pompeijs cum Cn. Seruilio coſſ. fuit. De hoc Q. Pompeio Cicero ſep̄ memini- nit, quem humili atque obſcuero loco natum ſcribit. Hic Valerius capite de teſtibus Aſcidum vocat libariorum virio pro A. filium. Eadem ratione Appianus in Hispanensi cum Q. Pompeium Aulum vocat pro Auli filium. Cn. & Q. Seruilius Cæpiones fratres ſuſfe docet Cicero in Verrinis & in Fôrciana, ac Valerius capite de teſtibus.

Q.Cæpio. C.Lælius.

614

Deinde conſul factus Q. Cæpio cum C. Lælio, author cum Faſtis Siculis Caiſiodorus & Obſequens. Frontinus de aqueductibus. Hic Lælius, ut Cicero in Philip. 11. & Velleius tradunt, filius fuit eius Lælii, qui conſul fuit anno DLXIII. qui ſapientis cognomen primus tulit ex Cicerone lib. 2. Officiorum, atque in Lælio, cuius ratio- nem affert Plutarchus in Cracchis.

Cn.Piso.

615 Cn. Piso. M. Popilius.

Cassiodorus in hunc annum consules prodit Cn. Pisoneum cum M. Popilio, M. Popilium Lanatem Apianus & Epitoma: M. Popilium Lanatem L. Calpurnium, Valerius libro primo, cum ait, Cornelius Hispanus Praetor peregrinus M. Popilio Lanate L. Calpurnio cons. edito Chaldaeos circa decimum diem abire ex urbe atque Italia iussit.

616 P. Scipio. D. Brutus.

P Scipio, D. Brutus consules memorantur hoc anno a Cassiodoro, Florus Epitoma l. v. P. Cornelio Nasica, (cui cognomen Serapionis fuit ab irridente C. Curriatio tribunis plebis impostum) & Decio Junio Bruto cons. electum habentibus. Hic Scipio filius fuit eius Nasica, qui Corculum fuit appellatus, atque bis Consul & Censor fuit, eis qui vir optimus in Senatu iudicatus est nepos, pater vero eius qui Iugurtha bellum in tulit, erat Velleius. Decimus Brutus Cicero in Bruto M. F. vocat, qui consulatum gesit anno DCCVII. atque in tabulis Capitolinis Pennus appellatur. De his consulibus praeterea Cicero sapientissime. Valerius lib. 3. cap. 7. & lib. 5. cap. 3. & libr. 9. cap. 15. Plinius libr. 21. & Frontinus, mentionem faciunt.

617 M. Aemilius. C. Hostilius Mancinus.

Consules comparantur in hunc annum Cassiodorus & Obsequens, M. Aemilius, C. Hostilius Mancinus: Lepidum & Mancinum Fasti Siculi. Orosius & Appianus M. Aemilius Lepidum, & C. Hostilius Mancinus: Mancini consulis etiam in fragmentis Capitolini vestigia extant: Lepidi meminit lapide Cicero, cum alibi tum in Bruto. Valerius, Florus, Paternulus, & Plinius de viris illustribus.

618 P. Furius. Sext. Attilius Serranus.

Consules suggesterit Cassiodorus P. Furium, Sext. Attilium Serranum: Cicero libr. 3. de officijs L. Furium, Sext. Attilium: C. Quiequens L. Furium, Attilum Serranum: Fasti Siculi Philum & Serranum. De Furio Cicero sic in Bruto, L. Furius Philus perbenè loqui putabatur, literatusque quam careri. In fragmentis Capitolini vestigium etiam appetit Serrani consulis.

619 Ser. Fulvius. C. Calpurnius.

Dinceps consules subiicit Cassiodorus & Obsequens Ser. Fulvium, Q. Calpurnium. Fasti Siculi Flaccum & Pisoneum. Orosius Serum Fulvium Flaccum, Q. Calpurnium Pisoneum. Fragmenta Capitolina Pisoneum: Fulvij Flacci consulis mentio est in Epitoma l. vi. & apud Appianum in Illyrica, Calpurnij Pisoneis in Hispanien.

620 P. Africanus. C. Fulvius Flaccus.

In sequens annus P. Africanum, C. Fulvium Flaccum, consules habuit, ut scriptum est apud Cassiodorum & Obsequentem: ut autem in Fastis Siculis, Scipioneum & Flaccum: quem eundem Flaccum suggesterunt Capitolina fragmenta. C. Fulvij mentio est etiam in Epitoma lvi. Africani t. consulis, apud Appianum in Hispanensi, Orosium, Florum, Valerium libro 8.

621 P. Mucius. L. Calpurnius.

Hic annus consules habuit P. Mucium, L. Calpurnium, authore Cassiodoro: Sacuolum & Calpurnium Fasti Siculi: Velleio autem P. Mucium Sacuolum & L. Calpurnium: Horum sic meminit Padianus in Verrinas, Sacuolaioris peritisimus cum L. Pisone consuit, quo anno Tib. Gracchus occisus est. In fragmentis Capitolini est L. Calpurnius Piso Frugi recte. Scribitenim Cicero in Verrem, & pro Fonteio primum huc est Pisoneibus esse Frugi vocatum. Idem tribunus plebis legem tulit de repetundis, Martio & Manilio consulibus, & annales Romanos scripsit Cicero in Bruto.

P. Popilius. P. Rupilius.

In hunc annum creati consules stertint, at thore Cassiodoro, P. Popilius, P. Rupilius. Lanas & Rupilius Fasti Siculis. Eorum meminit Cicero libro 13. ad Atticum & in Verrem. In fragmentis etiam Capitolini est P. Popilius C. F. P. Rupilius, P. F. P. N. Rupilius & Popilius consules nominat Velleius lib. 2. Rupilius & Lanatem Cicero in Lelio. P. Rupilius mentionem est in Epitoma lxx.

P. Crassus. L. Valerius.

Consules suggesterit in hunc annum Cassiodorus, P. Crassum, L. Valerium, Crassum & Flaccum Fasti Siculi. Cicero Philippica xi. L. Valerium Flaccum, P. Licinum Crassum. P. Licinij Crassi consulis meminerunt omnes, qui de bello Aristonici scripserunt. Hic P. Crassus Divites Sexuolæ frater dicitur à Cicerone in libris de Oratore, & in Bruto. Vnde cum Mutianum vocat Velleius libro secundo, ut adoptatum eum ex gente Mutian Crassorum familiam notet. Idem dirissimus, nobilissimus, eloquentissimus, iuris consultissimus, Pontifex Maximus fuisse scribitur à Gellio libro primo, capite 23.

C. Claudius. M. Perpenna.

Appius Claudio, M. Perpenna, consules in hunc annum comparantur ab Obsequente & Cassiodoro. Liber Cuspiniani & Fasti Creeci, Lentulum & Perpennam edunt, fortè hic Claudio in familiam Corneliam adoptatus fuit. Ceterum Cicero libro tertio de legibus, & pro Plancio, hunc C. Claudium vocat. Id etiam confirmat vulgata veritas lapidea tabula, in qua est C. Claudio, M. Perpenna consulis. Quam inscriptionem Sigonius & Omphrius secuti C. Claudium, non Appium nominant. De M. Perpenna mentionem fecerunt omnes qui bellum Aristonici descripserunt, in his fuere Valerius libro tertio, cap. quarto, Velleius, Strabo, Orosius & Eutropius.

C. Sempronius. M. Aquilius.

Hic annus consules habuit M. Aquilium, C. Sempronium authorē Cassiodoro, Aquilium & Tuditianum Fastis Siculi. Orosio autem C. Sempronium Tuditianum, M. Aquilium. Horum meminit Cicero de natura deorum, & ad Q. fratrem, Paternulus libr. 2. Strabo lib. 14. Appianus lib. 1. Vterque ex triumphis eorum Capitolini descriptus est.

Cn. Octavius. T. Annius.

Dinceps Cn. Octavius, T. Annius consules secuti, authorē Cassiodoro, prater eum nemo. Octavius & Rufum liber Cuspiniani & Fasti Siculi: Plutarchus etiam T. Annium quandam narrat cum Tiberio Graccho in seditione contendisse, Cn. Octavius, Cn. F. est eius qui consul fuit anno DCLXXXVIII.

L. Caſſius. L. Cinna.

L. Caſſium, L. Cinnam, consules in hunc annum edit Cassiodorus, Longinum & Cinnam Fasti Siculi. Libri Cuspiniani Rullam mendosē pro Rauilla & Cinnam edunt. Hic L. Caſſius ab eo genitus est, qui consulatum gesit anno DCC. qui postea cōſor fuit DCXXIX. & Rauilla cognominaturā Frontino.

M. Aemilius. L. Aurelius.

M. Aemilius, L. Aurelium consules in hunc annum memorat Cassiodorus & Obsequens. Lepidum & Orestem Fasti Siculi. M. Aemilius Lepidum, L. Aurelium Orestem Censorinus, M. Lepidum, L. Orestem Cicero in Bruto.

M. Plautius. M. Fulvius.

M. Plautium M. Fulvium consules in hunc annum profitentur Cassiodorus & Obsequens. Hypsium & Flac-

& Flaccum Fasti Siculi. M. Plantium Hypsaeum, M. Fulvium Flaccum Orosius, & Frontinus de aquaeductibus. Meminunt eorum etiam Valerius cap. de Superbia.

630 C. Caſſius Longinus. C. Sextius.

C Onſules ſubſecutoſ tradit Caſſiodorus & Obſequēs, C. Caſſium Longinūm, & C. Sextium. Longinūm & Caluinum Fasti Siculi, Velleius Caſſio & Caluinuſ Faſtrieram coloniam deductam ſcribit. C. Sextij Caluiñi meminuit Cicero in Bruto. Eutropius conſules edit C. Caſſium Lōgīnum, & Sext. Domitium Caluinum, non fine mendi ſuſpicione.

631 Q. Caſſius. T. Quintius.

Q. Caſſium T. Quintium in hunc annum prodiſt conſules Caſſiodorus. Metellum & Flaminium Fasti Siculi. Q. Caſſium Metellum, T. Quintium Flaminium, Eutropius & Orosius. T. Flaminium, Q. Metellum, vocat Cicero pro domo. Q. Metellus Maximus natuſt ē filijs quatuor Macedonici, quem à deniūtis in hoc honore Balearibus Q. Metellum Balearicum vocat Plutarchus de fortuna Romanorum.

632 Cn. Domitius. C. Fannius.

C N. Domitium, C. Fannium conſules comparant in hunc annum Caſſiodorus & Obſequēs, Anobarbum & Fannium Faſti Siculi. Eorum meminuit Cicero in Bruto; & Plinius libr. 2. cap. 32. Lunā, inquiens, trinac Cn. Domitio & C. Fannio conſulibus apparuere, quos plerique appellauunt ſoles nocturnos.

L. Opimius. Q. Maximus.

L. Opimium, Q. Maximum, conſules hic annus habuit, authore Caſſiodorus, Opimium & Maximūm Faſti Siculis, Obſequēte verò, L. Opimium, Q. Fabium Maximum. Horum meminuit Plinius lib. 2. cū ait, Circa ſolem arcus apparuit L. Opimio, Q. Fabio coll. Hic Q. Fabius Maximus Pauli nepos, Fabijque Amylianii filius, & recte dicitur a Cicerone in Bruto, Floro in Epitoma, Velleio libro 2. & Pædiano in Verrinas. Ita coargui poffunt Strabo, Appianus, & Plinius, qui hunc eum Amylianio patre confundunt, qui eodem Cicerone & Plinio authoribus Allobrogicus ex Allobrogum victoria appellatus est. Lucij Opimij cōſilis, unde Opimianum vinum dictum est, Plinius libr. 14. cap. 4. & Plutarchus in C. Graccho, & Velleius libro ſecundo meminerunt.

634 Pub. Manlius. C. Papirius.

P Ub. Manlium. C. Papirium, conſules ſubdit in hunc annum Caſſiodorus. Manlium & Carbonem Faſti Siculi. C. Papirius Carbo iſt, qui tribunus plebis Claudio & Perpenna coll. pōſt triuim agris diuidundis à C. Gracchō designatus eſt, quique prium plebis partes fecutus, poſt ad optimates ſe contulit, de quo cuncti alii ſap̄t Cicerō, tum in ſecundo de oratore meminuit.

L. Caſſius. L. Curelius.

L. Caſſium, L. Aurelium, conſules ſuggerit Caſſiodorus & Obſequēs. Metellum & Cottam Faſti Siculi. Caſſili Metelli & Cottæ conſulam meminuit Plutarchus in Mario, quem Marium his coll. tribunatum plebis geſiſſe, Metellumque conſulem in carcerem conieciſſe ſcribit. Hic eſt Cottaille, in cuius cōſularis locum C. Caſſarem Flaminem dialem eſſe factum tradit Velleius.

M. Cato. Q. Martius.

H Ic annus cōſules habuit, M. Catonem, Q. Martium, teſte Caſſiodoro & Obſequēte. Catonem & Martium Faſti Siculi. Eutropio autem M. Portiū Catonem, & Q. Martium. Eorum meminuit Valerius libr. 5. & Plinius libr. ſecundo, capite trigefimo primo, Gellius libr. 13. capite 19.

L. Caſſius. Q. Martius.

637

C Onſules deinceps traſdit Caſſiodorus, L. Caſſium & Q. Mutium, Metellum & Scæuolam Faſti Siculi, L. Caſſium Metellum, Q. Mutium Scæuolam Eutropius. Eſt autem hic L. Caſſius Metellus, qui poſtea à Dalmatis viētis Dalmaticus eſt appellatus, quem Plutarchus in Coriolano, & in libro de fortuna Romanorum Diadematum vocat quod ylceris cauſa. Diademate diu frontem obligauerit. Hinc Pompeio candida fascia crux alligatum habent, Fanonius non refert (inquit) qua in parte corporis ſit Diadema, exigui panni appellatione regias eius opes exprobans. Quintius verò Muſius Scæuola attingeret, de quo Cicero in Lælio, & libro primo de Oratore.

C. Licinius Geta. Q. Maximus.

638

C Afiodorus coll. in hunc annum comparat, C. Liciniūm & Q. Maximum. Faſti Gracchi, Getam & Maximum, liber Culpiniani Getam & Eburnum. De Q. Maximō loquitur Cicero pro Murena. Fuisse autem hunc ē Fabij. Eburni cognomen indicat, de quo Felius, Pulchriſtus dicebatur Q. Fabius, cui Eburno cognomen erat, propter candorem, quod eius natus fulmine iusta eſſet. Fabium Eburnum filium impudicum, cognita domini cauſa necalli tradit Quintilianus declam. 3. quem Q. Fabium Seruillianum vocat Valerius. Liciniū patris nomen laetitus obſcurum ex nummo antiquo reponuit Goltzius, in quo C. Liciniū Getam Publij filium fuisse diſerte p̄fcriptum ait.

M. Metellus. M. Scæurus.

639

C Onſules ſubſecuti ſunt anthonore Caſſiodoro M. Metellus, M. Scæurus; Ceterū Metellus tertius eſt ex filiis Macedonici. De Marco autem Scæuro, quem authorib⁹ deviris illuſtrib⁹ M. Aymiliū Scæurum vocat, ita ſcribit Pedianus: M. Scæurus ita ſuit patricius v̄ tribus ſupra eum aetatis lauerit eius domus fortuna, nam neque pater, neque anus, neque proautis propter tenues opes & nullam vita induſtriam honores adepti ſunt. De eo præterea ſep̄ Cicero pro Murena, & in Bruto, Valerius libr. 5. cap. 8. & Plinius libr. ſecundo, capi- te 26.

M. Caſſius Balbus. C. Cato.

640

M. Caſſium Balbum, C. Catonem conſules ſuggerit Caſſiodorus: Balbum & Catonem Faſti Siculi: M. Caſſium, C. Portium Obſequens. Eorundem meminuit Plinius libr. 2. cap. 29. & 58. Caſſium prenomine Manij afficit Plutarchus in Mario. C. Cato frater eſt M. Catonis, eius, qui quadriénio ante conſul fuit, nepos M. Catonis, Cenſorij atque Africani fororis filius, ut ait Ve- leius: Cicero in Verrem & in Bruto.

C. Caſſius. Cn. Papirius.

641

C Caſſium, Cn. Papirium conſules ſubdit Caſſiodorus & Obſequēs. Metellum & Carbonem Faſti Siculi, C. Caſſium Metellum & Cn. Carbonem Eutropius, eosdem anno 640. ab V. C. conſulatum geſiſſe traſdit Tacitus de morib⁹ Germanorum: quo anno populum Romanum prium cum Cimbbris & Teutonibus bellare coepiſſe, ipſe cum Obſequente ſcribunt, C. Metellus eſt quartus C. Metelli Macedonici filius, quem moriens pratorium & cādidiatum conſulatus reliquit. Hinc cognomen ex contumelia traxiſſe author eſt Cicero de Orat. lib. 2. cognomen autem fuit Caprarius, ut ait Plutarchus de vita Romanorum.

M. Liuius Drufus. L. Piso.

642

M. Liuius Drufum, L. Pifonem conſules, in hunc annum commemoraſt Caſſiodorus, Drufum & Pifonem Faſti Siculi, L. Pifo Caſſenius conſularis occiſus poſtea eſt à Tigurinis, L. Caſſio conſule, author Orosius,

P. Sci-

643 P. Scipio. L. Calpurnius Bestia.

Consules edit in hunc annum Cäsiodorus, P. Scipionem, L. Calpurnium Bestiam, Faſti Siculi Nasicam & Bestiam. Obsequens P. Scipionem, L. Calpurnium. Salustius, Eutropius, & Orosius, P. Scipionem Nasicam, & L. Calpurnium Bestiam. P. Nasica Scipionis, & L. Bestia consulum meminit etiam Val. lib. i. cap. 6. Cicero autem P. Scipionem, P. Sciponis Serapionis filium, L. Bestia collegam in consulatu mortuum esse tradit in Bruto: Bestia etiam mentio fit in fragmento Capitolino.

644 Sp. Posthumius. M. Minutius.

Sp. Posthumium, M. Minutium, consules Cäsiodorus suggesterit, Albinum & Rufum Faſti Siculi, Sp. Albinum, Q. Minutium Rufum, Salustius. M. Minutius meminit etiam Velleius & Epitoma LXV.

645 Q. Metellus. M. Silanus.

Consules subsecutus tradit Cäsiodorus, Q. Metellum & M. Silanum. Faſti Siculi Metellum & Silanum, Q. Caeciliū Metellum Numidicum, M. Junium Silanum, Pædianus & Eutropius. Eorum etiam meminit Cicero in Bruto. Metellus à Numidia victa Numidicus dietus, auctore Velleio.

646 Ser. Galba. M. Scaurus.

Seruum Galbam, M. Scaurum prodit in hunc annum cōſules Cäsiodorus & Obsequens. Sulpitium & Scaurum Faſti Siculi. Seruum Galbam conſularem fuſſe Mario vi. conſule ſcribit pro Rabirio Cicero. M. Scauri conſulis meminit Velleius & Tacitus. Hic eſt M. Aurelius Scaurus, qui pōſt legatus à Cimbris eſt interfectus, ut eſt in Epitoma LXV.

647 L. Caſius. C. Marius.

L. Caſium, C. Marium conſules in hunc annum comparat Cäsiodorus. Longinum & Marium, liber Cuspiniani & Faſti Siculi. Eorum etiam meminit Plinius libro 10. cap. 13. C. Marium duabus repulſis adiūtatis acceptis conſulē eſſe factum, ſcribit Cicero pro Plancio, & Plutarchus in Mario, & rufus Cicero libro 3. de Officijs.

648 Q. Seruilius Capio. C. Atilius.

Obsequens & Cäsiodorus conſules in hunc annum comparant, Q. Seruilium Capionem, & C. Atiliū Serrānum. Cæpionem & Serrānum Faſti Siculi. Hoc anno III. Novas Ianuarij natum eſt M. Tullius Ciceronem, Gellius libro 15. cap. 28. ſcriprum reliquit. Horum conſulū multa apud Ciceronem, & alios veteres ſcriptores mentio eſt.

649 P. Rutilius Rufus. C. Manilius.

Publius Rutilius Rufus, & C. Manilius conſules in hunc annum ſuggeruntur ab Obsequente & Cäsiodoro, P. Rutilium, M. F. vocat Cicero in Bruto. In altero conſule variant annales, alij enim Caium, alij Cneium, alij Marcus Manilium, Mallium vel Manilium vocant. Ceterū totam hanc conſtruētiā dirimit lapis antiquus Puteolanus, cuius inſcriptio continet Pub. Rutilij, & Cn. Mallij conſulū nomen, ut & Faſtorum Siculorum, in quibus eſt Rufus & Mallius. Eius Cicero pro Plancio & Murena, Valerius, Salustius, Tacitus, Florus, Eutropius & Orosius meminerunt. Atque eum non ſolū ignobilem, verū ſine virtute, ſine ingenio, vita etiam contempta fuille ſcribit Cicero pro Plancio. Vnde facile appetit, Mallios gentem eſt à Maniliis diuersos. Non enim de Cn. Manilio patrīo eoquē nobilitissimo italoqueretur Cicero.

650 C. Marius II. C. Flavius Fimbria.

Dēinceps C. Marium II. C. Flavius Fimbria, conſules ſuggerit Cäsiodorus, C. Marium, C. Flavius,

Obsequens. Marium & Fimbriam Faſti Siculi, C. Marium it. C. Fimbriam item C. Marium, C. Flavius, Pædianus in Cornel. Horum præterea conſulū ſep̄e Cicero, Velleius, Valerius, Plutarchus, & alij mentionem faciunt.

C. Marius III. L. Aurelius Orestes.

C Marium III. L. Aurelius Orestem, tradit in hunc annum cōſules Cäsiodorus. Marium & Orestem Faſti Siculi. Marius ables etiam III. conſul eſt factus metu Cimbrici bellū, quod differebat, author Velleius, Eutropius, Epitoma, Cicero de prouincijs.

C. Marius III. Q. Lutatius.

Inde C. Marium III. Q. Lutatium, conſules Cäsiodorus & Obsequens ſuggerit. Marium & Catulum Faſti Siculi, C. Marium III. & Q. Lutatium Catulum Plutarchus, & Eutropius. De his præterea Cicero ſep̄e & Plinius mentionem faciunt.

C. Marius V. M. Aquilius.

Consules deinde fuerunt, Cäsiodoro reſte, C. Marius v. & M. Aquilius. De C. Mario v. conſule Plutarchus & Florus. Cicero verò 2. de Oratore, C. Marij v. conſulis collegam vocat M. Aquillium, de quo Plutarchus in Mario, qui eum p̄dior adūm̄ vocat, ut & Appianus in Mithridatica. Eſt autem M. Aquilius conſularis ille, qui pōſt legatus à Mithridate rege captus, atque per contumeliam excruiciatus eſt.

C. Marius VI. L. Valerius Flaccus.

Cäsiodorus & Obsequens hoc anno edunt conſules, C. Marium vi. L. Valerium Flaccum. Marium & Flaccum Faſti Siculi. Hic L. Flaccus poſtea censor, princeps ſenatus & magister equitum Sylla dictatoris fuit. Horum verò conſulū Cicero ſep̄iſimè ut in Bruto, pro Rabirio, in Catilinam, in Antonium, pro Plancio, Plinius libro ſecundo, Velleius, Pædianus in Piōniana. Plutarchus & alij plerique meminerint. Hoc anno III. Idus Quintiles, C. Cæſar poſtea dictator natus eſt, auctore Macrobio.

M. Antonius. C. Posthumius.

Marcum Antonium, A. Posthumum, conſules in hunc annum produnt Cäsiodorus & Obsequens. Antonium & Albiūm Faſti Siculi. In fragmento Capitolino etiam eſt mentio A. Post. Liber Cuspiniani & Faſti Græci Antonium & Albiūm. Horum conſulū meminit Cicero in oratione poſt reditum ad Quirites. Plinius libro octauo, capite ſeptimo, vbi hunc annum DCLV. vocat. Gellius lib. 4. cap. 6.

Q. Metellus. T. Didius.

Q. Metellus, T. Didius, conſules ſubsequuntur in huc annum, author Cäsiodorus & Obsequens. Hos etiam memorat Pædianus in Corneliana, Q. Metellum nepotē, inquit, Balearici F. Macedonici nepotem, qui conſul fuit cum T. Didio, Curio accusauit. Meminit etiam eiusdem in oratione poſt reditum.

Cn. Lentulus. P. Crassus.

Cn. Lentulum, P. Crassum, cum Faſtis Siculis Cäsiodorus, Cn. Cornelium, P. Licinum, Obsequens in hunc annum commemorat conſules. Meminit eorum Plinius libro 10. cap. 1. & libro 33. cap. 2.

Cn. Domitius. C. Caſius.

Cn. Domitium, C. Caſium, hic annus habuit, auctore Cäsiodoro & Obsequente. Liber Cuspiniani & Faſti Græci profitentur Ānobarbum & Longinum, Verrij Flacci fragmentum Ānobarbum & C. Caſium L. F. Meminit eorum Pædianus in Corneliana, &c.

L. Crassus.

659

L.Craffus. Q.Sceuola.

Consules subsecuti, L.Craffus & Q.Sceuola, authores Casiiodorus & Obsequens. In fragmento Capitolino consulari est Crassus, Q.Mutitus in Censorio est L.Licinius L.F.Crassum oratorem omnes magistratus gesse, cum Q.Sceuola pontifice Maximo, praeter tribunatum plebis & censuram scribit Cicero in Bruto, ijsdemque consulibus, Q.Hortelium in foro primum dixisse. L.Licinius Crassus oratoris, & Q.Mutius Sceuola pontificis Max. & Oratoris ac Itiris consulti: consulunt meminit Padianus in Corneliana.

660

C.Caelius. L.Domitius.

Cælium, L.Domitius, consules editū in hūc annum Casiiodorus & Obsequens. Caldū & Ænobarbum Fasti Siculi. In fragmento Capitolino est Caldus & L.Domitius Cn.F.Caldus autem est cognomen Cœlij. Meminit etiam Velleitus Cœlij cuiusdam Caldi sub Augusto. Itidem Cicero in libro de petit. consul. pro Muræna. Padianus in Corneliana. Ruris Cicero in Bruto proxime ante Herennium.

661

C.Valerius Flaccus. M.Herennius.

Consules in hunc annum comparat, C.Valerius Flaccum, M.Herennius, Casiiodorus & Obsequens. Flaccum, & Herennium Fasti Siculi. Flaccum, M.Herennium Capitoline fragmentum. Horum quoque meminit Plinius libro 29. cap. 3. Cicero pro Muræna in Bruto.

662

C.Claudius Pulcher. M.Perpenna.

Consules hoc anno fuerunt C.Claudius Pulcher, M.Perpenna, Casiiodorus author & Obsequens. In fragmento item Capitolino est Pulcher, M.Perpenna, itemque in Fastis Siculis. Huius Claudi Prætoris Sicilia meminit Cicero in Verr.4. adilis curulis, libro 2. Offic. Plinius libro 8.

663

L.Martius. Sext.Iulius.

Lvcium Martium, Sext.Iulium, cōsules in hunc annum Casiiodorus & Obsequens. Philippum & Cæsarem Fasti Siculi. Eutropius & Orofius Sext.Iulium Cæsarem. L.Martium Philippum, fragmentum Capitolineum Philippum, Sext.Iulium C.F.edunt. Horum meminit Plinius libro 2. cap. 8. & lib. 33. cap. 3. Itidem Cicero sèpè Valeriusque.

664

L.Iulius Caesar. P.Rutilius Lupus.

Consules in hunc annum sunt apud Casiodorum, & Obsequentem, L.Iulius Caesar, Publ.Rutilus Lupus, itemque apud Padianum Velleius & in Epitoma LXXXII. & apud ceteros, qui de bello Cœsico scripserunt, in fragmento Capitolino Caesar, P.Rutilius L.F. in Siculis Fasti Caesar & Lupus. Meminit etiam eorum Cicero de divinatione. L.Cæsare autem in adilitate præteritum, consulem factum scribit in Plantiana.

665

L.Porcius. Cn.Pompeius.

L.Portium, Cn.Pompeium, cōsules in hunc annum Portium Catoneum, Padianus in Corneliana. Strabonē & L.Portium fragmenta Capitolinea. Strabonē & Catonem Fasti Siculi. Horum consulum meminerunt Appianus, Orofius, & alij, qui bellum Maricium literis prodiderunt. Cn.Pompeius hic pater Cn.Pompeii Magni fuit, authore Appiano & Padiano in Pisonianam.

666

L.Sylla. Q.Pompeius.

Consules edit in hunc annum Casiiodorus, L.Sy়lla & Q.Pompeium, idem est scriptum apud Obsequentem, Velleium, Eutropium, Orofium, Appianum, Plutarchum & alios. Sylla & Rufum Fasti Siculi. Sylla post victoriā ciuilē Fœlicem se appellari voluit. Itaque Padianus & Capitolini authores in hoc consulatu referendo ita scribunt, L.Sulla, qui postea Felix est appellatur.

Iatus. Idem in secundo consulatu Capitolino L.F.P.N. dicitur. De Q.autem Pompeio Rufo loquitur etiam Cicero in Bruto,

L.Cornelius Cinna. Cn.Octavius.

667

Consules in hunc annum commemorant cum Fastis Siculis Casiiodorus, L.Cinna, & Cn.Octavius. L.Cornelius Cinna, Cn.Octavius, Appianus, Velleius & ceteri qui huius temporis historiam literis prodiderunt, L.Cinna scribit Plutarchus consulem à L.Sulla eximina facitione ea conditione creatum, ut Sulla actionibus non aduersaretur, vbi primū magistratum iniuit, presentem Reipub. statum perturbare adoratum, Sulla etiam accusationem per Virginium tribunum plebis comparasse. Sullam autem, Virginio contemptu aduersus Mithridatē motuisse.

L.Cinna II. C.Marius.

668

INde C.Marius vii.L.Cinna i.c consules Siculis Fastis, Casiiodoro, & ijs qui de bello ciuili scripserunt authoribus, Plutarchus Marium primum fuisse tradit, qui se primum Romæ consulatum cuperit. Ceterū, quod a-pud Appianum & in Epitoma extat, L.Cinna, C.Marius nullis habitis comitijs consules se in hunc annum renunciart, eodemque die quo magistratum inierunt, Marius Sext. Liciniū Senatorem de faxe deiici iussit, editisque multis sceleribus, illibus Ianuarijs decessit, in eius locum suffectus est L.Valerius Flaccus, is vt putant, qui ante cum C.Mario vii.c consule consul fuit, de quo Cicero pro Flacco eius filio dicens mentionem facit.

L.Cinna III. Cn.Papirius.

669

LCinna iii. Cn.Papirium consules subsecutus in hūc annum testatur Casiiodorus, Cinnam & Carbonem Fasti Siculi. In Epitoma 83. scriptum est, L.Cinna & Cn.Papirium Carbonem consules semet per biennium creare, & in libro de viris illustribus Cinnam iterum & tertium consulem se fecisse. Horum meminit etiam Plutarchus in Sulla, Appianus in Mithridatica atque in primo bellorum ciuilium.

L.Cinna IV. Cn.Papirius II.

670

DEincept L.Cinna iiii. Cn.Papirius ii. consules, author Casiiodorus & Epitoria. Cinnae iiii. consulis meminit Cicero in Tusculanis, Suetonius in Cæsare, Cn.Papirij Carbonis ii. Capitolina tabulæ. Sicula non sine erroris suspicione consules suggerrunt Carbonem & Scribonium.

L.Scipio. C.Norbanus.

671

Consules inde L.Scipio & Norbanus testis cum Siculis tabulis Casiiodorus, Obsequens, Appianus Eutropius, Florus & Tacitus lib. 19. In Capitoliniis fragmentis est L.Cornelius L.F.L.N.Scipio Asiaticus.

C.Marius. Cn.Carbo III.

672

DEincept C.Marium, Cn.Carbonem iii. consules inuenio apud Casiodorum, Appianum, Velleium & alios, C.Mariū fratris filium, C.Mariū septies consulis Appianus, ac Velleius, Plutarchus, Eutropius, & alij C.Mariū filium prodiderunt, fortasse attem à C.Mario adoptatus fuit, in Capitoliniis certe tabulis C.Mariū C.F. Cn.appellant. Horum consulum meminit Cicero contra Rullum, Plinius libro septimo, & hi qui bella ciuilia Sillana scripserunt.

M.Tullius. Cn.Dolabella.

673

INde M.Tullium, Cn.Dolabellam consules subiicit Casiiodorus. Deculam & Dolabellam Fasti Siculi: Tradit etiam Appianus Sillam dictatorem, vt speciem quamdam antiquæ dignitatis Republica retineret, Consules creari permisile M.Tullium & Cornelium Dolabellam, atque ipsum more regio supra eos sedisse. M.Tullij & Cn.

D Cornelij

Cornelij coss meminit Cicero contra Rullum, & Cellius lib. 15. cap. 33. In Capitolino fragmto M. Tullius M.F. A.N. Decula appellatur.

674 L. Sulla II. Q. Metellus.

Cassiodorus cum Faftis Siculis consules suggestit L. Syllam II. Q. Metellum: Appianus adiicit, Syllam quanquam Dictator erat, tamen ut aliquam speciem repub. habere videretur, se cum Q. Metello Pio consulem renuntiari voluisse. Horum consulum Cicero in Verrem & alibi Cellius lib. 15. cap. 28. & Cassiodorus meminerunt: Metello Pij cognomen fuit: Et est is qui Hispanias & Sertorianum bellum fortitus est: Numidici filius.

675 P. Seruilius. Ap. Claudius.

INde consules P. Seruilius Ap. Claudius author Cassiodorus. Eorum cognomina Vatia & Pulcher extant in tabulis Siculis, de quibus ita Appianus. Pop. Rom. vt Sylla dictatori obsequeretur, ab eo vt consulatum continua ret, petiit, cui aduersatus Sylla Seruilius Isauricum & Claudio Pulchrum consules renunciando curauit. In fragmento Capitolino est, P. Seruilius Vatia, qui postea Isauricus est appellatus: Isauricus vero cognomen accepit ab Isauris Cilicis populi deuictis, Pedianus in Verrinas. Strabo lib. 14. Marcellinus lib. 14. cum alijs.

676 M. Lepidus. Q. Catulus.

M. Lepidus, Q. Catulus consules in hunc annum a Cassiodoro referuntur, Plutarchus autore est, cum L. Sylla se dictatura abdicasset, & comitorum consularium potestatem populo Romano reddidisset, Marcum Lepidum Syllae inimicum, hominem audacem, ante Catulum, Cn. Pompeio annitatem, esse renunciatus. Horum consulum meminit Plinius libro 36. vbi eos anno urbis conditæ 676. fuisse scribit: Cicero pro Cornelio. Florus ex Liui, Valerius lib. 2. cap. 3. Eutropius.

677 M. Emilius. D. Brutor.

Marcum Æmilium, D. Brutum consules hic annus habuit authore Cassiodoro & Obsequente. Meminit horum Macer tribunus plebis apud Salustum, cum plebem a patribus oppressem queritur. Itidem Cicero in Bruto & in lib. de Officiis, Valerius lib. 7. cap. 7. MÆmilius Lepidi & Litiiani cognome habuit. Nam ex familia Litio- ria Mam. Lepido adoptatus fuit, ergo recte Mam. filius.

678 Cn. Octavius. C. Curio.

Verritis Flaccus consules edit Cn. Octavianum M.F.C. N.C. Scribonium Curionem. Eosdem etiam Cicero in Bruto, Salustius, Obsequens, Laetanius libro primo, Plinius libro secundo, capite 35. memorat. Cicero in Bruto, & Plinius lib. 7. cap. 4. tres C. Curiones oratores produnt Patrem, filium, & Nepotem.

679 L. Octavius. C. Cotta.

L. Octavianum, C. Cottam consules, Cassiodorus in hunc annum consules suggestit: C. Aurelium, L. Octavianum Obsequens. Laetanius, C. Aurelii consulum meminit Plinius libro secundo, cap. 35. Cicero 111. & v. in Verrem lib. fragmto Capitolinis, L. Octavius Cn. F. Cn. N. & C. Aurelius editintur. Hunc annum transeundunt Fafti Siculi. Pedianus tres Cottas fratres consulares hoc tempore fuisse scribit, Caium, Marcum & Lucium.

680 L. Licinius Lucullus. M. Cotta.

L. Lucullum, M. Cottam consules in hunc annum prodit Cassiodorus: Lucullum & Cottam Fafti Siculi: L. Licinius Lucullum, M. Aurelii Cottam Eutropius. Appia: in Mithridatica, Plutarchus in Lucullo. Horum mentio est apud Ciceronem in Verrem & in Epitoma 93. & 94. L. Lucullus annum habuit qui consul fuit cum A. Albino. Cicero & Plutarchus authores.

M. Lucullus. C. Cassius.

681

M. Lucullum, C. Cassium consules, authore Cassiodoro, hic annus habuit. Marcellum & Cassium Siculis, quos Cicero in Verrem M. Terentium & C. Cassium, legemque ab his latam Terentiam & Cassiam vocat. Fuit enim quantum ex fragmentis Capitolinis augurari licet, M. L. Licinius Lucullus a M. Terentio Varone adoptatus, ac propterea M. Terentius Varro Lucullus appellatus, L. Lucullum & M. Lucullum, Cicero in Lucullo & Plutarchus fratres vocant: quos Eutropius consobrinos nominat. Cassij cognomen fuisse Varum docet plumbus Tubulus Rome inuentus, & quod Appianus etiam libro quarto C. Cassius Varum consularem atrium uiris proscriptum fuisse scribit.

L. Gellius. Cn. Lentulus.

682

L. Cellius Cn. Lentulus consules subsecuti, vt ait Cassiodorus. Itidem meminit eoru Cicero pro Balbo, & alibi, Plutarchus in Crasso, Eutropius & Orosius. Liber Cuspiniani Poplicolam & L. Lentulum. Fuit vero L. Gellius Poplicola cognomen, vt ostendit Onuphius.

Cn. Aufidius. P. Lentulus.

683

Cn. Aufidium, P. Lentulum consules prodit in hunc annum Cassiodorus: L. Létulum & Orestem Fafti Siculi, Cornelium Létulum, Cn. Aufidium Orestem, Eutropius. Cn. Aufidium Orestem cum tribunus plebis esse non potuisset, consulem factum scribit Cicero pro Plancio. Est autem hic P. Lentulus Sura is, qui post consularis & prætori strangulatus est, consule Cicerone, quod cum Catilina coniurauerit, cuius auus fuit P. Lentulus, princeps Senatus, vt ait Cicero pro domo, & in Catilinam, & Pedianus.

M. Grifus. Cn. Pompeius.

684

INde M. Crassum, Cn. Pompeium consules edunt Cassiodorus, Plutarchus, Appianus, Siculi Fafti, Magnum & Diuitem eorum cognomina fuisse satis constat. Ac omnium veterum scriptorum annalibus celebratur hic primus ipsorum consulatus. Plutarchus Licinium Crassum opera Pompeij consulatum adeptum fuisse refert. Horum præterea consulum Cicero, Salustius, Pedianus in Cornelianam, & omnes alij meminerunt.

Q. Metellus. Q. Hortensius.

685

INde consules Q. Metellus, Q. Hortensius, testis cum Fafti Siculi Cassiodorus. Pedianus, Q. Metellum Creticum cum Q. Hortensio oratore comparat, itemque Iosephus lib. antiq. Jud. 14. Q. Hortensium L. F. Cicero vocat in Bruto, Q. Metellus qui postea a Creta deuicta Creticus est appellatus, filius fuit L. Dalmatici, vt ex Pediano in diuinationem elicetur.

L. Metellus. Q. Marcius.

686

Pædianus in Pisonianam, Dio & Cassiodorus consules in hunc annum comparant L. Cæcilius Metellum, & Q. Marcius. Ialli Græci Marcius Regem & Metellum: Quem scribit Dio mortuum magistratus initio, qui autem in eius locum suffectus fuit, eum antequam iniret obijle, ac propterea neminem surrogari placuisse, Q. Marcius solus magistratum gesuisse, quem regis nomine afficit Salustius, L. Metellus frater fuit Q. Cretico, authore Pediano.

C. Piso. M. Glabrio.

687

INde C. Piso, M. Glabrio consules apud Cassiodorum & Faftos Siculos: Manius Acilius C. Piso apud Dionem subsequuntur. C. Pisónis, & M. Acilij Glabronis consularium meminit Cicero lib. 12. ad Atticū, C. Pisónis consulis & legis Calpurniæ de ambitu ab ea latè Pedianus in Cornelianam, scribit etiam de his Valerius lib. 4.

M. Lepidus. L. Volcatius.

688

Man. Lepidum, L. Torquatum mendosè suggestit Caisio-

Cassiodorus, Fasti Greci Volcatii Tullum, Dio L. Tullium Amylium Lepidum. Salustius in Catilina L. Tullium, M. Lepidum Pedianus in Corneliam, M. Lepidum, L. Volcatium. Cicero pro Sulla, L. Volcatium Tullius ita ut sit, M. Amylius Lepidus, & L. Volcatius Tullus.

689 *L.Cotta.* *L.Torquatus.*

In hunc annum designati consules erant L. Autronius Patrus, (vt est in triumpho tabula Capitolina, non Autronius ut vulgo legitur) & P. Cornelius Sulla. Qui cum ambitus damnati poenas dedit, in eorum locum facti sunt qui eos accusauerant, L. Aurelius, M. F. Cotta, & L. Manlius, L. F. Torquatus. Salustius, Dione, Pedianus in orationem pro Cornelio, in toga candida, & Tranquillo in Cesarem authoribus.

690 *L.Casar.* *C.Figulus.*

Consules insequens annus habuit auctore Cassiodoro, & Pedianio, & Siculis Fastis L. Cesarem & C. Figulum, quos Dio vocat L. Cesarem, C. Martium, C. F. Figulum. Cicero pro Sulla L. Iulium, C. Figulum, itemque Salustius in Catilina, L. Iulius Casar eius Iulij filius est, qui bello Marisco consil fuit.

691 *M.Cicero.* *C.Antonius.*

Consules hoc anno fuerunt M. Tullius, M. F. Cicero, & C. Antonius, M. F. Dione libro 37. Cassiodoro, Salustius in Catilinario, Velleio lib. 2. Iosepho antiq. 14. cap. 8. Plinio lib. 8. cap. 53. Tranquillo in vita Augusti, Appiano, Eutropio, Pedianio, alijque Authoribus.

692 *D.Silanus.* *L.Murena.*

Consules subsecuti sunt D. Silanus, L. Muræna, atque cum Siculis Cassiodoro & Salustio. Dio D. Iunium, M. F. Silanum, L. Licinium, L. F. Murçnam edit. Eutropius D. Iunium Silanum, & L. Licinium, L. Muræna filius est eius qui de Mithridate propri. triumphavit, vt ait Cicero pro ipso Muræna ambitus reo. His comitiis iterum repulsam tulit L. Sergius Catilina, cuius dolore ad coniurationem exarsit, & Ser. Sulpitius Rufus Iurisconsultus qui post Murænam ambitus accusauit.

693 *M.Papius.* *M.Valerius.*

Cassiodorus hoc anno consules subiicit M. Papium, M. Valerium, Pisonem & Messalam Fasti Siculi. Dio M. Papium M. F. Pisonem, & M. Valerium, M. F. Messalam Nigrum. Messala Nigri etiam est mentio apud Pedianum in oratione pro Scauro, M. Messala, & M. Pisonis apud Plinium lib. 7. cap. 26. lib. 37. cap. 2. lib. 8. cap. 26. Cesarem lib. 1. de bello Gallico. De M. Pisoni etiam Pedianus in Pisonianam.

694 *Q.Metellus.* *Q.Afranius.*

Consules edit in hunc annum Cassiodorus cum Siculis, Q. Metellum, L. Afranius, item Obsequens, & Cicero libro primo Epist. ad Atticum. Dio L. Afranius, L. F. Q. Cæcilius, Q. F. Metellum celerem. Vterque horum Pompeij opera consularum, teste Dione, consécutus est, eius enim legati ambo fuerunt in Asia.

695 *C.Casar.* *M.Bibulus.*

Cesarem, M. Bibulum in hunc annum consules comparant cum Siculis Cassiodorus, Suetonius & Epitoma. C. Iulium, C. F. Cesarem. M. Calpurnium Dio, C. Iulium Cesarem Calpurnium Bibulum Plutarchus & Appianus, quamquam hinc & Orofius & Eutropius L. Bibuli vocat, Cesaris & Bibuli meminit Cicero ad Lentulum libro 1.

696 *L.Piso.* *A.Gabinius.*

L. Pisonem, A. Gabinium, in hunc annum consules edunt Cassiodorus & Fasti Siculi. L. Calpurnium, L. F. Pisonem, A. Gabinium, A. F. Dio, L. Pisonem, A. Gabinium, Cesari, Cicero, Plutarchus & Cassiodorus. Meminit horum Cesari libro 1. de bello Gallico, Plutarchus

in Catone minore. Cicero in Pisonem, pro Sextio. Pisonem Cesonium vocant Cicero & Pedianus, quo nomine etiam auctus eius usus est, ut apparet in Capitoliniis tabulis anno DCVI.

P.Lentulus. *Q.Metellus.*

697

Consules subsequuntur in hunc annum apud Cassiodorum & in Fastis Siculis P. Lentulus, Q. Metellus, apud Dionem. P. Cornelius, P. F. Lentulus Spinther, Q. Cæcilius Q. F. Metellus nepos. Horum meminit Valerius li. 9. Lentulus, inquiens, & Metellus in consulari college ambo in scena propter similitudinem histriorum spectati sunt, sed alter ex quadam auctoritate cognomen Spintheris traxit, alter nisi Nepotis à moribus accepisset, Pamphili Retiarij, cui simillimus esse cerebatur, habuisset. De eisdem Cicero in prima Epistolarum, & in orationibus sepiissime, Plinius libro 7. cap. 2. Plutarchus in Cicerone, & alij omnes.

Cn.Lentulus. *L.Philippus.*

698

Consules fugerit Cassiodorus, Cn. Létulum, L. Philippum. Fasti Siculi Marcellum & Philippum. Dio Cn. Cornelium P. F. Lentulum Marcellinum, L. Martium L. F. Philippum, Lentuli & Marcellini consuli meminit Cicero in Epistolis ad Lentulum, Martij Philippi consuli Plutarchus in Catone. Cn. Lentulus eius P. Lentuli filius est, qui fuit M. Marcelli filius, a P. Lentulo adoptatus, ut ait Cicero in Brutio. Est autem Marcellinus non Claudianus appellatus, ut intelligeretur ex qua Claudio rum familia ortus est.

Cn.Pompeius. *M.Craffus.*

699

Vm C. Catonis tribuni plebis intercessionibus comitia tollerantur, senatus vestem mutauit. Consules ex interregno facti sunt, Cn. Pompeius, M. Craffus iterum, ut Plutarchus, Dio, & Appianus authores sunt, L. Domitius Ænobarbus, quem Cato ac boni omnes deducabant, foro pervim pulsus, Cato ipse vulneratus est. Hos consules Dio vocat Cn. Pompeium, Cn. F. Magnum i. L. M. Licinum P. F. Craffum i. quorum Pedianus, Eutropius, Fasti Siculi, & alij, meminerunt.

Appius Claudius. *L.Domitius.*

700

Io lib. 39. Anno urbis condite pcc. Varronis suppurationem secutus, consules edit, App. Claudium Ap. F. Pulelum, & L. Domitium Cn. filium Ænobarbum. Cassiodorus & Obsequens, App. Claudium, L. Domitium memorant, quos Siculi Fasti nominat Pulchrum & Ænobarbum. Pedianus in oratione pro Scauro, L. Domitium Ænobarbum, App. Claudium Pulchrum. L. Domitius Cn. F. Ænobarbi meminuit quoque Cælius in 8. Epistolarum.

Cn.Domitius. *M.Messala.*

701

In hunc annum consulatum petierunt magna contentione atque ambitu C. Memmius, Cn. Domitius, M. Messala, M. Scaurus, ut scribit Cicero ad Q. fratrem. Facti autem sunt ex interregno, septimo huius anni mense, M. Messala & Cn. Domitius, qui ne tum quidem creati fuisse, nisi Q. Pompeius Rufus, trib. plebis, qui intercessoribus comitia tollebat, ex senatus consulto in carcere coniectus fuisset, atque idem se de cateris facturum, qui comitia impeditissent, senatus ostendisset. Hæc Dio. Appianus octo menses rem pub. sine magistratibus fuisse. Plutarchus in tanto rerum discrimine legem à Lucilio trib. plebis latam de dictatore Cn. Pompeio creando, qui rem pub. constitueret scribit, ac Catone pugnante nihile effetum. Dio non solum de dictatore, sed etiam de Tribunis militum consulari potestate creandis mentionem à trib. pleb. illatam ait, consules autem Messalam & Calvium, Pompeio annirent esse creatos, quæ eadem cognominata in Fastis etiam Siculis prodita sunt, Cn. Domitius Calvinus, M. F. M. N. in Capitoliniis tabulis scribitur anno DCCVIII. & DCCXVII.

702 Cn.Pompeius. Q.Metellus.

Quam propter potentissimorum competitorum contiones Kalen. Ianuarij consules adhuc creati non essent, factio in M. Bibuli sententiā Senatus consulto Cn. Pompeius ab interrege Seruio Sulpitio v. Kalend. Martij coll. III. sine collega primus creatus est, statimque consulatum inicit. Verum vt iniudicata vitaret, in quinque mensis extremos, Q. Caecilius Metellum Pium Scipionem sacerorum sibi collegam surrogavit. Hac Padianus in Milonianam, Plutarchus, Appianus, & Dio. Hic Metellus Pius Scipio, P. Cornelius Scipio Nasica dicebatur, Nasica Scipionis filius, qui à Q. Metello Pio adoptatus, Q. Celsius, Q.F.Q.N. Metellus Pius Scipio vocatur à Cœlio in epistolis familiaribus.

703 Mar. Marcellus. Ser. Sulpitius.

In hunc annum consules creati sunt Mar. Marcellus, Ser. Sulpitius, authore Cassiodoro, Plutarcho, Appianus, quos Fasti Siculi vocant Rufum & Marcellum. Dio Serum Sulpitii, Q.F. Rufum, M. Claudium, M.F. Marcellum. Eorum consulatum meminit etiam Suetonius in Cæsare, Cicero in Epistolis, & Epitoma cxxviii. Hic Marcellus eius Marcelli qui anno sequenti consulatum gesit patruelis, eius vero qui cum Lentulo biennio post, frater germanus, vt ex Verrio Flacco, Dione, & Suetonio inteligitur.

704 L.Paulus. C.Marcellus.

Inde L. Paulus, C. Marcellus, consules subsecuti sunt, auctore cum Siculis Cassiodoro, Dione, Suetonio, & Hirtio lib. 8. Horum alter L. Aemilius, M.F. Paulus à Dio ne, alter C. Claudius C.F. Marcellus à Cicrone in Epistola nominatur. Dio hunc ab alijs dicit, ab alijs dicit, M. Marcelli traditum, Suetonius patruelam fuisse aperte scribit.

705 L.Lentulus. C.Marcellus.

Hec annus consules habuit L. Lentulum, C. Marcellum, auctore Cassiodorus, Appianus, Plutarchus, Hirius, Florus, Cicero in Epistolis. Dio hos consules vocat, L. Cornelium P.F. Lentulum, C. Clauditum M.F. Marcellum. In fragmentis Capitolini est etiam C. Claudius M.F. M.N. Marcellus. Hic est L. Lentulus Crus, qui auctore Cœlio prioribus comitijs repulsam tulit, Flamen Martialis dictus à Cicrone in Vatinium.

706 C.Cæsar. P.Seruilius.

Dictatore Cæsare extremo superioris anni tempore comitia habente consules creantur, C. Julius, C.F. Cæsar, & P. Seruilius P.F. Iauricus. Is enim erat annus, quo per leges ei consule fieri licet. Ita enim in eius commentariis libro 3, ipse Dio lib. 41. Plutarchus, Tranquillus, Appianus & Cassiodorus tradunt. Legem autem intelligit eam qua vetebatur, ne quis intra decem annos iterum consul fieret, P. Seruilius, P. Seruilius fuit filius, eius qui primus Iaurici cognomen inuenit, qui hoc anno consulatum Romæ, Cæsare in Macedonia rem gerente, admisstrauit.

707 Q.Fusius Calenus. P.Vatinus.

POpulus Romanus (inquit Dio) auditu Cn. Pompeij cede, enixè operam dedit, vt Cæsari victori honoriificissima decretalia fierent. Ergo consulatum in quinque deinceps annos, dictaturam, non in sex mensis, vt ante, sed in annum, tribunitiam potestatem in perpetuum ei mandauit. Cæsar autem quamvis extra Italiam esset, dictaturam statim inicit, cum magistrum equitum, M. Antonium nondum Praetorium sibi subrogasset. Ex tabulis Capitolini, Dione, Plutarcho, & Cicerone i. Philippiaca. Quo autem titulo hanc dictaturam & sequentes Cæsar ceperit, M. Antonius in Cæsaris laudatione apud Dio nem ostendit. In qua ille Dictatorem aduersus hostes Cæsarem creatum ait. Ergo rei gerendæ causa factus fuit,

Aliam etiam ob causam Cæsarem dictaturam accepisse constat, ea fuit, ut illa potestate, que summa erat, omne ad sevnum ius reipub. traheret, quod ante multorum erat. Ceterum hoc anno ineunte addit Dio nullos, neque praetores, neque consules designatos fuisse. M. enim Antonius magister equitum, purpurea veste, & sex lictoribus, vifus speciem quandam antiquæ libertatis referebat. Is paulò post virbe profectus, Prefectū vrbis reliquit, L. Cæsarem sénem, quod nunquam antea factum fuerat à magistro equitum. Ceterum exitu anni Ægypto recepta, rego Ptolemaeo occiso, Pharnace Ponti rege vieto, consules creati sunt, Q. Fufius Q.F. Calenus, & P. Vatinus P.F. quos tabulae Capitolinae & Cassiodorus edunt. De P. Vatinio consule mentionem facit Macrobius lib. 2.

C.Cæsar. M.Lepidus.

708

Consules tantum sine Dictatore hoc anno edit in tabulis Capitolini, Verrius Flaccus, & C. Iulium Cæsarem III. & M. Aemilium Lepidum, Lapis Colatianus, de quo hic Onuphrius. Dio verò libro 43. Postero verò anno (inquit) Dictaturam quoque vñ cum consulatu vtrumque tertii gesit, collega sibi in vtroque magistrato cooptato M. Aemilio Lepido. Idē sentire videtur Tranquillus in Cæsare cap. 76. Item Hirtius libro quinto. Ceterum cum Hirtio Tranquillum & Dionem errasse existimat Onuphrius. Nam cum tabulis Capitolini, Plutarchus quoque & Eutropius cōsentint, qui Cæsarem hoc anno consulem tertium cum M. Lepido: Dictatorem vero iterum scribunt.

C.Cæsar. Q.Maximus.

709

Cæsarem Dictatorem III. cum M. Lepido magistro equitum in hunc annum produnt iij, qui tabulas Capitolinas exarantur, à quibus dissentit Dio, qui hoc anno Cæsarem Dictatorem III. Lepidum magistrum equum II. tradit, atque ipsum Lepidum in consulatu, quem cum Cæsare gesit, scipsum magistrum equitum contra leges renunciasset. Hec de Dictatore. De consulibus vero in indice Dionis scriptum extat, in eundem annum Cæsarem dictaturam quartam, & consulatum quartum sine collega gesisse, ac apparere in ea historia Cæsarem quartū consulatum statim inisse, neque tamen usque ad extremum annum gesisse. Verum vbi in yrbe ex Hispania venerit, abdicasse, ac Q. Fabium Maximum, & C. Trebonium sibi in reliquum anni suffecisse. Cum Dione cōueniunt ea quæ in fragmentis Capitolini scripta sunt, in quibus videre est Cæsarem III. consulem fuisse, idque siue collega, vt Sigenius interpretatus est. Nam & Faustus Cuspinius cum Siculis Cæsarem etiam III. consulem folum produnt. Appianus item & Plutarchus meminerunt Cæsaris, qui III. cōsul designatus in Hispaniam duxit exercitum, Q. Fabium tri mestrem consulem vocat Suetonius. Addit preterea Dio, Cæsarem mortuo Q. Fabio consule ultimo anni die in reliquashoras, C. Cannium consulem declarasse. De qua re Cicero lib. 7. ad Curium, Macrobius lib. 2. Saturnal. Tacitus lib. 18. Plinius lib. 7. Suetonius in Cæsare meminerunt.

C.Cæsar. M.Antonius.

710

Dio in hunc annum Cæsarem dictatorem v. cum M. Aemilio Lepido magistro equitum edit, tabulae autem Capitolinae eum dictatorem III. profrentur. Eundem se cum M. Antonio consulem creasse Dio & Appianus scribunt. Item in hunc annum Cæsarem v. & M. Antonium, prodit cum Fausto Siculis Cassiodorus. Forum meminit quoque libro 1. Macrobius. In Capitolini præterea & Colotianis tabulis scriptum est, C. Cæsar v. cum M. Antonio M. F. consulem fuisse. Cæsar autem sufficetum P. Cornelium P. F. Hic autem fuit P. Cornelius Dolabella, quem etiam Cæsar, si vixisset, sibi fuit substitutus. Tradit Plutarchus Cæsarem v. consulem, M. Antonium sibi collegam cooptasse, cum autem sibi Dolabellam sufficere vellet, eaque de re ad senatum retulisset, Anto-

Antonium oratione obstitisse, post autem cum iterum Cæsar renunciari Dolabellam consulem iussisset, obnunciantem Antonio, Cæsar incepto defitiss. Interfecto autem Cæsare, Antonium scribit Dio, Dolabellam collegam sibi adiunxisse, veritum, ne seditione oriretur, si eum repudiasset. Appianus Dolabellam Cæsare occiso, statim attinuisse. Itidem Velleius. Et hoc quidem anno C. Cæsar conspiratione in eum facta, cuius capita fuerunt M. & D. Brutus, C. Trebonius & C. Cassius, idibus Martij, in curia Pompeij dum senatum haberet, tribus & viginti vulneribus confossum est, occupatumque ab interfectoribus eius Capitolium, & C. Octavius fororis Cæsaris nepos, testamento Cæsaris hæres ex parte dimidia institutus, & in nomen adoptatus Romanum venit ex Epiro, quo eum Cæsar promiserat bellum Parthis illaturus, omnibusque prosperis extestamento nomen Cæsaris assumpit.

711 C. Panæ. A. Hirtius.

Dio, Cassiodorus, & ceteri, consules in hunc annum profitentur, C. Vibius Pansam Capronianum, & A. Hirtium, A.F. Liber Cispiniani Cretonianu & Hirtium edit. Ex qua re intelligi potest Cretonianum cognomen Pansæ fuisse, forte corruptum pro Caproniano. C. Vibius C.F. & A. Hirtius A.F. dicuntur in tabula Colotiana. Hirtius vnu extitit ex filiis proscriptorum à Sulla, quos Cæsar, ut tradit Dio, ad honores euexit. Hi & sequentes anni consules ante à Cæsare designati fuerunt, quam interficeretur. Ex his Hirtium in prælio civili Mutinensi contra Antonium, Pansam vero aliquot diebus post ex vulnere in eodē bello accepto. Bononia mortuos, Dio, Appianus, & alij referunt. In locum Pansæ XIII. Kalend. Septem. huius anni C. Octavius suffectus est, qui in Hir- tij locum collegam sibi Q. Pedium cooptauit.

712 M. Lepidus. L. Plancus.

Cassiodorus cum Fastis Sicilis consules subiicit, M. Lepidum, L. Plancum. Dio, M. Aemylium Lepidum II. L. Munatium, L. F. Plancum. Horum meminit Suetonius in Tiberio, cum ait: Tiberium M. Aemylion Lepido II. Munatio Plancus coss. post bellum Philippæ natum. In hunc autem annum consules iam ante à Cæsare designati fuerant, authore Dione, D. Brutus & L. Plancus, verum Bruto priore anno lege Pedia damnato, ac post occiso & occupata à triumviris repub. placuit, M. Lepidum triumvirum, qui ante etiam cum Cæsare III. cos. fuerat, cū Plancus, qui & ipse fecutus Antonium, à Repu. deficiuerat, consulatum administrare. Ceterum Brutus ipse à Plutarcho, Appiano, Dione, Zonara, Albinus vocatur, credo quod è Brutis fuerit in Albinos adoptatus. Hoc anno bello civili Philippens Bratus & Cassius interficiuntur, ut authores sunt Dio, Plutarchus, Appianus, & alii.

713 P. Seruilius II. L. Antonius.

Consules in hunc annum comparant tabula Colotiana, Dio & Cassiodorus, L. Antonium, M. F. Pietatem, P. Seruilius, P. F. Iauricum II. Horum consulum in Tiberio meminit Suetonius, Pub. Seruilius primus consul fuit cum Cæsare II. cuius patrem Iauricum paulò ante mortuam fuisse Dio & Eusebius tradunt. L. Antonius à Dione Pietas dicitur, quod consul vna cum Fulvia Marci fratri vxore rempup. eo animo tractauerit, quasi pro fratre II. viro laboraret, atque propter pietatem illum cognomen Pietatis sibi vendicauit.

714 Cn. Domitius. C. Afnius.

Tabula Colotiana, Dio & Cassiodorus, consules in hunc annum comparant, Cn. Domitium, M. F. Caluinum II. C. Afnius, Cn. F. Pollionem. Horum meminit Iosephus antiquitatum libro 14. cap. 22. Exitu autem anni hos consules se magistratu abdicasse scribit Dio: aliosque consules in pacos dies suffectorum esse, quorum unus fuit L. Cornelius Balbus Gaditanus. Quare in tabu-

la Colotiana suffectori consules notati sunt L. Cornelius L. F. P. Canidius L. F. De P. Cornelio Balbo consule, Plinius lib. 7. cap. 43. & Velleitus lib. 2.

L. Censorinus. C. Caluifrus.

715

Consules suggesterunt Cassiodorus L. Censorinus, C. Caluifrus, Censorinum & Sabinum Fasti Siculi. Dio L. Martium, C. Sabinius. C. Caluifrus, C. F. Sabinius dicitur à Dione in indice, quāquam Afnius ibi vulgo per mendam legitur.

A. Claudius. C. Norbanus.

716

Consules subsecuti sunt Appius Claudius, C. Norbanus, ut ait Cassiodorus: ut Fasti Siculi, Censorinus & Sabinius, ut Dio, App. Claudius C. F. Pulcher, C. Norbanus C. F. Flaccus. De Tedio Afro cōsule suffectorum designato, qui antequam iniret, se ipse precipitauit, minis C. Cæsaris exteritus, vide Tranquillum in Augusto.

M. Agrippa. L. Caninus.

717

M. Agrippam, L. Caninium consules suggesterunt Cassiodorus, Agrippam & Gallum Fasti Siculi: Dio M. Vipiani L. F. Agrippam, L. Caninium, L. F. Gallum: M. Agrippam & C. Canidium Gallum consules edit Iosephus lib. 15. antiquitatum Vipiani item Agrippam vocat Nepos in vita Attici. In Capitoliniis lapidibus, alijsque veteribus Romæ monumentis gentile nomen eius preteritur, ut in frōte templi quod Pantheon dictum est, M. Agrippa L. F. cos. tertium. Meminir etiam de Agrippa Tacitus lib. 1.

L. Gellius. M. Cocceius.

718

Cassiodorus consules in hunc annum profitentur L. Cellium, M. Cocceium, Poplicolam & Neruan Fasti Siculi: Dio L. Cellium L. F. Poplicolam, M. Cocceium Neruan. Ex Capitoliniis fragmentis appetat L. Cellium L. F. L. N. esse, L. Cellius frater proditur à Dione M. Valerij Mellæ. Est enim is, cui à M. Bruto via ante data est, ex quo intelligi potest, Poplicolam cognomen esse adoptionis, non enim Cellius sed Valerij Poplicolæ cognomē tulerunt. Eundem Cellium abdicasse, in eius locum alterum suffectorum eadem fragmenta docent. Is forte fuit L. Munatius L. F. L. N. Plancus, quem Plinius lib. 13. cap. 3. bis consulem fuisse ait, neque quo anno iterum fuerit reperias.

Sext. Pompeius. L. Cornificius.

719

Sext. Pompeium, L. Cornificium consules prodit in hunc annum cum Siculis Cassiodorus, L. Cornificium L. F. Sextum Pompeium. Sext. F. Dio. Hoc anno Sext. Pompeius Cn. F. occidit est.

M. Antonius. L. Scribonius Libo.

720

Consules suggesterunt Cassiodorus L. Scribonium, L. Atratinum, Antonium & Libone Fasti Siculi: M. Antonium M. F. II. L. Scribonium L. F. Libonem Dio. Adiicitidem Dio M. Antonium II. virum magistratu ipsius Kalend. Ianuarij se confessim abdicasse, ac sibi L. Sempronium Atratinum suffecisse, multosque propterea esse, qui non Antonium, sed Atratinum cum Libone consules hoc anno edant. Consules quoque in anni partē suffectoris inueniuntur apud quoddam Fastorum municipalium authores: Sanè etiam Pauli Aemilius consulis in parte anni meminit Dio, eumque porticu suis sumptib. exedicasse ait, & in consulatu dedicasse.

C. Cæsar. L. Volcatius.

721

Cassiodorus, C. Cæarem, L. Volcatium consules suggesterunt. Dio Cæsar II. L. Volcatium L. F. Tullum. Qui Siculos Fastos digresserunt, parum scite Cæarem & Ciceronem in hunc annum edunt. De hoc Cæsaris consulatu Suetonius, & Dio, commemorantes quod eum paucissimis horis gescrit, vt tantè quoque fecerat Antonius. In locum Cæsaris facti L. Antonius multiisque alij in parte

D 3 anni

- anni qui in libro veterum inscriptionum hoc modo numerantur.
- Imp. Cæsar II.L.Volcatius: K.Jan.L.Antonius.
K.Maij.L.Fluvius: K.Iulij.M.Arilius. C.Fonteius.
K.Sept.L.Vinutius. K.Otob.L.Lanonius.*
- L**Flauij consulis à M. Antonio facti & abdicati nemini etiam Dio.
- Cn. Domitius. C.Sofius.**
- C**N.Domitium, C.Sofium, cōsules nominat in hunc annum Cæsiodorus. Aenobarbum & Sofium Fasti Siculi. Dio Cn.Domitium Cn.F.Cn.Nep. Aenobarbum. C.Sofium C.F.C.N. Nepos scribit Atticum Cn.Domitio C.Sofio consulibus mortuum.
- C.Cæsar II. M.Messala.**
- C**Aesiodorus C.Cæarem II. M.Messalam cōsules in hunc annum proficitur. Fasti Siculi Octavianum & Corunum. Dio Cæarem III. M.Valeriu M.F.Messalam Corunum & recte, neque enim Cæsiodorus rationem habet consulatus eius, quē cum Q.Pedio gesit, quia suffictus fuit. Dio autem & Appianus autores sunt Cæarem & Antonium ambos III. in hunc annum cōsules comparatos fuisse, tum cum pace cum Sext. Pompeio facta cōsules in octo annos in sequentes designarunt, verū abrogatum fuisse priore anno ei à populo cōsulatum, & bellum viā cum Cleopatra indicūt, ac pro eo M.Messalam cōsulam declaratum. Desuffictis hoc anno consulibus sic in veteribus inscriptionibus:
- Imper. Cæsar III. M.Valerius. Kal.Maij M.Titius.
Kal.Octobrīb.Cn.Pompeius.*
- C.Cæsar III. M.Craffus.**
- C**Aesiodorus cōsules in hunc annum nominat C.Cæarem III. M.Craffum: Fasti Siculi Octavianum & Craffum. Dio Cæarem III. M.Licinum, M.F.Craffum. Orofus item notat Cæarem VI. Imperatore appellatum cum M.Luio Craffo cōs. fuisse. De consulibus suffictis M.Licinio sic in veteribus inscriptionibus:
- Imp. Cæsar IIII. M.Licinius: Kal.Iulij C.Antistius.
Id. Septemb. M.Tullius: Kal.Nouem. L.Senius.*
- C.Cæsar IIII. Sext.Apuleius.**
- C**Onsiles apud Cæsiodorum C.Cæsar III. Sext. Apuleius, apud Dionem Cæsar V. Sextus Apuleius Sext. F. In Fastis Siculis Octavianus & Apuleius. In veteribus inscriptionibus, Imp.Cæsar V. Sext. Apuleius. Hunc annum vocat Dio ab urbe condita 725. De Cæsare V. cōsule extat epigramma ciuiusmodi verus:
- Senatus populusq.Romanus. Imp.Caf.Divi Iulij F.Cof.
Quinc. Cof.Destig.Sex.Imp.Sept. Respub.conferuata.*
- C.Cæsar V. M.Agrippa II.**
- C**Aesiodorus in hunc annum cōsules nominat Cæsare V. M.Agrippa II. Orofus cū Siculis Fastis Cæsare VI. Agrippa II. Dio Cæsare VI. M.Vipsanius Agrippa III. Est tamen legendum II. ut admonet Sigonius, ut sit sequēti anno III. Hoc indicat in scriptio tēpli, q.ipse fecit, & Pantheon nominavit, M.Agrippa L.F. tertiu cōsul fecit, hoc enim templū Dio completū scribit biennio postq cōsul fuit cū Cæsare VII. quo anno ipse tertiu, nō quartu, cōsula tū gesit, alioquin in frōte tēpli inscripsisset quartu cōsul.
- C.Cæsar VI. M.Agrippa III.**
- I**nde Cæsarem VI. M.Agrippa III. cōsules prodit Cæsiodorus, Cæsarem VII. Agrippam III. Dio: quid verò de vroque sentiendū, ex ijs quæ ante dicta sunt, apparet. In Fastis certè Siculis est Octavianus VII. & Agrippa III.
- C.Augustus Cæsar VII. T.Statilius.**
- C**Onsiles Cæsiodorus suggestit Cæsarem Augustum VII. T.Statilium: Fasti Siculi Octavianum V. I. & Taurum. Dio Cæsarem Augustum VIII. Seruiliū Tau-
- rum II. Fuit autem anno LXXVII. in parte anni primi consul, hic nunc est II.
- C.Cæsar Augustus VIII. M.Silanus.**
- D**Einceps Cæsarem Augustum VIII. M.Silanum Cæsiodorus cōsules subiicit. Dio & Fasti Siculi Augustum IX. M.Silanum: Fragmentum Capitolinum Imp. Cæsarem Augustum IX. M.Iunium Silanum.
- C.Cæsar Augustus IX. C.Norbanus.**
- C**Æarem Augustum IX. C.Norbanum, cōsules suggesti in hunc annum Cæsiodorus. Augustum X. & Flaccum Faſti Siculi. Augustum X. C.Norbanum Flaccum, Dio & Capitolinum fragmentum: Norbanus C.Norbanus cōsul anno 716. esse viderur, neque enim iterati honoris notam habet.
- C.Cæsar Augustus X. Cn.Pijo.**
- C**Æarem Augustum X. Cn.Pisonem cōsules Cassiodorus, Augustum XI. & Pisonem Fasti Siculi: Atustum XI. Cn.Calpurnium, Cn.F.Pisonem Dio subiicit. Ex fragmēto autem Capitolino apparet Augustum XI. A.Terentium Varrone Murenam viā iniisse: Murenam mortuum in magistratu, in eius locum factum esse Cn.Calpurnium Pionem, & Augustum abdicasse.
- M.Marcellus. L.Arruntius.**
- C**Onsiles vt ait Cæsiodorus, hic annus habuit M.Marcellum, L.Arruntium: vt Dio, M.Claudiū, M.F.Marcellum Aeserninum L.F. In Capitolino lapide hi cōsules ita descripti sunt, L.Arruntius L.F.L.N.M.Claudius, M.F.M.N. Ex quibus intelligi potest, in Fastis Siculis parum sc̄tē cōsules suggesti Octavianum XII. & Arruntium: Hoc anno Fannij Cęponis & Varronis Murenc cōiuratio in Augustum patefacta, ades Louis Tonantis dicata est, Dio.
- M.Lollius. Q.Lepidus.**
- L**Apis Colotianus & Cæsiodorus, cōsules in hunc annum profitentur, Q.Emylium Lepidum & M.Lollium. Dio scribit: Cum Augustus in Sicilia esset, populus Romanus in comitijs consularibus seditionem excitauit. Nam M.Lollius solus iniuit, quod locus alter Augusto seruabatur, quo reculante Q.Lepidus creatus est.
- M.Appuleius. P.Silius.**
- C**Onsiles in hunc annum subsequuntur apud Cæsiodorum M.Appuleius, P.Silius, apud Dionem M.Appuleius Sext. F.P.Silius, P.F.Nerua. In Fastis Siculis Apuleius & Nerua.
- C.Sentius. Q.Lucretius.**
- L**Apis Colotianus, Eusebius de téporibus, Dio, Cæsiodorus, cōsules edunt, C.Sentium, C.F.Saturninum & Q.Lucretium, Q.F.Vipillonem. Sentio autem Saturnino consulem sūlectum, in fragmēto Colotiano legitur, M.Vincium, M.F.Velleius Vincio collegā addit Agrippam. Hoc anno finito primo decennio, quo Augustus prīmo Censoriā potestatē cum Agrippa sufficerat, iterum prefectus moribus à populo in quinquennium creatus est, ac Censoriā potestatē in idem tēpus accepit, consularē in perpetuum, ita vt semper & vbi que ei duodecim fasces præferrentur, ac inter cōsules asideret.
- C.Lentulus. P.Lentulus.**
- P**Vblius Cornelius P.F.Lentulus Marcellinus, & Cn.Cornelius, L.F.cōsules suggesti à tabula Coletia na, Dione, & Cæsiodoro: Hoc anno M.Agrippa Tribunitiam potestatem à S.P.Q.R. ex autoritate Imperatoris Cæsaris Augusti in quinquennium adeptus est.
- C.Furnius. C.Silanus.**
- C**Aius Furnius, C.Silanus deinceps cōsules sequuntur apud Cæsiodoru: C.Furnius C.F.C.Iunius C.F.Silanus apud Dionem. In fragmēto aut̄ Colotiano C.Furnius C.F.C.Iun. C.Furnio & C.Iunio Silano cōsulibus ludos seculares quintos factos esse ab Augusto, tradit C.Furnius & Dio.
- L.Domi-**

738

L. Domitius. P. Scipio.

LVCIUM Domitium, P. Scipionem consules suggesterit
Cassiodorus: Änobarbum & Cornelium Fasti Sicu-
li. L. Domitium Cn. F. L. N. Änobarbum, P. Cornelium
P. F. P. N. Scipionem, Dio, & tabula Colotiana, in qua P.
Cornelio suffectus est, L. T. id est, Tarius. His consuli-
bus solenne quinquennale actum scribit Dio, ob impe-
rium Augusti Agrippavno ex quindecim viris curante.

739

M. Drusus. L. Piso.

DEINDE M. Drusum L. Pisone consules nominat
Cassiodorus. Libonem & Pisone Fasti Siculi. M.
Liuium L.F.Drusum Libone, L. Calpurniu L. F. Pisone
Dio: M. Drusum M. F. L. fragmentum Colotianum.

740

Cn. Lentulus. M. Crassus.

CNEIUM Lentulum, M. Crassum, infequē annus con-
sules habuit, authore cum Siculis Cassiodoro. Quos
Dio vocat M. Liciniū, M. F. Crassum, Cn. Cornelium
Cn. F. Lentulum, fragmentum autem Colotianum, M.
Liciniū M. F.

741

T. Nero. P. Quintilius.

TIB. Nero, P. Quintilius consules hoc anno fuerunt,
apud Cassiodorum, Nero & Varus in Fastis Siculis.
Quos Dio nominat T. Claudius Tib. F. Neronem, P.
Quintiliū Sex. F. Varum. Fragmentum Colotianum,
Tib. Claudius, T. F. Tiberium primum consulatū pau-
cis dieb⁹ gesisse, authore est Suetonius. Hic est enim Tib.
Nero, Augusti priuignus, qui mortuo Augusto imperiū
obtinuit, cum antē ab eo fuisse adoptatus.

742

M. Messala. P. Sulpitius.

MESSALAM, P. Sulpitium, consules suggesterit Cassio-
dorus, Messalam & Quirinum Fasti Siculi. M. Va-
lerium M. F. Messalam Barbatum. P. Sulpitium P. F. Qui-
rinum Dio, de quibus Suetonius in Claudio, & Tacitus
lib. 3. Porro hic est Sulpitius Quirinus, qui consularis di-
citur à Iosepho lib. 17. antiquitatum, cap. i. Syria legatus.
Quo tempore Dominus noster Iesus Christus Redemptor
& Saluator generis humani natus est. De quo S. Lucas
mentionem facit, cum ait: haec descriptio prima facta est

*Hic finiente Historia Liuiana, cuius gratia confessio huius Chronologie
suscepta est, hac quoque finem accipit.*

FRANCISCI ROBORTELLI VTI- NENSIS DE CONVENIENTIA SUPPUTATIONIS *Liuiana ann. cum marmoribus Romanis, que in Capitoliis sunt.*

A REGIBVS VSQVE AD COSS.

INTE R Liuium & Dionysium vi-
detur dissensio esse, nā Dionysius
ait anno CCXLIII. Consules pri-
mum post exactos reges creari cæ-
pille. Apud Liuium autē sub finem
libri scriptum est, reges Romæ re-
gnasse annis CCXLIII. Ideo Sig-
nius orditut Liuiam. Chronolo-
giā suā ab anno CCXLV. Marmorū verò Romano-
rum sive Fastorum Capitolinorum supputationem or-
ditur ab anno CCXLIII. Ita sit, ut differat anno vno. Ego
eas inter se consentire existimo, & ostendo Sigoniū de-
ceptum esse, ac pueriliter omnia scribere. Primum illum
annum quo creati sunt consules, Romæ post exactos reges
scribit Dionysius quatuor mensium fuisse extremortum,
sed continuatum usque ad initium in sequentis: ita com-
pletum annum spacio XVI. mēsiū. Cum Halicarnasseo
autem consentiunt & marmora Romana, nam etiā ipsa
ordiuntur ab anno CCXLIII. Et si enim frāctas sunt e colo-
co, ex numero tamen annorum, qui potest adnotatus vi-
sunt, id colligi potest. Liuius annos, quibus Romę regna-
tum fuit, ita enumerat:

à prāside Syræ Quirino. His consulib⁹ alios suffectos
indicat Lapis Colotianus, in quo est ita:

M. Valerius M. F. C. Valgus C. F. Suff. C. Caninius.

IN Fastis etiam Cuspiniani ita hi consules suis nomini-
bus efferuntur.

Messala Quirino. Rebilo Saturnino.

Maxima Tuberone.

EX quo appetet Rebilum & Saturninum Caninij &
Valgij cognomina esse. Ex fragmēto autem Capito-
linio patet Ämylianum Valerij, Rufum Valgij, Rebi-
lū Caninij fuisse cognomina, atque vt Valerio Rufum,
sic Rufo Rebilum esse subrogatum. Rebil & Saturnini
in Fastis Siculis extat etiam memoria.

Paulus Fabius.

Q. Aelius.

PAULUM Fabium, Q. Aelium, consules prodicunt hunc
annum Cassiodorus, Paulum Fabium Q. F. Maxi-
mum, Q. Aelium Q. F. Tuberonem Dion: Maximum &
Tuberonem liber Cuspiniani. Q. Aelij Tuberonis, P. Fa-
bij Maximii, consulū sapè meminuit Frōtinus de aqua-
ductibus, & Plinius lib. 8. cap. 7. Q. Tuberone Fabio Ma-
ximo theatrum Marcelli dedicatum scribit.

Julius Antonius. Q. Fabius.

CONSULES Iulium Antonium Africanum, Q. Fabium
redit in huc annum Cassiodorus, Iulium Antonium
Africanum, Q. Fab. Q. F. Maximum Dio. Africanum &
Maximum Fasti Siculi & Cuspiniani. Dio, Iulium Anto-
nij filium nominat.

Drusus Nero. T. Quintius.

INDE Drusus Nero, T. Quintius, apud Cassiodorum.
Nero Claudius Ti. F. Drusus, T. Quintius T. F. Crispinus
apud Dionem, Drusus & Crispinus in Fastis Cuspi-
niani & Siculis. Hic Drusus T. Neronis frater, Augusti
priuignus fuit, quem cos. in Germania mortuum, at quo
ipsum cum filiis Germanicum appellatum Dio tradidit,
quod cognomen ei primum sénatum à prouincia im-
posuit Eutropius. Atque sic Liuiana historia huius
Drusi morte expletur.

743

Drusus Nero. T. Quintius.

INDE Drusus Nero, T. Quintius, apud Cassiodorum.
Nero Claudius Ti. F. Drusus, T. Quintius T. F. Crispinus
apud Dionem, Drusus & Crispinus in Fastis Cuspi-
niani & Siculis. Hic Drusus T. Neronis frater, Augusti
priuignus fuit, quem cos. in Germania mortuum, at quo
ipsum cum filiis Germanicum appellatum Dio tradidit,
quod cognomen ei primum sénatum à prouincia im-
posuit Eutropius. Atque sic Liuiana historia huius
Drusi morte expletur.

744

Romulus regnauit ann. 37.

Inerrreges ann. 1.

Numa annos 43.

Tullus Hostilius annos 32.

Ancus annos 24.

Tarquinius Priscus annos 38.

Serulus Tullius annos 44.

Tarquinius Superbus annos 25.

Summa hac, si numeres annos, quibus regnauit Pri-
scus, 37. continebit annos 243. Sed Liuius ait duode-
quadragesimo sc̄rē anno, quod ita accipiendum est, vt
numeris tantū annos 37. inā reliqui, qui supercſuerant,
mensē connumerari cœperunt cum inſequenti anno,
qui fuit ex Dionysio retulī mensis XVI. Sigoniū
in Chronologię Liuiana Prisco assignat annos 38. nec a-
nimaduertit Liuium scribere, duodequadragesimo sc̄rē
anno, quod ita debet accipi, vt paulo ante dixi. Ita nulla
controversia fuerit inter Liuium & Halicarnasseum, at-
que Romana marmora de annis regū, usque ad primos
consules.

A CONSVLIBVS PRIMIS

vñque ad Decemviro.

QVIA supputatio Romanorum marmorū, & Ha-
licarnassei haber duos consulatus, anno scilicet 264.

D 4 & 264.

& 265. qui à Liui ovidentur prætermitti, putat Siganus discrepare Liuium etiam à marmoribus Romanis, & ab Haliçarnasseo annis duobus, qui additi ad illum primū conficiunt annos tres. Ita à primis consulibus usque ad decemuiros differunt inter se suppationes prædictæ, si Siganio credas, annis tribus.

Sed illi duo consulatus anna. 264. & 265. ubi de rebus à Coriolano gestis loquitur, omnino sunt reponēdi apud Liuium, nam culpa librariorum prætermitti fuerunt, quo autem loco reponi debeat, ego facile perspexi: nam mutius esse videbatur cōtextus. Id ab hinc paucis mensibus post omnes intelligent, cum legēt Liuium à me emendatum, & digestum in annos, vñā cum Chronologia alia longe ratione cōfēcta, quām Siganus confecit. Est enim iam sub p̄plo, & instanti impressores, vt quam primum edatur. Fuit enim necesse, vt, si, quātum in me est, studiorum antiquitatis commoditatē consilere vellem, reiectis pluribus quām mille in locis emendatio nibus Siganij, eum pristino nitoru redderem. Sed redeo ad rem. Nec me mouet Cassiodorus. Is enim fortasse aut suo iudicio sustulit, quem ceteri postea fecuti sunt, aut incidit in libros, in quibus omīsa illorum consulatum fuerunt nomina. De numeris annorum, qui sunt apud Liuium, nunc sollicitus non sum, nam ostēdam postea, quomodo fēsē res habeat. A primis igitur consulibus usque ad decemuiros, nihil fuerit controversia inter Liuiānam summam, & marmorū Romanorum atque Haliçarnassei. Quod in serī debent illi duo consulatus in Chronogiam Liuiānam patet ex eo, quod postea ait Liuius anno trecentesimo altero primos decemuiros consulares iniisse magistratum, & octauo anno post tribunos militares cons̄. pot. creatos, trecentesimo decimo: si enim de medio tollantur illi consulatus, vt Siganus censet, aliam suppationem Liuiānam statuēs ab ea, qua est Haliçarnassei, & marmorū Romanorum, quomodo ille numerus benē fēsē habebit?

Q. Minutio, C. Horatio consulibus apud Liuium scriptum est, trib. pleb. decem factos esse ann. 30. post primos, qui creati fuerunt anno 260. coll. A. Virginio, & T. Vetorio. Sed quia interseri debent illi duo consulatus ann. 263. & 264. scribe ann. 38. post primos, qui creati fuerunt & cille annus 297. debet appellari.

Liuius ait decemuiros creatos App. Claudio, T. Genutio coll. anno trecentesimo altero. Vide quām recte Liuius cum marmoribus conueniat, nam trecentesimo altero tantundem est, ac si dicas CCCII. & hic modus loquendi non percipitur à Siganio, putat enim significare CCCI. quod est falsum.

A D E C L E M V I R I S V S Q V E A D Tribb. mil.

Liuius annum primum decemuiroū vocat CCCI. Postea ait, octauo anno post tribb. militares iniisse magistratum, trecentesimo decimo. In sua Chronologia Siganus pagella 97. post scholia Liuiāna, ait. Nullus est locus apud Liuium, in quo minus quid sequar, aut sentiam, possum dicere, quām in hoc, quem nunc trato: est enim necesse annū interponere, vt numerorum Liuiānum summa constet. Paulus p̄st: Neque verò dici potest numerum posteriorem eis mendosē, nam in omnibus vetustis librī ita est. Etsi cum numerum mutes, qui deinceps ab eo nominantur, omnes erunt mutandi, & mira numerorum orietur confusio. Miror autem Liuium in tam paucis annis recte suppationem tenere non potuisse, & reliqua. Risū cū primū vidila borantem hoc loco Siganum. Dij boni, quām desudat, ne tamē efficit quod vult. Liuium accusat etiā ipsū. Sic solent indocti homines, cū se extricare nesciunt. Ego trecentesimo altero affirmo idē significare ac CCCII. Sicque sepe loqui solitos veteres, vt alibi demonstratum est à me. Octauo anno p̄st, ait Liuius, hoc est, trecentesimo decimo Tribb. militares iniisse magistratum. Re-

ctē sāne, nam si ad CCCII. addas octo, erunt CCCX. Quid ait Siganus? Vide ne iam quām sis imperitus, & nullo iudicio prædictus in veterum scriptis perpendendis? Omnia vero conueniunt, & quadrant cū suppatione marmorū Romanorum, nam CCC. annus scalptus ibi est. Sext. Quintilius Sext. F. P. N. duobus autem annis p̄st, id est, yr Liuius loquitur, trecentesimo altero ibidem est. Consules abdicasse, & decemuiros consulares creatos.

Hactenus cōsentunt marmora Romana cum Liui. Siganus cū trecentesimo altero non intelligeret CCCII. id est, duos significare, cogitur paulo p̄st, vt tueatur illum locum apud Liuium, ubi ait, trecentesimo decimo anno creatos Tribb. militares, id est, anno octauo p̄st, interserere continuationem consulatus, quem gesserunt L. Valerius, & M. Horatius, his verbis, in Chronologia Liuiāna anno 305. idem consiles continuales videntur in hūc annum. Dij boni, quale somnium est hoc? quām inane? quām falsum? nec alia de causa excogitatum, nisi vt adderet annū vñum, quod necesse non erat, si intellectus sit loquendi illam formam, vt toties dixi. Vbi que damnosa est inscrita, sed præserim in Chronologis & suppationibus annorum: si enim uno numero decidas, maxima consequantur errata est necesse.

Nunc à Tribb. militaris primis ann. CCCX. usque ad ann. CDXL. quo consules fuerunt L. Papirius S.P. F. L.N. Curzor V. C. Junius C.F.C. N. Bubulcus Brutus II. (nam ibi in margine scalptus est annus CDXL.) ostendo non dissentire Liuium à marmoribus Romanis.

Hi sunt omnes anni CXXX. qui si totidem erunt apud Liuium, satis erit apertum, Liuiūm cōsentire cum Romanis marmoribus, agendum igitur ostendamus.

A. Sempronius Atratinus.

CCCX. T. Clælius Siculus.

L. Attilius Longus. Hi primi fuerunt Tribuni mil. coll. potestate.

Coll. Papirius Mugillanus, L. Sempronius Atratinus virto facti abdicarunt in E.L.F. &c.

Hunc annum Siganus CCCIX. appellat falsō, quia putat Liuium lapsū, vt in sua Chronologia assert pag. 97. post scholia in Liuium. Verū ego hunc errorēm aitē fatis demonstravi. Ide Siganus, vt est imperitus, nulloqué iudicio prædictus, in supplendis marmoribus Romanis numero CCCX. usque ad numerum CCCX. collocavit consulatum decem, cū tātum nouem essent collocandi, ita factū est, vt viuis superfi, hic s.

C.Iulius Iulius III.

L. Virginius Tricostus II.

Hic consulatus additus præterrationem facit, vt numeri annorum sibi non conuent, nec adæquari possint numeri antiquis, qui scalpti in margine adhuc visuntur. Quare ego censeo hunc consulatum tollendum. Nec verò auctoritate syllius idonei auctoris innixus hunc interposuit Siganus. Nam Liuius de eo ita scribit. Eosdem coll. in sequenti anno refectos Iulium tertium Virginium iterum, apud Macrum Licinium inuenio. Valerius Antias, & Q. Tubero M. Manlium, & Q. Sulpitium consules in eum annum edunt, ceterū in tam discrepanti editione & Tubero, & Macer libros linteos auctores profitentur. Neuter tribunos mil. eo anno fuisse traditum à superioribus antiquis dissimulat. Licinio libros haud dubie sequi linteos placet, & Tubero incertus veri est: sed inter cetera vetustate incompta hoc quoque in incerto positum. Hac sūc ipsius verba, ex quibus facile quīus intelligere possit Liuium non probare hunc consulatum. Viodorus Siculus homo Cræcius arripiens illa nomina Manlium, & Sulpitium, quæ in ambiguo ponit Liuius, & addens tertium Maluginēsem, hoc anno non consules, sed Tribb. mil. recenſet. Id tamen falsum est, nec Liuius probabilius videntur. Cassiodorus consules ipsos nominat C. Iulium Iulium III. & L. Virginium Tricostum II. Ait Siganus in comment. suis in Fastos & triumphos, sc̄ fecutum auctořate ē Cassiodori,

dori, hos suppleuisse in Fastis Romanis. Itane verò Sigonius? ita es addicctus Cassiodoro, vt quid Liuius dicat non attendas? Non animaduerit Cassiodorus Liuum eos non reposuisse, sed recitare opinionem veterum historiorum, qui reposuerant. Ita Cassiodorus impulit Sigonium in errorem tam magnū. Videſne δe Sigoni verum esse, quod toties dixi, te nullo iudicio in literis esse praeditum? Tollit debent igitur hi consules ex Chronologia Liuiana, etiam ex marmoribus Romanis. Patet enim, si interseruant superesse annum unum. Quod si tollatur, vt etiam Liuius censet, belle conueniet Liuius cum marmoribus ipsis.

Nunc operæprecium me facturum existimo, si hic subscripto veluti in tabula numerorum annorum, res ut tota perspici posse.

c c c. Sext. Quinctilius Sex. F.P.N. in M.M.E.

P. Horatius Tergeminus. in ipsis mar.

1 P. Seftius Q.F. Vibi N. Capitulinus, T. Menenius T. F. Agrippa. N. Lanatus.

2 App. Claud. App. F. M. N. Crassinus. T. Cenutius Augurinus, abdicatur. Eodem anno Decemviri legum ferendarum causa creati.

3 Decemviri, quorum nomina vide in historia. 1

4 Decemviri, quorum nomina vide in historia. *2

*Liuius aut trecentesimo altero anno creatos decemviro. 1.C.C. Hæc enumeratio facit, vt cognoscas octo annos post decemviro creatos tribb. mil.

Digredi libertaliquantum hoc loco, libr. 3. de Decemviris agit Liuius, vbi errat Sigonius, quia verba latina non satis percipit, & locum emendando corripit. Verba Liuij sunt hæc, vbi loquentem facit M. Cornelius. Cæterum neminem maiore cura occupatis animis verum esse præiudicium tantæ rei afferte. Ita enim se habent in veteribus libris, quorum verborum hæc est sententia: Non esse verum, id est, non esse aquilæ affere præiudicium tantæ rei, ita proferunt loquendi hanc formulam omnes veteres, Horatius, Casar, Cicero, & alij, vti notum est; id non intelligens Sigonius, meras assert nugas, vt quilibet videre potest, nam ita emedat. Cæterum neminem maiore cura occupatis animis verum esse: præiudicium rei tante differri possit, sibi posse paulò pofit, id est, neminem vere sentiat dicere, quid afferret in medium Sigonius cōtra hæc, aut quomodo iam inficiari poterit, se in doctrinam esse? nam locū hunc ita explicat, neminem in senatu, cūm occupati sint animi maiore cura, dicere, quid vere sentiat. Eodem lib. 3. paulò ante, Sigonius corrumpt locum hunc, nam legit: "Et in vniua concordia inter ipsos, qui confusus in priuatis interdum consilijs vtilis, summa aduersus alios æquitas erat. Verba autem ipsis in scholijs pagina 10. numer. 42. hæc sunt: Vetus liber unus habet, in priuatis, alter priuatis consilijs interdum vtilis, vt videatur legendum esse. Qui confusus in priuatis interdum consilijs vtilis est. Hæc ille. Sed omnes vetusti libri, quos ego haec tenus vidi, manucripti, & is, qui à Vendelino impressus fuit 1470, ex Victorini Feltrensis exemplari, in quo ferè vbique antiquæ lectionis veritas, aut faltem vestigia apparent, ita habent: Et in vniua concordia inter ipsos, qui confusus in priuatis interdum inutilis est, summa aduersus alios æquitas erat. Vnde pulcherrima elicetur sententia: Si inter se cōsentiant priuati homines, interdum id magno aliorū malo fieri.

5 coss. L. Valerius M. Horatius.

3

6 Lar. Herminius T. Virginius Cælimont.

4

7 M. Ceganius C. Iulus.

5

8 T. Quinctius Agrippa. Furius.

6

9 M. Genutius C. Curtius.

7

c c c x . A. Sempronius Tribb. mil. primi consulari T. Clœlius potestate.

L. Atilius.

Liuius ait Tribb. mil. crea-

tos anno trecentesimo decimo, id est, octauo anno post decemviro.

Vitio facti abdicarunt in E. L. F.

coſſ. L. Papirius Mugillanus.	L. Sempronius Aratinus.
1 M. Ceganius.	T. Quinctius.
2 M. Fabius.	Posthumius Æbutius.
3 C. Furius.	M. Papirius.
4 Proculus Geganus.	L. Menenius.
5 T. Quinctius	Agrippa. Menenius.
Mam. Aemilius,	
6 L. Quinctius,	Trib. mil.
L. Iulius.	
7 M. Ceganius.	L. Sergius.
8 M. Cornelius.	L. Papirius.
9 C. Iulius.	L. Virginius.

Post hos consules Sigonius collocat:

*C. Julius Iulus III. L. Virginius Tricotus II.

M. Fabius.

c c c x x . M. Foslius.

Tribuni militum.

L. Sergius.

Ita numeravit annos Sigonius à 310. vsque ad 320. sed quis non videt ipsum decipi, pluresq; quam decem esse, vnumque superesse, id est, C. Iulius Iulus III. L. Virginius II. vtante demonstrauit. Ego igitur hos consules delendos puto. Sed etiam in alijs decem, qui consequuntur numerandis lapsus est Sigonius.

Anno CDXX. A. Cornelius Cossus II. Cn. Domitius: Ibis signat annum Sigonius, sed si numeres vsq; ad alium numerum denarii CDXXX. non inuenies plures quam VIII. cōfultatus, ita vnuus deerit. Ego igitur censeo annum CDXX. collocari debere anno uno antē, vbi ait, Hoc anno sine consulibus Res publica fuit.

Nam si in Chronologia Liuiana collocat interreges hoc anno, necfio cur in Capitoliniis marmoribus hunc annum omittere velit: Ita si faciat, ipse dici poterit distraxiſſe in diuersas partes suppationes Liuij, & marmorium alioqui inter se contentientes, data opera, vt afflere, quod non est. Reliqui oēs anni bene se habent vsque ad CDXL. quem numerum mihi proposueram ab initio tanquam metam, quia ipse est scalptus in marmoribus Romanis, quæ reliqua sunt, & ex eo dijudicari possunt, quī, & quot sint ante supplendi. Si gonius ergo ab initio cūm non intelligeret ann. CCCX. esse collocados primos trib. mil. ex sententia Liuij, & collacset trecentesimo nono, coactus fuit, consulatum, qui neque à Liuiio recipitur, neque à marmoribus inferre, vt annū illum suppleret, prater omnem rationem antiquitatis, & fidem historiæ. Ita error ex errore deinceps prouenit, si quis in numeris semel labitur. Quare nihil magis est in Chronologia vitandum. Ostendit haec tenus à CCCX. anno, qui à Liuiio nominatur, cum primi Trib. mil. creati sunt consulari potestate vsque ad cōſſiles L. Papirium Cursorem v. C. Junii Brutū II. que nomina iam non in suppationis, sed in ipsis marmoribus Romanis scalpta viſuntur, & quorū regione in margine etiā scalptus est annus CDXL. numerari annos CDXXX. in ipsa suppatione marmorum Romanorum. Nunc ostendendum totidem numerari in suppatione Liuiana, vt conuenire hæc cū illa cognosciposse, quod ab initio mihi proposui declarandū.

ccc. Annū ab vrb. cond. ego colloco, ex priore sup-

coss. P. Curatio.

(putatione.

Sext. Quinctilio.

ccc. id est, trecentesimum alterum, quo anno creati sunt decemviri.

coss. App. Claudio.

coss. T. Cenutius.

A. Sempronio.

ccc. T. Clœlio. primis Trib. mil.

L. Atilio.

Sicenim Liuius scribit.

M. Fabio.

ccc. L. Sergio. Trib. mil.

M. Fosli.

C. Sempronio Atratino.

ccc. coss. Q. Fabio Vibulano.

Sigonius

Sigoniūs precurrit hanc nostram summam anno
no, quia præter omnem fidem historiæ inférere voluit
annum 305. his verbis: Idem consules continuaſe vi-
dētūr in hunc annum: quare autem hoc somnium ex-
cogitare sit coactus dixitante.

A.Cornelio Coss.
C.CXL. COSS. L.Furio Modulino.

Sigoniūs intra illos numeros denarios collocat an-
num CCCXXXIII. quem ego tollendum puto. nam ait:
Interreges vno anno regnabant. Non debet autem inter-
poni hic annus, quia Liuius ita scribit: Cū maior pars
anni per nouos Trib. pleb. & aliquot interreges certami-
nibus extraēta esset. Paulò post Papirius Mugillanus in-
terrex obtinuit, vt tribunitia comitia haberentur. Hæc
verba certè non significant illum annum sine magistratu
fuisse, imo longè aliter. Miror Sigoniūs tam nullo
iudicio esse præditum.

Sustulimus iam annos duos ex Chronologia Liui-
ana Sigoniū, qui totam summam perturbabant, & facie-
bāt, vt Liuius falsè præcurret annis duobus summam
marmorū Romanorum.

M.Aimilio M.Quinctilio Varo.
C.CCL. L.Valerio L.Iulio Iulo.

Tribunis

Ap.Claudio.M.Posthumio.

mil.

Nam alij duo tribi. addi non debent, & si Liuius asse-
rit octo eo anno creatos: Quis enim non videt Liuium
deceptum fuisse? dum non animaduerteretur in Fastis Ro-
manis illos duos, quod addit ad sex tribb. M. Furium,
scilicet Camillum, M.Posthumium censores fuisse: for-
tasse in illis Fastis, quos inspexit Liuius, propter vetus-
tem erat delecta illa dictio C.E.s, vel C.B.N.s. quæ censores
è regione posita, sicuti fit, significabat.

L.Lucretio Flano.
C.CCLX. COSS. Ser.Sulpitio Camerino.

Ser.Cornelio III. P.Valerio II.

C.CCLXX. M.Furio Camillo v.Ser.Sulpitio II. tri. mil.

C.Papirio. T.Quinctio II.

L.Sextio. trib.pleb.

C.CCLXXX. C.Licinio Stolone anno III.

L.Aimilio. II.

C.CCX. COSS. Cn.Genucio.

C.Sulpitio Petico. III.

C.CCC. COSS. M.Valerio Poplica. III.

M.Valerio Coruo. III.

C.DX. COSS. A.Cornelio Coss.

C.CXX. Interregnū fuit pestilentia causa.

Ita Liuius, quare ex ipsius sententia ego annum hunc
reponendum habeo, nec verum est, quod scribit Sigoniūs de eo Liuium non esse locutum. Quid enim aperi-
tius his verbis? Et quia pestilentia infœcta est, velut om-
nibus eo viatio contractis anticipata res ad interregnū re-
dit. Ad interregnū addi potest etiam dictatura, quæ
præcesserat eodem anno. Ita annus postea sine consiliis
fuit: sed numerandus omnino, ac laudandus Ha-
loander, qui hoc primū animaduerfuit ex Liuij verbis.

C.DXXXI. Debet reponi dictatura Papirij. Sine coſſ.
& miror cur Sigoniūs cum in tabulis Capitolinis sup-
plendis hanc dictaturam reponeret pro uno consulatu:
in Chronologia Liuiana id pretermisit, cum scatis ver-
ba Liuij ostendant esse annuendum. Glareanus &
Haloander viri doctissimi in suis Chronologis hoc mul-
to ante animaduerterunt, quam marmorū Rom. diffode-
rentur, Liuium & alios fecuti.

C.DXXX. Consequitur ergo, vt hic annus notari de-
bet coſſ. C.Sulpitio II.

Q.Aimilio.vel A.Ceretano.

C.DXL. COSS. L.Papirius Cursor v.
C.Junius Bubulcus II.

Ex his opinor, satis patet, verum esse id, quod ab ini-
tio diximus, Liuiānam summam conuenire cum Rom.
marmorib⁹ ab anno 310. usque ad annum 440. qui nu-
merus calpus visitur in ipsis marmorib⁹.

C.DXL. M.Valerius. P.Decius.

C.DXLII. C.Junius Bubulcus III. Q.Aimilius II.

C.DXLIII. C.Martius Rutilius. Q.Fabius.

Post hos consiles debet inseri dictatura Papirij, nam
fuit annus sine coſſ. & miror Sigoniūm in Chronologia
Liuiana hunc pretermisſe, nam ex Liuij id elici facile
potest, nec me mouet quod eodem anno coſſ. Fabiuſ di-
misce cum Etruscis. Et paulò post, Fabio cōtinuatū
consulatum ait, nam consil vocatur proximi anni, &
continuatus dicitur consulatus, fuerat enim interiecta
dictatura tantum Papirij vno anno, & recte continuatus
dici potuit.

C.DL. M.Liuius Denter. M.Aimilius.

Post hos coſſ. debet omnino reponi dictatura duplex.
Altera consulatus eius anni tempore, quæ brevis fuit Li-
uij Bubulci. Altera sine coſſ. pro anno vno. M.Valerij
Maximi, in qua non Q.Fabiuſ Maximum magistrum
equitum (neque enim par erat hominem ea aetate, & ho-
noribus illi subiectum esse) habuit, sed M. Aimilius.
Hæc est Liuij sententia, & annus fuerit hic 452. hoc est:

C.DLII. ita duæ dictature erunt. Altera anno 451. vnā
cum coſſ. connumerata. Altera 452. sine coſſ. Sed haec po-
sterior ambiguitatē ait, fuit gesta à Q.Fabio Maximo, an
à Valerio Max. Et sanè marmora Capitolina quamuis
fracta, numero 7. (qui numerus debet postponi octauo)
nam sequor Marliani dispositionem per numeros ita fi-
guratam, videtur dictatorem pra se ferre Q.Fabiuſ Ma-
ximum non Valerium. Verum esto, de nominibus nūc
non laboro, nam sèpè video dissentire Liuium à ceteris;
sed de annis mihi propositum est quartare. Vel igitur Va-
lerius fuerit, vel Q.Fabius dictator, satis constat cum an-
num connumerari debere pro uno consulatu, & satis id
demonstrat Liuij, cum per interregem comitia habita-
at, & ipsum dictatorem absentem creatum consilem,
quod in M.Valerio Coruo erit verum, in Q.Fabio non
erit.

Iam vero Liuij decem libri primi, qui vulgo dictam
primam conficiunt Decadem, clauduntur consulatu.
Q.Fabij Gurgitis, qui est Junij Scævæ ann⁹, CCCCLXXI.
Nec est villa dissentio inter ipsum, & fragmenta, quæ ex-
stant, marmorū, in quibus perspicuntur & Consiliū,
& Censorum nomina, et si non integra. Quare patet sum-
mam Liuianam & marmorū Romanorum eadē esse.

Correſtio numerorum apud Liuium.

CVm hæc ita sese habeant, corrigendi numeri apud
Liuium, & primum lib. 10. vbi ait: Superfūnt etiam
nunc Samnitum bella, quæ continua per quartum iam
volumen, annumque sextum, & quadragesimum à M.
Valerio, A.Cornelio consilib⁹, qui primi Samnio ar-
ma intulerint, agimus. Erat autem is consulatus Q.Fa-
bij Max. v. & P.Decij IIII. quo anno sese decouit. Legen-
dum non annū XLVI. sed XI.IX. vel XLVII. Fuerūt enim
alibrarījs corrupti hi numeri, vel potius à Cassiodoro, &
alijs, qui Liuij summam non exquisitè collegerunt.

Sigoniūs totum se addixit Cassiodoro, & si velit, ho-
lit, cogitetur interdum ab eo discedere. Memini cū totum
se addixerat Euſebio. Ac Venetias cū aliquando ve-
niſſerit, me non admiratione audiſſe illum, dum mecum
colloqueretur numerantem annos ad normam Euſebij
Chronologij, monuisseque ne id faceret, quia sciebam
esse corruptissimum illius librum. Moriar, si vera non
narro. Omnidè Cassiodori Chronologia minus est cor-
rupta, sed & in ea iudicio opus est. Potuit enim is in enu-
merandis annis labi, nihil enim difficultius, quam ex Li-
uij annos exquisitè colligere, quia non exprimit singu-
los ſemp̄, nec appellat evidenter, potiusque faciliorē
rem viam inire ad conficiendos annales: sed veritus est,
credo, ne historia videretur esse, si eam non intexeret an-
bitu verborum, verum inſilteret breuiterque ac concisè
loqueretur, ut in Fastis fiebat, vbi breuiter erant omnia
annotata.

Apud

Apud Liuium etiam coss. M. Fabio Ambusto III. T. Quindecim, numeratur annus post Romam captam XXXV. sed corrigendus locus, & legendum XXXI.

Romam captam scriptum est apud Liuium trecentesimo sexagesimo quinto, tu emenda ex priori nostra suppuratione CCCCLXIII. Fuit autem capta Trib. mil. coll. pot. Q. Fabio Ambusto. Q. Sulpitio Longo. Itidem altero Ambusto Fabio fratre, & alijs.

Apud Liuium coss. Q. Seruilio Ahala.

L. Genucio II. nominatur annus post Romanam captam XXV. ibi emendandum, & legendum XXIII.

Et haec auctenius à nobis dicta sunt de conuenientia annorum Liuianae Chronologie cū marmoribus Rom. usque ad annum CDLXXI, quo finiuntur decem libri ab vrbe condita à Liuio scripti, qui extant.

Liuij alteram Decadem librorum quam vocant, usque ad XX. non habemus. Quare plura non dicam, tantum hoc: consentire Liuium cum marmoribus Romanis de initio primi belli Punici & exitu: nam de exitu eius est libro 29. sub finem his verbis: Annis ante XL. pax cum Carthaginibus postremè facta erat Q. Lucratius, M. Manlio consulibus. Bellum initium annis post tribus & XXX. P. Cornelio, T. Sempronio consulibus. Finitum est XVII. anno Cn. Cornelio, P. Peto consulibus.

Annis ante XL.) diligenter si supputes, anni sunt XL. Quare ita emenda, quia videtur Liuius exquisitam sumam sequi.

Bellum initium annis post III. & XX.) & hic numerus rectè se habet.

Finitum est XVII. anno) & hic numerus rectè habet.

Verba Liuij in Proemio lib. XXXI. siue primi de bello Macedonico sunt haec: Cum in mentem mihi venit III. & LX. annos (tot enim sunt à primo Punico ad secundum bellum finitum) æquè multa volumina occupasse mihi, quā occuparint CCCCLXXXVIII. anni ab urb. cod. ad Appium Claudium consulem, qui primus Carthaginensibus intulit bellum.

LXIII. annos) & hic numerus rectè se habet.

CCCLXXVIII.) Emenda CCCCLXXXVIII. ab urb. cond. usque ad Appium.

Sigoniūs perperam in suo emendat LXXXVI. suam fecutus summam.

Nihil autem certius his numerorum emendationibus esse potest, nam ipsa marmora integra sunt, ubi horum annorum consules scalpti sunt, & denarij numeri ipsorum annorum, ex quibus reliquos, qui pauci desunt, facile supplicere eft.

D. Junius annum 485. vocat Sigoniūs in Liuiana Chronologia.

Ap. Claudius annum hunc ibidem vocat Sigoniūs. M. Fulvius. nius 486.

In medio horum duorum consulatum collocat Sigoniūs.

coss. Q. Fabium quos Cassiodorus omittit, & reprobavit. P. Decium. henditur à Sigonio in comment. Fastorum.

Cur igitur omisit in Liuiana Chronologia satis miseri non possum. Et si enim eam describit ex Casiodoro prescripto, non debet tamen illum sequi, ubi errasse animaduertit. Sed ego infero, & tres illos consulatus ita adnoto deinceps, 487. 488. 489. aliter, quam Sigoniūs.

P. Claudius vocatur in vulgaris Liuij libris an-

coss. L. Junius nus hic dicitur. Tu emenda ex nostra,

& marmorum summa, quæ ea-

coss. C. Lutatius. dem est cum Liuiana. DMI. finis

A. Posthumius. primi belli Punici.

coss. P. Valerius. hunc annum videas vocari apud

M. Atilius. A. Cellium in vulgaris libris

DXXX. Tu emenda ex nostra summa DXXXVI.

P. Cornelius Scipio. Hoc anno ait Liuius con-

coss. T. Sempronius Longus. fectum II. bellum Pu-

nicum anno 23. post pacem datam consili Lutatio: id ve-

rum est etiam in mea summa.

Cn. Cornelius Lentulus. Hi consules nomi-

natur à Liuio: nā

eo anno ait finitum bellum II. Punicum. LXIII. annis à

primo belli Punico: id verum est etiam in mea summa.

coss. P. Sulpitius Galba. His coss. bellum extitit Ma-

coss. C. Aurelius Cotta. cedonicum contra Philip-

pum, anno, si Sigonio credas, 550. sed marmora Roma-

na statuunt anno 553. nec dissentit Liuius de initio huius

belli, nam lib. 31. usque consulibus ait susceptum.

De bello itidem Antiochino, quando geri cœperit, quando deserit: marmora consentiunt cum Liuio: nam

fusceptum est M. Acilio Clabrone, & P. Cornelio Nasica: debellatum autem post duos annos à Scipione Asiatico.

M. Junius Brutus, A. Manlius Vulso. His consulibus clauditur ultimus liber Liuij de bello Macedonico, anno 575.

coss. L. Martius Censorinus.

coss. M. Manlius. Annus hic est 604. In Epitome

Liuiana scribitur, lib. 49. Initium tertij belli Punici anno altero & sexcentesimo, id est, DCII. sed scribendum est anno DCIV. ut alibi etiam dicemus demonstrando hunc errorem à librarijs prouenisse.

Quo loco Liuius libro 34. annum, quo P. Africanus consul fuit, vocat DVIII. vt est in vulgaris, non vt emendat Sigoniūs in Chronologia sua scholijs DLVI. sed DLIX. legendum est, error autem ita ortus fuit, DVIII. scripsit librarij, omitentes quinquagesimo. i.e. vt etiam antea Has numerorum emendationes ratione factas, & si qui uis cognoscere potest, demonstrabo tamen ego copiosius in mea Chronologia: nam omnis error in his scribendis fluxit à Casiodoro, & alijs, qui Liuianos annos non exquisitè numerabant: ideo coacti sunt ad suam summam numeros immutare, & si non omnes

immutarunt, oblii opinor, vnde co-

gnosci potest, id ita

factum.

F I N I S.

IMPRESSVM FRANCOFVRTI AD MOENVM,

APVD GEORGIVM CORVINVM, IMPENSIS SIGISMUNDI

ET IOHANNIS FEIRABENDINORVM.

M. D. LXXVIII.